

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2005/36/EF

2011/EØS/71/94

av 7. september 2005

om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 40, artikkel 47 nr. 1, artikkel 47 nr. 2 første og tredje punktum og artikkel 55,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til traktatens artikkel 3 nr. 1 bokstav c) er fjerning av hindringer for fri bevegelighet for personer og tjenester mellom medlemsstatene ett av Fellesskapets mål. For medlemsstatenes borgere omfatter dette blant annet retten til å utøve et yrke, enten som selvstendig næringsdrivende eller som lønnsinntaker, i en annen medlemsstat enn der de har tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner. I tillegg fastsetter traktatens artikkel 47 nr. 1 at det skal vedtas direktiver om gjensidig godkjenning av diplomer, attester og andre kvalifikasjonsbeviser.
- 2) Etter Europarådets møte i Lisboa 23. og 24. mars 2000 vedtok Kommisjonen en melding om en intern markedsstrategi for tjenester særlig rettet mot å gjøre fri tjenesteyting innenfor Fellesskapet like enkelt som innenfor én medlemsstat. Etter Kommisjonens melding om de nye europeiske arbeidsmarkedene og deres åpenhet og adgang for alle borgere, gav Europarådet på sitt møte i Stockholm 23. og 24. mars 2001 Kommisjonen i oppgave å framlegge for Europarådets vårmøte i 2002 konkrete forslag til en mer ensartet, åpen og fleksibel ordning for godkjenning av kvalifikasjoner.

- 3) Den garantien som ved dette direktiv gis personer som har tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner i en medlemsstat for å få adgang til det samme yrket og utøve dette i en annen medlemsstat med de samme rettighetene som medlemsstatens borgere, berører ikke vandrearbeideres plikt til å oppfylle alle vilkår for likebehandling ved utøvelse som måtte være fastsatt av sistnevnte medlemsstat, under forutsetning av at disse er objektivt begrunnet og forholdsmessige.
- 4) For å legge forholdene til rette for fri tjenesteyting, bør det foreligge særlige regler for å utvide muligheten til å utøve yrkesvirksomhet under den opprinnelige yrkestittelen. Når det gjelder informasjonssamfunnstjenester som ytes over avstand, bør bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked⁽⁴⁾ også få anvendelse.
- 5) I lys av de ulike ordningene som er opprettet for midlertidig og tidvis tjenesteyting over landegrensene på den ene side og for etablering på den annen side, bør kriteriene klargjøres for å skille mellom disse to begrepene når det gjelder tjenesteyterens bevegelighet til vertsstatens territorium.
- 6) Tilrettelegging av tjenesteyting må sikres samtidig som det tas behørig hensyn til offentlig helse og sikkerhet samt forbrukervern. Derfor bør det planlegges særlige bestemmelser for lovregulerte yrker som har innvirkning på offentlig helse eller sikkerhet, og som midlertidig eller tidvis yter tjenester over landegrensene.
- 7) Vertsstaten kan, der det er nødvendig og i samsvar med fellesskapsretten, fastsette krav til erklæringer. Disse kravene bør ikke føre til en uforholdsmessig byrde for tjenesteytere eller hindre eller gjøre utøvelsen av friheten til å yte tjenester mindre attraktiv. Behovet for slike krav bør gjennomgås regelmessig i lys av framdriften i arbeidet med å opprette en fellesskapsramme for administrativt samarbeid mellom medlemsstatene.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 255 av 30.9.2005, s. 22, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 142/2007 av 26. oktober 2007 om endring av EØS-avtalens vedlegg VII (Gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner) og protokoll 37, se EØS-tillegget til Den europeiske unions tidende nr. 19, 10.4.2008, s. 70.

(1) EFT C 181 E av 30.7.2002, s. 183.

(2) EUT C 61 E av 14.3.2003, s. 67.

(3) Europaparlamentsuttalelse av 11.2.2004 (EUT C 97 av 22.4.2004, s. 230), Rådets felles holdning av 21.12.2004 (EUT C 58 E av 8.3.2005, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 11.5.2005 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Rådsbeslutning av 6.6.2005.

(4) EFT L 178 av 17.7.2000, s. 1.

- 8) Tjenesteyteren bør omfattes av disiplinære regler i vertsstaten som har en direkte og særlig sammenheng med yrkeskvalifikasjonene, som for eksempel definisjonen av yrket, omfanget av den virksomhet som omfattes av yrket eller som er forbeholdt yrket, bruken av titler samt alvorlig yrkesmessig forsømmelse som er direkte og særlig knyttet til forbrukervern og -sikkerhet.
- 9) Samtidig som det for etableringsadgangen opprettholdes de prinsipper og garantier som ligger til grunn for de ulike gjeldende ordningene for godkjenning, bør reglene for slike ordninger forbedres i lys av den erfaring som gjøres. Dessuten er berørte direktiver endret ved flere anledninger, og bestemmelsene i disse direktivene bør omorganiseres og forenkles ved at de anvendte prinsippene gjøres mer ensartede. Det er derfor nødvendig å erstatte rådsdirektiv 89/48/EØF⁽¹⁾ og 92/51/EØF⁽²⁾, og dessuten europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/42/EF⁽³⁾ om den generelle ordningen for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner samt rådsdirektiv 77/452/EØF⁽⁴⁾, 77/453/EØF⁽⁵⁾, 78/686/EØF⁽⁶⁾, 78/687/EØF⁽⁷⁾, 78/1026/EØF⁽⁸⁾, 78/1027/EØF⁽⁹⁾, 80/154/EØF⁽¹⁰⁾, 80/155/EØF⁽¹¹⁾, 85/384/EØF⁽¹²⁾, 85/432/EØF⁽¹³⁾, 85/433/EØF⁽¹⁴⁾ og 93/16/EØF⁽¹⁵⁾ om yrkene sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, tannlege, veterinær, jordmor, arkitekt, farmasøyt og lege, og samle dem i en enkelt tekst.
- 10) Dette direktiv skaper ingen hindring for medlemsstatenes mulighet til, i samsvar med egne regler, å godkjenne yrkeskvalifikasjoner som tredjestatsborgere har tilegnet seg utenfor Den europeiske unions territorium. All godkjenning bør i alle tilfeller oppfylle minstekrav til utdanning for visse yrker.
- 11) Når det gjelder yrker som omfattes av den generelle ordningen for godkjenning av kvalifikasjoner, heretter kalt «den generelle ordningen», bør medlemsstatene beholde retten til å fastsette et minstenivå med hensyn til de kvalifikasjoner som kreves for å sikre kvaliteten på de tjenestene som ytes på medlemsstatens territorium. Imidlertid bør medlemsstatene i henhold til traktatens artikkel 10, 39 og 43 ikke pålegge en borger i en medlemsstat å tilegne seg de kvalifikasjoner som hovedsakelig fastsettes bare ved å henvise til diplomer utstedt i henhold til statenes nasjonale utdanningssystem, dersom personen allerede helt eller delvis har tilegnet seg disse kvalifikasjonene i en annen medlemsstat. Som følge av dette bør det fastsettes at enhver vertsstat der et yrke er lovregulert, må ta hensyn til de kvalifikasjonene som er tilegnet i en annen medlemsstat og vurdere om disse svarer til de kvalifikasjonene medlemsstaten krever. Den generelle ordningen for godkjenning hindrer imidlertid ikke at en medlemsstat stiller særskilte krav til en person som utøver et yrke på medlemsstatens territorium på grunn av anvendelsen av regler for yrkesutøvelse begrunnet i allmennhetens interesse. Slike regler kan for eksempel gjelde organiseringen av yrket, yrkesstandarder, herunder yrkesetiske regler, kontroll og ansvar. Endelig er ikke formålet med dette direktiv å gripe inn i medlemsstatenes berettigede interesse i å hindre at noen av deres borgere forsøker å omgå nasjonal yrkeslovgivning.
- 12) Dette direktiv omhandler medlemsstatenes godkjenning av yrkeskvalifikasjoner ervervet i andre medlemsstater. Det omhandler imidlertid ikke medlemsstatenes godkjenning av vedtak om godkjenning som andre medlemsstater har gjort i henhold til dette direktiv. Følgelig kan en person som innehar yrkeskvalifikasjoner som er godkjent i henhold til dette direktiv, ikke benytte en slik godkjenning til å oppnå andre rettigheter i sin hjemstat enn dem som følger av den yrkeskvalifikasjonen personen har tilegnet seg i hjemstaten, med mindre vedkommende kan godtgjøre å ha tilegnet seg ytterligere yrkeskvalifikasjoner i vertsstaten.
- 13) For å fastsette ordningen for godkjenning i henhold til den generelle ordningen, bør de ulike nasjonale utdannings- og opplæringsordningene inndeles i ulike nivåer. Disse nivåene, som er fastsatt bare for at den generelle ordningen skal fungere, berører verken de nasjonale utdannings- og opplæringsstrukturene eller medlemsstatenes kompetanse på dette området.

⁽¹⁾ EFT L 19 av 24.1.1989, s. 16. Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/19/EF (EFT L 206 av 31.7.2001, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 209 av 24.7.1992, s. 25. Direktivet sist endret ved kommisjonsvedtak 2004/108/EF (EUT L 32 av 5.2.2004, s. 15).

⁽³⁾ EFT L 201 av 31.7.1999, s. 77.

⁽⁴⁾ EFT L 176 av 15.7.1977, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁵⁾ EFT L 176 av 15.7.1977, s. 8. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽⁶⁾ EFT L 233 av 24.8.1978, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁷⁾ EFT L 233 av 24.8.1978, s. 10. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁸⁾ EFT L 362 av 23.12.1978, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽⁹⁾ EFT L 362 av 23.12.1978, s. 7. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽¹⁰⁾ EFT L 33 av 11.2.1980, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽¹¹⁾ EFT L 33 av 11.2.1980, s. 8. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽¹²⁾ EFT L 223 av 21.8.1985, s. 15. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽¹³⁾ EFT L 253 av 24.9.1985, s. 34. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽¹⁴⁾ EFT L 253 av 24.9.1985, s. 37. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽¹⁵⁾ EFT L 165 av 7.7.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

- 14) Ordningen for godkjenning som er fastsatt ved direktiv 89/48/EØF og 92/51/EØF, endres ikke. Følgelig bør innehaveren av et diplom som dokumenterer en bestått utdanning av minst ett års varighet ut over videregående opplæring, kunne tillates adgang til et lovregulert yrke i en medlemsstat der slik adgang forutsetter at utøveren er innehaver av et diplom som dokumenterer en bestått høyskole- eller universitetsutdanning av fire års varighet, uansett hvilket nivå diplomet som kreves tilhører i vertsstaten. Motsatt gjelder at der adgang til et lovregulert yrke forutsetter en høyskole- eller universitetsutdanning på mer enn fire år, bør slik adgang bare tillates for innehavere av et diplom som dokumenterer en bestått høyskole- eller universitetsutdanning av minst tre års varighet.
- 15) I mangel av harmonisering av minstekrav til utdanning for adgang til de yrker som omfattes av den generelle ordningen, bør vertsstaten kunne innføre et utligningstiltak. Dette tiltaket skal være forholdsmessig og særlig ta hensyn til søkerens yrkeserfaring. Erfaringen viser at et krav om at vandrearbeideren skal velge mellom en egnethetsprøve og en prøveperiode, gir tilstrekkelige garantier med hensyn til søkerens kvalifikasjonsnivå, slik at et eventuelt unntak fra denne valgmuligheten i hvert enkelt tilfelle bør være begrunnet av et ufravikelig krav i allmennhetens interesse.
- 16) For å fremme fri bevegelse for fagfolk, og samtidig sikre et tilstrekkelig kvalifikasjonsnivå, bør ulike yrkessammenslutninger og -organisasjoner eller medlemsstater kunne foreslå felles plattformer på europeisk plan. Det bør på visse vilkår og i samsvar med medlemsstatenes myndighet til å fastsette de kvalifikasjoner som kreves for utøvelse av yrker på deres territorium, samt innholdet i og organiseringen av medlemsstatenes ordninger for utdanning og yrkesrettet opplæring, og i samsvar med fellesskapsretten, særlig på området konkurranse, tas hensyn til disse initiativene i dette direktiv, og i denne sammenheng fremmes en mer automatisk form for godkjenning under den generelle ordningen. Yrkessammenslutninger som er i en slik stilling at de kan legge fram felles plattformer, bør være representative på nasjonalt på europeisk plan. En felles plattform er et sett av kriterier som gjør det mulig å kompensere for de vesentligste ulikhetene som er påvist i opplæringskravene i minst to tredeler av medlemsstatene, herunder alle medlemsstater som regulerer dette yrket. Disse kriteriene kan for eksempel omfatte krav som tilleggsopplæring, en praktisk prøveperiode under tilsyn, en egnethetsprøve eller et fastsatt minstenivå for yrkespraksis, eller kombinasjoner av disse.
- 17) For å ta hensyn til alle situasjoner der det fremdeles ikke finnes bestemmelser om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, bør den generelle ordningen utvides til de tilfeller som ikke omfattes av en særskilt ordning, enten fordi yrket ikke omfattes av noen av disse ordningene eller fordi søkeren, selv om yrket omfattes av en slik særskilt ordning, av en særlig og ekstraordinær årsak ikke oppfyller vilkårene for å dra nytte av den.
- 18) Reglene som gir adgang til en rekke former for industri-, forretnings- og håndverksvirksomhet, bør forenkles i medlemsstater der disse yrkene er lovregulert, forutsatt at denne virksomheten har vært utøvd i en annen medlemsstat i en tilstrekkelig lang og nylig periode, samtidig som en ordning for automatisk godkjenning basert på yrkeserfaring beholdes for disse formene for virksomhet.
- 19) Fri bevegelse for og gjensidig godkjenning av kvalifikasjonsbeviser for leger, sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, tannleger, veterinærer, jordmødre, farmasøyter og arkitekter bør være basert på det grunnleggende prinsippet om automatisk godkjenning av kvalifikasjonsbeviser på grunnlag av samordnede minstekrav til utdanning. I tillegg bør adgang i medlemsstatene til yrkene som lege, sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, tannlege, veterinær, jordmor og farmasøyt gjøres betinget av at utøveren innehar en særlig kvalifikasjon som sikrer at vedkommende har gjennomgått en utdanning som oppfyller de fastsatte minstekravene. Denne ordningen bør suppleres med en rekke ervervede rettigheter som kvalifiserte yrkesutøvere kan dra fordel av på visse vilkår.
- 20) For å ta hensyn til særtrekkene ved kvalifikasjonsordningen for leger og tannleger og gjeldende fellesskapsrett på området gjensidig godkjenning, bør prinsippet om automatisk godkjenning av spesialistkompetanse for leger og tannleger som er felles for minst to medlemsstater, fortsatt gjelde for all spesialistkompetanse som er godkjent på det tidspunkt dette direktiv trer i kraft. For å forenkle ordningen bør imidlertid automatisk godkjenning etter tidspunktet for ikrafttredelse av dette direktiv bare gjelde for de nye områdene for spesialistkompetanse som er felles for minst to femdeler av medlemsstatene. Videre er dette direktiv ikke til hinder for at medlemsstatene i samsvar med egne regler gjør gjensidig avtale om automatisk godkjenning innenfor visse områder for spesialistkompetanse for leger og tannleger som medlemsstatene har felles, men som ikke automatisk blir godkjent i henhold til dette direktiv.
- 21) Automatisk godkjenning av kvalifikasjonsbeviser for leger med grunnutdanning bør ikke berøre medlemsstatenes kompetanse til å knytte disse kvalifikasjonene til yrkesvirksomhet eller ikke.

- 22) Alle medlemsstater bør godkjenne tannlegeyrket som et særskilt yrke som skiller seg fra legeyrket, uavhengig av om det foreligger spesialisering i odontostomatologi. Medlemsstatene bør sørge for at tannlegeutdanningen gir de ferdigheter som er nødvendige for forebygging, diagnostikk og behandling av misdannelser og sykdommer i tenner, munn, kjeve og omkringliggende vev. Yrkesvirksomheten som tannlege bør utføres av innehavere av et kvalifikasjonsbevis som tannlege, slik det er fastsatt i dette direktiv.
- 23) Det syntes ikke ønskelig å fastsette standardisert utdanning for jordmødre for samtlige medlemsstater. Medlemsstatene bør isteden ha størst mulig frihet til å organisere denne utdanningen.
- 24) Med henblikk på å forenkle dette direktiv bør begrepet «farmasøyt» anvendes for å avgrense virkeområdet for bestemmelsene om automatisk godkjenning av kvalifikasjonsbeviser, uten at dette berører de særlige bestemmelsene i nasjonal lovgivning om denne virksomheten.
- 25) Innehavere av kvalifikasjonsbevis som farmasøyt er spesialister på legemidler og bør i prinsippet ha adgang til et minsteområde av virksomhet på dette området i samtlige medlemsstater. Når dette minsteområdet skal defineres, bør dette direktiv verken medvirke til å begrense den virksomhet som er tilgjengelig for farmasøyt i medlemsstatene, særlig med hensyn til biomedisinske analyser, eller opprette et monopol for disse yrkesutøverne, ettersom dette bare henhører til medlemsstatenes myndighetsområde. Bestemmelsene i dette direktiv berører ikke medlemsstatenes mulighet til å innføre ytterligere utdanningsvilkår for adgang til virksomhet som ikke omfattes av det samordnede minsteområdet av virksomhet. Dette betyr at vertsstater bør kunne innføre slike vilkår for de av medlemsstatens borgere som innehar kvalifikasjoner som omfattes av automatisk godkjenning i henhold til dette direktiv.
- 26) Dette direktiv har ikke til hensikt å samordne alle vilkår for adgang til og utøvelse av virksomhet på området farmasi. Særlig bør den geografiske fordelingen av apoteker og monopol for utlevering av legemidler fortsatt være en sak for medlemsstatene. Dette direktiv endrer ikke lover eller forskrifter i medlemsstatene som forbyr selskaper å utøve visse former for farmasøytisk virksomhet eller som underlegger utøvelsen av slik virksomhet særlige vilkår.
- 27) Arkitektonisk utforming, bygningers kvalitet, deres harmoniske innpassing i omgivelsene, respekt for det naturlige og bymessige miljø samt den felles og private kulturarv er av offentlig interesse. Gjensidig godkjenning av kvalifikasjoner bør derfor være basert på kvalitative og kvantitative kriterier som sikrer at innehavere av godkjente kvalifikasjoner er i stand til å forstå og omsette enkeltpersoners, samfunnsgruppers og myndigheters behov med hensyn til arealplanlegging, utforming, prosjektering og oppføring av bygninger, bevaring og utnyttelse av den arkitektoniske kulturarven samt vern av den naturlige likevekt.
- 28) Nasjonale regler på området arkitektur og for adgang til og utøvelse av en arkitekts yrkesvirksomhet kan variere mye i omfang. I de fleste medlemsstater utøves arkitektvirksomhet rettslig eller faktisk av personer med tittelen arkitekt, enten alene eller sammen med en annen tittel, uten at disse personer dermed har enerett til utøvelsen av denne virksomheten, med mindre noe annet er bestemt ved lov. Denne virksomheten eller deler av den kan også utøves av andre yrkesgrupper, særlig ingeniører som har fått spesialutdanning innenfor bygningsfag eller byggekunst. Med henblikk på å forenkle dette direktiv bør begrepet «arkitekt» anvendes for å avgrense virkeområdet for bestemmelsene om automatisk godkjenning av kvalifikasjonene på området arkitektur, uten at det berører særlige bestemmelser i nasjonal lovgivning som styrer denne virksomheten.
- 29) Der en yrkessammenslutning eller -organisasjon på nasjonalt og europeisk plan for et lovregulert yrke fremmer en begrunnet anmodning om særskilte bestemmelser om godkjenning av kvalifikasjoner på grunnlag av samordning av minstekrav til utdanning, bør Kommisjonen vurdere om det er hensiktsmessig å vedta et forslag til endring av dette direktiv.
- 30) For å sikre at ordningen for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner er effektiv, bør det fastsettes ensartede formaliteter og saksbehandlingsregler for gjennomføringen av den samt visse nærmere bestemmelser om utøvelsen av yrket.
- 31) Siden samarbeid mellom medlemsstatene og mellom medlemsstatene og Kommisjonen sannsynligvis vil lette gjennomføringen av dette direktiv og oppfyllelsen av de forpliktelsene som følger av direktivet, bør det fastsettes nærmere bestemmelser om dette samarbeidet.

- 32) Innføringen på fellesskapsplan av yrkesbeviser fra yrkessammenslutninger og -organisasjoner vil kunne lette mobiliteten for fagfolk, særlig ved å gjøre utvekslingen av opplysninger mellom vertsstaten og hjemstaten raskere. Dette yrkesbeviset bør gjøre det mulig å overvåke yrkeskarrieren til fagfolk som etablerer seg i ulike medlemsstater. Slike yrkesbeviser kan, samtidig som bestemmelsene om vern av personopplysninger etterkommes, inneholde opplysninger om fagpersonens yrkeskvalifikasjoner (universitet eller utdanningsinstitusjon, tilegnede kvalifikasjoner, yrkeserfaring), vedkommendes juridiske etablering, pålagte straffetiltak i forbindelse med yrket samt opplysninger om vedkommende myndighet.
- 33) Etableringen av et nett av kontaktpunkter som har som oppgave å gi borgerne i medlemsstatene opplysninger og bistand, vil gjøre det mulig å sikre innsynsmulighet i ordningen for godkjenning. Disse kontaktpunktene vil gi alle borgere som anmoder om det og Kommisjonen alle opplysninger og adresser som er relevante for framgangsmåten for godkjenning. Utpeking av ett enkelt kontaktpunkt av hver enkelt medlemsstat innenfor dette nettet påvirker ikke organiseringen av kompetanse på nasjonalt plan. Dette forhindrer blant annet ikke at det på nasjonalt plan utpekes flere kontorer, der det utpekte kontaktpunktet innenfor det nevnte nettet har ansvar for samordningen med de andre kontorene og om nødvendig for å informere borgerne om det berørte vedkommende kontor.
- 34) Administrering av de ulike ordningene for godkjenning som opprettes av sektordirektivene og den generelle ordningen har vist seg å være tungvint og komplisert. Det er derfor behov for å forenkle administrasjonen og ajourføre dette direktiv for å ta hensyn til den vitenskapelige og tekniske utvikling, der særlig minstekravene til utdanning samordnes med henblikk på automatisk godkjenning av kvalifikasjonsbeviser. For dette formål bør det nedsettes en enkelt komité for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, og det bør sikres at representanter for yrkesorganisasjoner, også på europeisk plan, involveres i passende grad.
- 35) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽¹⁾.
- 36) Medlemsstatenes utarbeidelse av en periodisk rapport om gjennomføringen av dette direktiv, som inneholder statistiske opplysninger, vil gjøre det mulig å fastslå virkningen av ordningen for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.
- 37) Det bør fastsettes en egnet framgangsmåte for å vedta midlertidige tiltak dersom anvendelsen av en bestemmelse i dette direktiv skulle innebære større vanskeligheter i en medlemsstat.
- 38) Bestemmelsene i dette direktiv berører ikke medlemsstatenes myndighet når det gjelder organiseringen av deres nasjonale trygdeordninger og fastsettelsen av den virksomhet som må utøves innenfor disse ordningene.
- 39) I lys av den raske teknologiske og vitenskapelige utviklingen er livslang læring av særlig betydning for et stort antall yrker. I denne sammenheng er det opp til medlemsstatene å vedta nærmere regler for hvordan fagfolk gjennom egnet videreutdanning kan holde seg à jour med den tekniske og vitenskapelige utvikling.
- 40) Ettersom målene for dette direktiv, som er å rasjonalisere, forenkle og forbedre reglene for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene, og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 41) Dette direktiv berører ikke anvendelsen av traktatens artikkel 39 nr. 4 og artikkel 45 som blant annet omhandler notarius publicus.
- 42) Når det gjelder etableringsrett og tjenesteyting, berører dette direktiv ikke andre særlige lovbestemmelser om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, for eksempel gjeldende bestemmelser på transportområdet, for forsikringsformidlere og for revisorer som foretar lovfestet revisjon. Dette direktiv berører ikke anvendelsen av rådsdirektiv 77/249/EØF av 22. mars 1977 med henblikk på å lette den faktiske gjennomføring av advokaters adgang til å yte tjenester⁽²⁾, eller av europaparlaments- og rådsdirektiv 98/5/EF av 16. februar 1998 om lettelse av adgangen til å utøve advokatyret på permanent grunnlag i en annen medlemsstat enn staten der den faglige kvalifikasjonen er ervervet⁽³⁾. Godkjenning av advokaters yrkeskvalifikasjoner for umiddelbar etablering under denne yrkestittel i vertsstaten bør omfattes av dette direktiv.

(1) EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

(2) EFT L 78 av 26.3.1977, s. 17. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

(3) EFT L 77 av 14.3.1998, s. 36. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

43) I den utstrekning de er lovregulerte, omfatter dette direktiv også frie yrker, som i henhold til dette direktiv er yrker som utøves på grunnlag av relevante yrkeskvalifikasjoner, personlig, ansvarlig og yrkesmessig selvstendig, av personer som yter intellektuelle og konseptuelle tjenester i oppdragsgiverens og allmennhetens interesse. Utøvelsen av yrket kan i medlemsstatene, i samsvar med traktaten, være underlagt særlige rettslige begrensninger basert på nasjonal lovgivning og på lovbestemmelser fastsatt på en selvstendig måte, innenfor den rammen, av det representative yrkesorgan som sikrer og videreutvikler profesjonaliteten og tjenestekvaliteten og tillitsforholdet til oppdragsgiveren.

44) Dette direktiv berører ikke tiltak som er nødvendige for å sikre et høyt nivå for helse- og forbrukervern —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

AVDELING I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

Ved dette direktiv fastsettes reglene som en medlemsstat som krever bestemte yrkeskvalifikasjoner for adgang til eller utøvelse av et lovregulert yrke på sitt territorium (heretter kalt «vertstaten»), skal anvende ved godkjenning av slike yrkeskvalifikasjoner for adgang til og utøvelse av yrket som er oppnådd i en eller flere andre medlemsstater (heretter kalt «hjemstaten»), og som gir innehaveren av disse kvalifikasjonene rett til å utøve yrket der.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Dette direktiv får anvendelse på alle statsborgere i en medlemsstat som ønsker å utøve et lovregulert yrke, herunder frie yrker, i en annen medlemsstat enn der de tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner, enten som selvstendig næringsdrivende eller som lønsmottaker.

2. Alle medlemsstater kan i samsvar med egen lovgivning tillate statsborgere av andre medlemsstater som innehar kvalifikasjonsbeviser som ikke er ervervet i en medlemsstat, å utøve et lovregulert yrke i betydningen i artikkel 3 nr. 1 bokstav a) på sitt territorium. Når det gjelder yrker som omfattes av avdeling III kapittel III, skal denne første godkjenningen skje i samsvar med de minstekrav til utdanning som er fastsatt i nevnte kapittel.

3. Der det for et gitt lovregulert yrke finnes andre særlige bestemmelser direkte knyttet til godkjenning av yrkeskvalifikasjoner i et særskilt dokument i fellesskapsretten, får tilsvarende bestemmelser i dette direktiv ikke anvendelse.

Artikkel 3

Definisjoner

1. I dette direktiv menes med:

- a) «lovregulert yrke» en eller flere former for yrkesvirksomhet, der adgang til og utøvelse eller en form for utøvelse direkte eller indirekte ved lov eller forskrift, er omfattet av et krav om besittelse av bestemte yrkeskvalifikasjoner; særlig skal bruken av en yrkestittel som ved lov eller forskrift er begrenset til innehavere av en gitt yrkeskvalifikasjon, utgjøre en form for utøvelse. I tilfeller der første punktum i denne definisjonen ikke får anvendelse, skal et yrke som omhandlet i nr. 2 behandles som et lovregulert yrke,
- b) «yrkeskvalifikasjoner» kvalifikasjoner bekreftet ved et kvalifikasjonsbevis, en kompetanseattest som nevnt i artikkel 11 bokstav a) i) og/eller yrkeserfaring,
- c) «kvalifikasjonsbevis» diplomer, attester og annen dokumentasjon utstedt av en myndighet i en medlemsstat utpekt i henhold til lov eller forskrift i vedkommende medlemsstat og som dokumenterer en bestått yrkesrettet opplæring som i hovedsak er ervervet i Fellesskapet. I tilfeller der første punktum i denne definisjonen ikke får anvendelse, skal et kvalifikasjonsbevis som nevnt i nr. 3, behandles som et kvalifikasjonsbevis,
- d) «vedkommende myndighet» enhver myndighet eller ethvert organ som er særlig bemyndiget av en medlemsstat til å utstede eller motta kvalifikasjonsbeviser og andre dokumenter eller opplysninger og til å motta søknader og treffe de beslutninger som er nevnt i dette direktiv,
- e) «lovregulert utdanning» enhver utdanning som er særlig rettet mot utøvelsen av et bestemt yrke og som omfatter ett eller flere kurs, eventuelt supplert med yrkesrettet opplæring eller med en praktisk prøveperiode eller yrkespraksis.

Strukturen i og nivået på den yrkesrettede opplæringen, den praktiske prøveperioden eller yrkespraksisen skal fastsettes ved lov eller forskrift av vedkommende medlemsstat eller overvåkes eller godkjennes av den myndighet som er utpekt for dette formål,

- f) «yrkeserfaring» faktisk og lovlig utøvelse av det berørte yrket i en medlemsstat,
- g) «prøveperiode» utøvelse av et lovregulert yrke i vertsstaten under tilsyn av en kvalifisert utøver av dette yrket og eventuelt ledsaget av videreutdanning. Perioden med praksis under tilsyn skal være gjenstand for en vurdering. De nærmere reglene for prøveperioden og vurderingen av denne, samt status for en vandrearbeider under tilsyn, skal fastsettes av vedkommende myndighet i vertsstaten.
- Den status en person har i vertsstaten i perioden med praksis under tilsyn, særlig med hensyn til oppholdsrett samt forpliktelser, sosiale rettigheter og ytelser, stønader og vederlag, skal fastsettes av vedkommende myndigheter i nevnte medlemsstat i samsvar med gjeldende fellesskapsrett.
- h) «egnethetsprøve» en prøve avgrenset til søkerens faglige kunnskaper som gjennomføres av vedkommende myndigheter i vertsstaten med sikte på å vurdere søkerens evne til å utøve et lovregulert yrke i denne medlemsstaten. For at denne prøven skal kunne gjennomføres, skal vedkommende myndigheter utarbeide en liste over de fag som på grunnlag av en sammenligning mellom den utdanningen som kreves i medlemsstaten og den søkeren har, ikke dekkes av det diplom eller andre kvalifikasjonsbeviser søkeren er i besittelse av.

Egnethetsprøven skal ta hensyn til at søkeren er en kvalifisert yrkesutøver i hjemstaten eller den seneste oppholdsstaten. Prøven skal omfatte fag som velges fra listen, og som det er en vesentlig forutsetning å ha kunnskap om for å kunne utøve yrket i vertsstaten. Prøven kan også omfatte kunnskap om de yrkesetiske regler som gjelder for den berørte virksomheten i vertsstaten.

Vedkommende myndigheter i vertsstaten skal fastsette detaljerte regler for anvendelse av egnethetsprøven og hvilken status en søker som ønsker å forberede seg til egnethetsprøven, skal ha i vertsstaten,

- i) «foretaksleder» enhver person som i et foretak innenfor den berørte bransjen har utøvd virksomhet
- ii) som foretaksleder eller leder av en filial av et foretak, eller
- iii) i en lederstilling med oppgaver av forretningsmessig og/eller teknisk art samt ansvar for én eller flere av foretakets avdelinger.

2. Et yrke som utøves av medlemmene av en yrkessammenslutning eller -organisasjon på listen i vedlegg I, skal behandles som et lovregulert yrke.

Formålet med yrkessammenslutningene eller -organisasjonene nevnt i første ledd er særlig å fremme og opprettholde en høy standard innenfor det berørte yrkesområdet. For dette formål er disse godkjent i en særlig form av en medlemsstat, og tildeler kvalifikasjonsbeviser til sine medlemmer, sikrer at medlemmene respekterer de reglene for yrkesutøvelse de fastsetter, og gir dem retten til å bruke en tittel eller en forkortelse eller å dra fordel av en status som tilsvarer slike formelle kvalifikasjoner.

Hver gang en medlemsstat godkjenner en yrkessammenslutning eller -organisasjon som nevnt i første ledd, skal den underrette Kommissjonen, som skal offentliggjøre en hensiktsmessig melding om dette i *Den europeiske unions tidende*.

3. Et kvalifikasjonsbevis utstedt av en tredjestat skal anses som et kvalifikasjonsbevis dersom innehaveren har tre års yrkeserfaring i det berørte yrket på territoriet til den medlemsstat som godkjente kvalifikasjonsbeviset i samsvar med artikkel 2 nr. 2 som er godkjent av denne medlemsstaten.

Artikkel 4

Virkninger av godkjenningen

1. Vertsstatens godkjenning av yrkeskvalifikasjoner tillater at den begunstigede i den berørte medlemsstaten får adgang til det samme yrket som vedkommende er kvalifisert til i hjemstaten og til å utøve det i vertsstaten på samme vilkår som medlemsstatens borgere.
2. I dette direktiv er det yrket som søkeren ønsker å utøve i vertsstaten det samme som søkeren er kvalifisert for i sin hjemstat, dersom de former for virksomhet yrket omfatter er sammenlignbare.

AVDELING II

FRI TJENESTEYTING

Artikkel 5

Prinsippet om fri tjenesteyting

1. Uten at det berører de særlige bestemmelsene i fellesskapsretten og artikkel 6 og 7 i dette direktiv, skal ikke medlemsstatene av noen grunn knyttet til yrkeskvalifikasjoner, begrense fri tjenesteyting i en annen medlemsstat,
- a) dersom tjenesteyteren er lovlig etablert i en medlemsstat med det formål å utøve det samme yrket der (heretter kalt «etableringsstaten»), og

b) dersom tjenesteyteren flytter, og dersom vedkommende har utøvd yrket i etableringsstaten i minst to år i løpet av de siste ti år før tjenesteytingen og yrket ikke er lovregulert i denne medlemsstaten. Vilkåret om to års utøvelse får ikke anvendelse når enten yrket eller utdanningen til yrket er lovregulert.

2. Bestemmelsene i denne avdeling får anvendelse bare der tjenesteyteren flytter til vertsstatens territorium for midlertidig og leilighetsvis å utøve yrket nevnt i nr. 1.

Tjenesteytingens midlertidige og leilighetsvise art skal vurderes fra sak til sak, særlig på grunnlag av ytingens varighet, hyppighet, regelmessighet og kontinuitet.

3. En tjenesteyter som flytter, skal være underlagt de faglige, lovgivningsmessige eller administrative reglene som gjelder yrket som er direkte knyttet til yrkeskvalifikasjoner, som for eksempel definisjonen av yrket, bruken av titler og alvorlig yrkesmessig forsømmelse som er direkte og særlig knyttet til forbrukervern og sikkerhet, samt disiplinærbestemmelser som får anvendelse i vertsstaten overfor fagfolk som utøver det samme yrket i denne medlemsstaten.

Artikkel 6

Unntak

I henhold til artikkel 5 nr. 1 skal vertsstaten unnta tjenesteytere som er etablert i en annen medlemsstat fra de krav den pålegger fagfolk etablert på vertsstatens territorium knyttet til

a) godkjenning av, registrering i eller medlemskap i en yrkesorganisasjon eller et yrkesorgan. For å lette anvendelsen av de gjeldende disiplinærbestemmelsene på medlemsstatenes territorium i samsvar med artikkel 5 nr. 3, kan medlemsstatene enten fastsette en automatisk midlertidig registrering eller et proforma medlemskap i en slik yrkesorganisasjon eller et slikt yrkesorgan, forutsatt at denne registreringen eller dette medlemskapet ikke på noen måte forsinker eller kompliserer tjenesteytingen og ikke medfører tilleggs kostnader for tjenesteyteren. En kopi av erklæringen og eventuelt av fornyelsen nevnt i artikkel 7 nr. 1, ledsaget av, for yrker som har sammenheng med offentlig helse og sikkerhet nevnt i artikkel 7 nr. 4 eller som drar fordel av automatisk godkjenning i henhold til avdeling III kapittel III, en kopi av dokumentene

nevnt i artikkel 7 nr. 2, skal oversendes av vedkommende myndighet til vedkommende yrkesorganisasjon eller -organ, og skal for dette formål utgjøre automatisk midlertidig registrering eller proforma medlemskap,

b) registrering i et offentlig trygdeorgan med det formål å foreta avregninger med en forsikringsgiver for virksomhet som utøves til fordel for forsikrede personer.

Tjenesteyteren skal imidlertid på forhånd eller, dersom det haster, i etterkant underrette organet nevnt i bokstav b) om de tjenester vedkommende har ytt.

Artikkel 7

Erklæring som skal avgis på forhånd dersom tjenesteyteren flytter

1. Medlemsstatene kan kreve at en tjenesteyter som for første gang flytter fra én medlemsstat til en annen for å yte tjenester, på forhånd skal underrette vedkommende myndighet i vertsstaten om dette i form av en skriftlig erklæring, som omfatter nærmere opplysninger om en eventuell forsikringsdekning eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse med hensyn til yrkesansvar. En slik erklæring skal fornyes hvert år dersom tjenesteyteren har til hensikt å yte midlertidige eller leilighetsvise tjenester i denne medlemsstaten i løpet av året. Tjenesteyteren kan selv velge hvordan denne erklæringen meddeles.

2. Ved første gangs tjenesteyting eller ved en vesentlig endring av de forhold som omhandles av dokumentene, kan medlemsstatene dessuten kreve at erklæringen ledsages av følgende dokumenter:

a) Bevis på tjenesteyterens nasjonalitet.

b) En bekrefteattest som bekrefter at innehaveren er lovlig etablert i en medlemsstat med det formål å utøve den berørte virksomheten, og at vedkommende på tidspunktet for utstedelse av attesten ikke er pålagt noe forbud, heller ikke midlertidig, mot å utøve denne virksomheten.

c) Bevis på yrkeskvalifikasjoner.

d) For tilfeller nevnt i artikkel 5 nr. 1 bokstav b), alle former for dokumentasjon på at tjenesteyteren har utøvd den berørte virksomheten i minst to år i løpet av de siste ti årene.

e) For yrker innenfor sikkerhetsbransjen, der medlemsstaten krever dette for egne borgere, bevis for at tjenesteyteren ikke er dømt for noe straffbart forhold.

3. Tjenesten skal ytes under yrkestittelen i etableringsstaten, i den grad en slik tittel eksisterer i denne medlemsstaten for den berørte yrkesvirksomheten. Denne tittelen skal angis på det offisielle språket eller på ett av de offisielle språkene i etableringsstaten på en slik måte at det unngås forveksling med yrkestittelen i vertsstaten. Dersom yrkestittelen ikke finnes i etableringsstaten, skal tjenesteyteren angi sine formelle kvalifikasjoner på det offisielle språket eller ett av de offisielle språkene i vedkommende medlemsstat. Unntaksvis kan tjenesten ytes under yrkestittelen i bruk i vertsstaten når det gjelder tilfeller nevnt i avdeling III kapittel III.

4. For førstegangs tjenesteyting når det gjelder lovregulerte yrker som har sammenheng med offentlig helse eller sikkerhet og som ikke omfattes av automatisk godkjenning i henhold til avdeling III kapittel III, kan vedkommende myndighet i vertsstaten kontrollere yrkeskvalifikasjonene til tjenesteyteren før tjenestene ytes for første gang. En slik forhåndskontroll skal være mulig bare dersom formålet med kontrollen er å unngå alvorlig skade for tjenestemottakerens helse eller sikkerhet på grunn av manglende yrkeskvalifikasjoner fra tjenesteyterens side, og der dette ikke går ut over det som er nødvendig for dette formål.

Innen høyst én måned etter å ha mottatt erklæringen og ledsagende dokumenter skal vedkommende myndighet bestrebe seg på å underrette tjenesteyteren om sin beslutning om ikke å kontrollere tjenesteyterens kvalifikasjoner eller om resultatet av en slik kontroll. Dersom det oppstår problemer som fører til forsinkelse, skal vedkommende myndighet underrette tjenesteyteren senest innen én måned om grunnen til forsinkelsen og tidsplanen for en beslutning, som må være fattet senest to måneder etter at fullstendig dokumentasjon er mottatt.

Dersom det er en vesentlig forskjell mellom yrkeskvalifikasjonene til tjenesteyteren og den utdanningen som kreves i vertsstaten, og i den utstrekning denne forskjellen er slik at den kan være skadelig for offentlig helse eller sikkerhet, skal vertsstaten gi tjenesteyteren mulighet til å vise, særlig ved hjelp av en egnethetsprøve, at vedkommende har skaffet seg den manglende kunnskapen eller kompetansen. I alle tilfeller skal tjenesten kunne ytes innen én måned etter at en beslutning er truffet i samsvar med forrige ledd.

Dersom vedkommende myndighet ikke har svart innen fristene i de foregående ledd, kan tjenesten ytes.

I tilfeller der kvalifikasjoner er blitt bekreftet i henhold til dette nummer, skal tjenesten kunne ytes under den yrkestittelen som brukes i vertsstaten.

Artikkel 8

Administrativt samarbeid

1. Vedkommende myndigheter i vertsstaten kan, for hvert tilfelle av tjenesteyting, be vedkommende myndigheter i etableringsstaten om alle opplysninger om hvorvidt tjenesteyteren er lovlig etablert, om vedkommendes redelige atferd samt om at vedkommende ikke har vært ilagt disiplinære eller straffesrettslige sanksjoner av yrkesmessig art. Vedkommende myndigheter i etableringsstaten skal gi disse opplysningene i samsvar med bestemmelsene i artikkel 56.

2. Vedkommende myndigheter skal sikre utveksling av alle opplysninger som er nødvendige for at klager fra en mottaker av en tjeneste mot en tjenesteyter skal bli fulgt opp på riktig måte. Mottakere skal underrettes om resultatet av klagen.

Artikkel 9

Opplysninger til tjenestemottakerne

I tilfeller der tjenesten ytes i henhold til etableringsstatens yrkestittel eller i henhold til tjenesteyterens kvalifikasjonsbevis, kan vedkommende myndigheter i vertsstaten kreve at tjenesteyteren, i tillegg til de andre opplysningkravene som er fastsatt i fellesskapsretten, gir tjenestemottakeren noen av eller alle opplysningene nedenfor:

- a) Dersom tjenesteyteren er registrert i et handelsregister eller et lignende offentlig register, det registeret der tjenesteyteren er registrert samt vedkommendes registreringsnummer, eller en tilsvarende måte å identifisere opplysninger på i dette registeret.
- b) Dersom virksomheten er omfattet av en tillatelsesordning i etableringsstaten, navnet på og adressen til vedkommende tilsynsmyndighet.
- c) Eventuell yrkessammenslutning eller lignende organ som tjenesteyteren er registrert i.
- d) Tjenesteyterens yrkestittel, eller dersom en slik tittel ikke finnes, bevis på tjenesteyterens formelle kvalifikasjoner samt medlemsstaten der det ble tildelt.
- e) Dersom tjenesteyteren utøver virksomhet som er underlagt merverdiavgift (mva.), registreringsnummeret for merverdiavgift som nevnt i artikkel 22 nr. 1 i sjette rådsdirektiv 77/388/EØF av 17. mai 1977 om harmonisering av medlemsstatenes lovgivning med hensyn til omsetningsavgift — Felles merverdiavgiftssystem: ensartet avgiftsgrunnlag⁽¹⁾.
- f) Nærmere opplysninger om eventuell forsikringsdekning eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse med hensyn til yrkesansvar.

(1) EFT L 145 av 13.6.1977, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2004/66/EF (EUT L 168 av 1.5.2004, s. 35).

AVDELING III

ETABLERINGSADGANG

KAPITTEL I

Generell ordning for godkjenning av kvalifikasjonsbeviser

Artikkel 10

Virkeområde

Dette kapittel får anvendelse på alle yrker som ikke omfattes av kapittel II og III i denne avdeling, og i følgende tilfeller der søkeren av særlige og unntaksvise årsaker ikke oppfyller vilkårene fastsatt i de nevnte kapitlene:

- a) For virksomhet oppført i vedlegg IV når vandrearbeideren ikke oppfyller kravene i artikkel 17, 18 og 19.
- b) For leger med grunnutdanning, leger med spesialistutdanning, sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, tannleger, spesialistutdannede tannleger, veterinærer, jordmødre, farmasøyter og arkitekter når vandrearbeideren ikke oppfyller kravene til faktisk og lovlig yrkespraksis som omhandlet i artikkel 23, 27, 33, 37, 39, 43 og 49.
- c) For arkitekter når vandrearbeideren innehar et kvalifikasjonsbevis som ikke er oppført i vedlegg V nr. 5.7.
- d) Uten at det berører artikkel 21 nr. 1, artikkel 23 og artikkel 27, for leger, sykepleiere, tannleger, veterinærer, jordmødre, farmasøyter og arkitekter som har kvalifikasjonsbeviser som spesialist, som må ha deltatt i den utdanningen som fører til at de oppnår en tittel oppført i nr. 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 og 5.7.1 i vedlegg V, og bare for godkjenning av relevant spesialfelt.
- e) For sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie og spesialsykepleiere som har kvalifikasjonsbevis som spesialist, som har deltatt i utdanningen som fører til at de oppnår en tittel oppført på listen i vedlegg V nr. 5.2.2, når vandrearbeideren søker godkjenning i en annen medlemsstat der den relevante yrkesvirksomheten utøves av spesialsykepleiere uten utdanning som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie.
- f) For spesialsykepleiere uten utdanning som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, når vandrearbeideren søker godkjenning i en annen medlemsstat der den relevante yrkesvirksomheten utøves av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, spesialsykepleiere uten utdanning som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie eller spesialsykepleiere som har kvalifikasjonsbevis som spesialist, som har deltatt i utdanningen som fører til at de oppnår en av titlene oppført på listen i nr. 5.2.2 i vedlegg V.

- g) For vandrearbeidere som oppfyller kravene i artikkel 3 nr. 3.

Artikkel 11

Kvalifikasjonsnivåer

For anvendelsen av artikkel 13 er yrkeskvalifikasjonene gruppert i nivåer slik det er beskrevet nedenfor:

- a) En kompetanseattest utstedt av vedkommende myndighet i hjemstaten utpekt i henhold til lover eller forskrifter i denne medlemsstaten på grunnlag av
  - i) enten en utdanning som ikke utgjør en del av en attest eller et diplom i henhold til bokstav b), c), d) eller e), eller en særskilt eksamen uten forutgående utdanning, eller utøvelse av yrket på heltid i en medlemsstat i tre sammenhengende år eller av tilsvarende varighet på deltid i løpet av de siste ti årene,
  - ii) eller allmennutdanning fra grunnskole eller videregående opplæring som viserbekrefte at innehaveren har ervervet allmenne kunnskaper.
- b) En attest på en bestått videregående opplæring,
  - i) enten allmennutdanning supplert av et annet studium eller annen yrkesrettet opplæring enn den som er nevnt i bokstav c), og/eller av en praktisk prøveperiode eller yrkespraksis som kreves i tillegg til nevnte studium,
  - ii) eller av teknisk eller yrkesfaglig art, eventuelt supplert med et studium eller en yrkesrettet opplæring som nevnt i punkt i), og/eller av en praktisk prøveperiode eller yrkespraksis som kreves i tillegg til nevnte studium.
- c) Et diplom for
  - i) enten en annen utdanning ut over videregående opplæring enn den som er nevnt i bokstav d) og e), av minst ett års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid, der et av opptaksvilkårene vanligvis er at søkeren har bestått den videregående opplæringen som er nødvendig for å oppnå adgang til studier på universitets- eller høyskolenivå, eller fullføring av tilsvarende utdanning til videregående opplæring samt den yrkesrettede opplæringen som måtte kreves i tillegg til denne utdanningen ut over videregående opplæring,

- ii) eller når det gjelder et lovregulert yrke, opplæring med en særlig struktur, omhandlet i vedlegg II, som tilsvarer utdanningsnivået fastsatt i punkt i), som gir et sammenlignbart faglig nivå og som forbereder utøveren til et sammenlignbart nivå med hensyn til ansvar og funksjoner. Listen i vedlegg II kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å ta hensyn til utdanning som oppfyller kravene i forrige punktum.
- d) Et diplom for en bestått utdanning etter videregående opplæring av minst tre års og høyst fire års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid, ved et universitet eller en høyskole eller en annen utdanningsinstitusjon på tilsvarende nivå, samt den yrkesrettede opplæringen som måtte kreves i tillegg til utdanningen ut over videregående opplæring.
- e) Et diplom for en bestått utdanning ut over videregående opplæring av minst fire års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid, ved et universitet eller en høyskole eller en annen utdanningsinstitusjon på tilsvarende nivå samt den yrkesrettede opplæringen som kreves i tillegg til utdanningen ut over videregående opplæring.

Artikkel 12

Sidestilte kvalifikasjoner

Alle kvalifikasjonsbeviser eller sett av kvalifikasjonsbeviser utstedt av vedkommende myndighet i en medlemsstat for en bestått utdanning innenfor Fellesskapet, som er godkjent av vedkommende medlemsstat for å være på et tilsvarende nivå og som gir samme rett til adgang til eller utøvelse av et yrke eller forbereder til utøvelse av dette yrket, skal sidestilles med et kvalifikasjonsbevis av den typen som omfattes av artikkel 11, også det berørte nivået.

Alle yrkeskvalifikasjonsbeviser, selv om de ikke oppfyller kravene i hjemstatens gjeldende lover eller forskrifter for adgang til eller utøvelse av et yrke, som gir innehaveren rettigheter i henhold til disse bestemmelser, skal også sidestilles med slike kvalifikasjonsbeviser på de samme vilkår som i første ledd. Dette gjelder særlig dersom hjemstaten hever nivået på den utdanning som kreves for adgang til og utøvelse av et yrke, og dersom en person som har gjennomgått den tidligere utdanningen, som ikke oppfyller de nye kvalifikasjonskravene, drar fordel av ervervede rettigheter i henhold til nasjonale lover eller forskrifter. I slike tilfeller, ved anvendelsen av artikkel 13, anser vertsstaten at den tidligere utdanningen tilsvarer nivået på den nye utdanningen.

Artikkel 13

Vilkår for godkjenning

1. Dersom en vertsstat krever særlige yrkeskvalifikasjoner for adgang til eller utøvelse av et lovregulert yrke, skal vedkommende myndighet i denne medlemsstaten tillate adgang til og utøvelse av dette yrket på samme vilkår som gjelder for medlemsstatens borgere, for søkere som innehar den kompetanseattest eller det kvalifikasjonsbevis som kreves av en annen medlemsstat for adgang til eller utøvelse av yrket på dennes territorium.

Kompetanseattester eller kvalifikasjonsbeviser skal oppfylle følgende vilkår:

- De skal være utstedt av en vedkommende myndighet i en medlemsstat, utpekt i samsvar med denne medlemsstatens lover eller forskrifter.
- De skal bekrefte et nivå for yrkeskvalifikasjoner som minst tilsvarer nivået umiddelbart før det nivået som kreves i vertsstaten, slik det er beskrevet i artikkel 11.

2. Adgang til og utøvelse av yrket, slik det er beskrevet i nr. 1, skal også gis søkere som har utøvd yrket omhandlet i nevnte nummer på heltid i to år i løpet av de foregående ti årene i en annen medlemsstat som ikke lovregulerer dette yrket, forutsatt at de innehar en eller flere kompetanseattester eller en eller flere kvalifikasjonsbeviser.

Kompetanseattester og kvalifikasjonsbeviser skal oppfylle følgende vilkår:

- De skal være utstedt av en vedkommende myndighet i en medlemsstat, utpekt i samsvar med denne medlemsstatens lover eller forskrifter.
- De skal bekrefte et nivå for yrkeskvalifikasjoner som minst tilsvarer nivået umiddelbart før det nivået som kreves i vertsstaten, slik det er beskrevet i artikkel 11.
- De skal bekrefte at innehaveren er forberedt til å utøve det berørte yrket.

De to årene med yrkeserfaring som nevnt i første ledd, kan imidlertid ikke kreves dersom kvalifikasjonsbeviset som søkeren innehar, bekrefter lovregulert utdanning i henhold til artikkel 3 nr. 1 bokstav e) på de kvalifikasjonsnivåer som angis i artikkel 11 bokstav b), c), d) eller e). Den lovregulerte utdanningen oppført i vedlegg III skal anses som slik lovregulert utdanning på det nivå som er beskrevet i artikkel 11 bokstav c). Listen i vedlegg III kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å ta hensyn til lovregulert utdanning som gir en sammenlignbar yrkesmessig standard og som forbereder utøveren til et sammenlignbart nivå med hensyn til ansvar og funksjoner.

3. Som unntak fra nr. 1 bokstav b) og nr. 2 bokstav b) skal vertsstaten tillate adgang til og utøvelse av et lovregulert yrke der adgang til dette yrket på vertsstatens territorium forutsetter at utøveren innehar et kvalifikasjonsbevis som bekrefter en bestått utdanning på høyskole- eller universitetsnivå av minst fire års varighet, og der søkeren innehar en kvalifikasjon nevnt i artikkel 11 bokstav c).

Artikkel 14

Utligningstiltak

1. Artikkel 13 er ikke til hinder for at vertsstaten pålegger søkeren å fullføre en prøveperiode på inntil tre år eller avlegge en egnethetsprøve dersom

- a) varigheten av utdanningen søkeren framlegger kvalifikasjonsbevis for i henhold til artikkel 13 nr. 1 eller 2, er minst ett år kortere enn det som kreves i vertsstaten,
- b) utdanningen som søkeren har gjennomgått, omfatter fagområder som er vesentlig forskjellige fra dem som omfattes av det kvalifikasjonsbeviset som kreves i vertsstaten,
- c) det lovregulerte yrket i vertsstaten omfatter en eller flere former for lovregulert yrkesvirksomhet som ikke eksisterer i det tilsvarende yrket i søkerens hjemstat i henhold til artikkel 4 nr. 2, og at forskjellen består i særlig utdanning som kreves i vertsstaten og som omfatter fagområder som er vesentlig forskjellige fra dem som omfattes av søkerens kompetanseattest eller kvalifikasjonsbevis.

2. Dersom vertsstaten gjør bruk av muligheten i nr. 1, skal den gi søkeren valget mellom en prøveperiode og en egnethetsprøve.

Dersom en medlemsstat med hensyn til et bestemt yrke anser at det er nødvendig å fravike kravet i forrige ledd om at medlemsstaten skal gi søkeren valget mellom en prøveperiode og en egnethetsprøve, skal den underrette de andre medlemsstatene og Kommisjonen på forhånd og framlegge en tilstrekkelig begrunnelse for fravikelsen.

Dersom Kommisjonen, etter å ha mottatt alle nødvendige opplysninger, anser at fravikelsen nevnt i annet ledd ikke er hensiktsmessig eller at det ikke er i samsvar med fellesskapsretten, skal den innen tre måneder anmode vedkommende medlemsstat om å unnlate å treffe det planlagte tiltaket. I fravær av svar fra Kommisjonen innen nevnte frist kan fravikelsen anvendes.

3. Som unntak fra prinsippet i nr. 2 om søkerens rett til å velge, og for yrker der utøvelsen krever nøyaktige kunnskaper om nasjonal lovgivning og der rådgivning og/eller bistand i

forbindelse med nasjonal lovgivning utgjør en vesentlig og fast del av yrkesvirksomheten, kan vertsstaten fastsette enten en prøveperiode eller en egnethetsprøve.

Dette får også anvendelse i de tilfeller som framgår av artikkel 10 bokstav b) og c), artikkel 10 bokstav d) om leger og tannleger, artikkel 10 bokstav f) når vandrearbeideren søker godkjenning i en annen medlemsstat der den berørte yrkesvirksomheten utøves av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, eller spesialsykepleiere som har kvalifikasjonsbevis som spesialist, som har deltatt i den utdanningen som fører til at de kan benytte en tittel oppført i nr. 5.2.2 i vedlegg V og i artikkel 10 bokstav g).

I de tilfeller som omfattes av artikkel 10 bokstav a), kan vertsstaten kreve en prøveperiode eller en egnethetsprøve dersom vandrearbeideren har til hensikt å utøve yrkesvirksomhet som selvstendig næringsdrivende eller foretaksleder som krever kunnskap om og anvendelse av gjeldende nasjonale særregler, forutsatt at vedkommende myndighet i vertsstaten krever kunnskap om og anvendelse av disse nasjonale reglene for at medlemsstatens egne borgere skal få adgang til virksomheten.

4. Ved anvendelsen av nr. 1 bokstav b) og c) menes med «fagområder som er vesentlig forskjellige fra» fagområder der kunnskap er avgjørende for utøvelsen av yrket, og der den utdanningen vandrearbeideren har fått, viser viktige forskjeller når det gjelder varighet eller innhold i forhold til den utdanning som kreves i vertsstaten.

5. Nr. 1 får anvendelse idet det tas behørig hensyn til forholdsmessighetsprinsippet. Dersom vertsstaten har til hensikt å kreve at søkeren fullfører en prøveperiode eller avlegger en egnethetsprøve, skal den først undersøke om den kunnskapen som søkeren har ervervet ved sin yrkeserfaring i en medlemsstat eller i en tredjestat, er av en slik art at den helt eller delvis utligner den vesentlige forskjellen nevnt i nr. 4.

Artikkel 15

Fritak for utligningstiltak på grunnlag av felles plattformer

1. I denne artikkel mens med «felles plattformer» et sett av kriterier for yrkeskvalifikasjoner som er egnet å utligne de vesentlige forskjeller som er påvist mellom de forskjellige medlemsstatenes utdanningskrav til et bestemt yrke. Disse vesentlige forskjellene skal fastsettes ved en sammenligning av utdanningens varighet og innhold i minst to tredeler av medlemsstatene, herunder alle medlemsstater som lovregulerer dette yrket. Forskjellene i utdanningens innhold kan være resultatet av vesentlige forskjeller i hva som omfattes av yrkesvirksomheten.

2. Felles plattformer, slik de er definert i nr. 1, kan oversendes Kommisjonen av medlemsstatene eller av yrkessammenslutninger eller -organisasjoner som er representative på nasjonalt og europeisk plan. Dersom Kommisjonen, etter samråd med medlemsstatene, er av den oppfatning at et utkast til felles plattform vil lette den gjensidige godkjenningen av yrkeskvalifikasjoner, kan den framlegge utkast til tiltak i den hensikt å vedta disse etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2.

3. Der søkerens yrkeskvalifikasjoner oppfyller kriteriene fastsatt i tiltaket vedtatt i samsvar med nr. 2, skal vertsstaten frafalle anvendelsen av utligningstiltak i henhold til artikkel 14.

4. Nr. 1-3 skal ikke påvirke medlemsstatenes myndighet til å fastsette hvilke yrkeskvalifikasjoner som kreves for utøvelse av yrker på deres territorium og innholdet i og organiseringen av deres ordninger for undervisning og yrkesrettet utdanning.

5. Dersom en medlemsstat anser at kriteriene fastsatt i et tiltak vedtatt i samsvar med nr. 2 ikke lenger gir tilstrekkelige garantier med hensyn til yrkeskvalifikasjoner, skal den underrette Kommisjonen om dette, og Kommisjonen skal, dersom dette er hensiktsmessig, framlegge et utkast til tiltak etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2.

6. Kommisjonen skal innen 20. oktober 2010 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen av denne artikkel og om nødvendig egnede forslag til endring av denne artikkel.

KAPITTEL II

Artikkel 16

Krav til yrkeserfaring

Dersom adgang til eller utøvelse av en av formene for virksomhet oppført i vedlegg IV i en medlemsstat forutsetter allmenne, forretningsmessige eller yrkesfaglige kunnskaper og ferdigheter, skal denne medlemsstaten som tilstrekkelig bevis på slike kunnskaper og ferdigheter godkjenne tidligere utøvelse av den berørte virksomheten i en annen medlemsstat. Virksomheten skal ha vært utøvd i samsvar med artikkel 17, 18 og 19.

Artikkel 17

Virksomhet oppført på liste I i vedlegg IV

1. Når det gjelder de former for virksomhet som er oppført på liste I i vedlegg IV, skal den berørte virksomheten tidligere ha vært utøvd

a) i seks sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende

eller foretaksleder, eller

b) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller foretaksleder, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomført en forutgående utdanning på minst tre år, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan, eller

c) i fire sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller foretaksleder, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomført, en forutgående utdanning på minst to år, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan, eller

d) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende dersom den begunstigede kan bevise å ha utøvd den berørte virksomheten i minst fem år som lønsmottaker, eller

e) i fem sammenhengende år i en ledende stilling, hvorav minst tre år med tekniske oppgaver og med ansvar for minst én avdeling i selskapet, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomført en forutgående utdanning på minst tre år, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan.

2. I tilfellene nevnt i bokstav a) og d) kan virksomheten ikke ha vært avsluttet tidligere enn ti år før datoen da den fullstendige søknaden framlegges for vedkommende myndighet nevnt i artikkel 56.

3. Nr. 1 bokstav e) får ikke anvendelse på virksomhet i gruppe ex 855, frisørvirksomhet, i ISIC-nomenklaturen.

Artikkel 18

Virksomhet oppført på liste II i vedlegg IV

1. Når det gjelder de former for virksomhet som er oppført på liste I i vedlegg IV, skal den berørte virksomheten tidligere ha vært utøvd

a) i fem sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som foretaksleder, eller

b) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som foretaksleder, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomført minst tre års forutgående utdanning, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan, eller

- c) i fire sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som foretaksleder, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomført minst to års forutgående utdanning, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan, eller
- d) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som foretaksleder, dersom den begunstigede kan bevise å ha utøvd den berørte virksomheten i minst fem år som lønsmottaker, eller
- e) i fem sammenhengende år som lønsmottaker, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomført minst tre års forutgående utdanning, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan, eller
- f) i seks sammenhengende år som lønsmottaker, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomført minst to års forutgående utdanning, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan.

2. I tilfellene nevnt i bokstav a) og d) kan virksomheten ikke ha vært avsluttet tidligere enn ti år før datoen da den fullstendige søknaden framlegges for vedkommende myndighet nevnt i artikkel 56.

Artikkel 19

Virksomhet oppført på liste III i vedlegg IV

1. Når det gjelder de former for virksomhet som er oppført på liste III i vedlegg IV, skal den berørte virksomheten tidligere ha vært utøvd
- a) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som foretaksleder, eller
- b) i to sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som foretaksleder, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomgått forutgående utdanning, bekreftet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan, eller
- c) i to sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som foretaksleder, dersom den begunstigede kan bevise å ha utøvd den berørte virksomheten i minst tre år som lønsmottaker, eller
- d) i tre sammenhengende år som lønsmottaker, dersom den begunstigede for den berørte virksomheten kan bevise å ha gjennomgått forutgående utdanning, bevitnet ved en attest

godkjent av medlemsstaten eller vurdert som fullt ut gyldig av et vedkommende bransjeorgan.

2. I tilfellene nevnt i bokstav a) og c) kan virksomheten ikke ha vært avsluttet tidligere enn ti år før datoen da den fullstendige søknaden framlegges for vedkommende myndighet nevnt i artikkel 56.

Artikkel 20

Endring av listene over virksomhet i vedlegg IV

Listene over virksomhet i vedlegg IV, som er gjenstand for godkjenning av yrkeserfaring i henhold til artikkel 16, kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 med det formål å ajourføre eller klargjøre nomenklaturen, forutsatt at dette ikke medfører noen endring av virksomheten i de enkelte kategoriene.

KAPITTEL III

Godkjenning på grunnlag av samordning av minstekrav til utdanning

AVSNITT 1

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 21

Prinsippet om automatisk godkjenning

1. Alle medlemsstater skal godkjenne de kvalifikasjonsbeviser som lege som gir adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som farmasøyt og som arkitekt, slik det framgår av listen i vedlegg V, henholdsvis nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 og 5.7.1, som oppfyller minstevilkårene for utdanning nevnt i henholdsvis artikkel 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 og 46, og skal med hensyn til adgang til og utøvelse av yrkesvirksomhet gi slike kvalifikasjonsbeviser samme virkning på medlemsstatens territorium som de kvalifikasjonsbevisene medlemsstaten selv utsteder.

Slike kvalifikasjonsbeviser skal være utstedt av vedkommende organer i medlemsstatene, og der det er hensiktsmessig være ledsaget av attestene i henholdsvis nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 og 5.7.1 i vedlegg V.

Bestemmelsene i første og annet ledd påvirker ikke de ervervede rettighetene nevnt i artikkel 23, 27, 33, 37, 39 og 49.

2. Alle medlemsstater skal med henblikk på utøvelse av allmenmedisin innenfor rammen av medlemsstatens nasjonale trykdeordning, godkjenne kvalifikasjonsbevisene oppført i nr. 5.1.4 i vedlegg V, og som er utstedt til medlemsstatenes borgere av de andre medlemsstatene i samsvar med minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 28.

Bestemmelsene i forrige ledd påvirker ikke de ervervede rettighetene nevnt i artikkel 30.

3. Alle medlemsstater skal godkjenne de kvalifikasjonsbeviser som jordmor tildelt medlemsstatenes borgere av de andre medlemsstatene, oppført i nr. 5.5.2 i vedlegg V, som oppfyller minstekravene til utdanning nevnt i artikkel 40 og kriteriene fastsatt i artikkel 41, og skal med hensyn til adgang til og utøvelse av yrkesvirksomheten gi slike kvalifikasjonsbeviser samme virkning på medlemsstatens territorium som de kvalifikasjonsbevisene medlemsstaten selv utsteder. Denne bestemmelsen påvirker ikke de ervervede rettighetene nevnt i artikkel 23 og 43.

4. Medlemsstatene skal ikke være forpliktet til å gi virkning til kvalifikasjonsbeviser nevnt i nr. 5.6.2 i vedlegg V, for etablering av nye apoteker som er åpne for allmennheten. Ved anvendelsen av dette nummer skal apoteker som har vært åpne i mindre enn tre år, også anses som nye apoteker.

5. Kvalifikasjonsbeviser som arkitekt nevnt i nr. 5.7.1 i vedlegg V, som er underlagt automatisk godkjenning i henhold til nr. 1, skal bekrefte fullføring av en utdanning som ble påbegynt tidligst i løpet av det akademiske referanseåret nevnt i nevnte vedlegg.

6. Alle medlemsstater skal for adgang til og utøvelse av yrkesvirksomhet som lege, sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, tannlege, veterinær, jordmor og farmasøyt kreve at utøveren er i besittelse av et kvalifikasjonsbevis nevnt i henholdsvis nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2 i vedlegg V, som bekrefter at vedkommende i løpet av hele sin utdanning har ervervet de kunnskaper og ferdigheter som er nevnt i artikkel 24 nr. 3, artikkel 31 nr. 6, artikkel 34 nr. 3, artikkel 38 nr. 3, artikkel 40 nr. 3 og artikkel 44 nr. 3.

Kunnskapene og ferdighetene nevnt i artikkel 24 nr. 3, artikkel 31 nr. 6, artikkel 34 nr. 3, artikkel 38 nr. 3, artikkel 40 nr. 3 og artikkel 44 nr. 3 kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer skal ikke for noen medlemsstater vedkommende medføre en endring av eksisterende prinsipper i yrkeslovgivningen når det gjelder utdanning og fysiske personers adgangsvilkår.

7. Alle medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om de lover og forskrifter de vedtar med hensyn til utstedelse av

kvalifikasjonsbeviser på det område dette kapittel omhandler. For kvalifikasjonsbeviser på området nevnt i avsnitt 8 skal denne underretningen i tillegg rettes til de andre medlemsstatene.

Kommisjonen skal offentliggjøre en egnet melding i *Den europeiske unions tidende*, og angi de betegnelsene som medlemsstatene har vedtatt for kvalifikasjonsbeviser og, der det er hensiktsmessig, det organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset, den attesten som ledsager beviset samt tilsvarende yrkestittel i henholdsvis nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 og 5.7.1 i vedlegg V.

Artikkel 22

Felles bestemmelser om utdanning

Med hensyn til utdanningen nevnt i artikkel 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 og 46

- a) kan medlemsstatene tillate utdanning på deltid på de vilkår som fastsettes av vedkommende myndigheter; disse myndighetene skal sikre at den samlede varigheten av og nivået og kvaliteten på denne utdanningen ikke er lavere enn for tilsvarende heltidsutdanning, og
- b) etter hver enkelt medlemsstats særskilte framgangsmåte skal videreutdanning sikre at personer som har fullført sine studier, er i stand til å holde tritt med den yrkesfaglige utviklingen i den utstrekning dette er nødvendig for å opprettholde en sikker og effektiv yrkesutøvelse.

Artikkel 23

Ervervede rettigheter

1. Når kvalifikasjonsbeviser som lege som gir adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, jordmor og farmasøyt som innehas av borgere i medlemsstatene, ikke oppfyller utdanningskravene nevnt i artikkel 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 og 44, skal alle medlemsstater – med forbehold for de ervervede rettighetene for de berørte yrkene – godkjenne kvalifikasjonsbeviser som er utstedt av disse medlemsstatene som tilstrekkelig bevis, dersom de bekrefter bestått fullført utdanning som ble påbegynt før referansedatoene fastsatt i nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2 i vedlegg V og ledsages av en attest som bekrefter at innehaverne av disse kvalifikasjonsbevisene faktisk og rettmessig har utøvd denne virksomheten i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attesten ble utstedt.

2. De samme bestemmelsene får anvendelse på kvalifikasjonsbeviser som lege som gir adgang til yrkesaktivitet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor og som farmasøyt, som er ervervet på den tidligere Tyske demokratiske republikks territorium, som ikke oppfyller alle minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 og 44, dersom disse bevisene bekrefter en bestått utdanning som ble påbegynt før

- a) 3. oktober 1990 for leger med grunnutdanning, sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, tannleger, tannleger med spesialistutdanning, veterinærer, jordmødre og farmasøyter, og
- b) 3. april 1992 for leger med spesialistutdanning.

Kvalifikasjonsbevisene nevnt i første ledd gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet på hele Tysklands territorium på de samme vilkår som kvalifikasjonsbeviser utstedt av vedkommende tyske myndigheter nevnt i nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2 i vedlegg V.

3. Uten at det berører bestemmelsene i artikkel 37 nr. 1, skal alle medlemsstater godkjenne kvalifikasjonsbeviser som lege som gir adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som veterinær, som farmasøyt, som jordmor og som arkitekt, som innehas av borgere i medlemsstatene og som er utstedt av det tidligere Tsjekkoslovakia eller, for Tsjekkia og Slovakia, der utdanningen ble påbegynt før 1. januar 1993, dersom myndighetene i en av de to nevnte medlemsstatene bekrefter at disse kvalifikasjonsbevisene har samme rettslige gyldighet innenfor deres territorium som de kvalifikasjonsbevisene de selv utsteder og, når det gjelder arkitekter, som de kvalifikasjonsbevisene som er angitt for disse medlemsstatene i nr. 6 i vedlegg VI, når det gjelder adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som veterinær, som jordmor, som farmasøyt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 45 nr. 2, og som arkitekt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 48 samt utøvelse av disse formene for virksomhet.

En slik bekreftelse skal ledsages av en attest utstedt av de samme myndighetene som bekrefter at disse personene faktisk og rettmessig har utøvd denne virksomheten på deres territorium i minst tre sammenhengende år i løpet av de fem årene før datoen for utstedelse av attesten.

4. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbeviser som lege som gir adgang til yrkesaktivitet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor, som farmasøyt og som arkitekt, som innehas av borgere i

medlemsstatene og er utstedt av den tidligere Sovjetunionen, eller dersom utdanningen ble påbegynt

- a) før 20. august 1991 for Estland,
- b) før 21. august 1991 for Latvia,
- c) før 11. mars 1990 for Litauen,

dersom myndighetene i en av de tre nevnte medlemsstatene bekrefter at disse kvalifikasjonsbevisene har samme rettslige gyldighet innenfor deres territorium som de kvalifikasjonsbevisene de selv utsteder og, når det gjelder arkitekter, som de kvalifikasjonsbevisene som angis for disse medlemsstatene i nr. 6 i vedlegg VI, med hensyn til adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor, som farmasøyt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 45 nr. 2 og som arkitekt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 48 samt utøvelse av disse formene for virksomhet.

En slik bekreftelse skal ledsages av en attest utstedt av de samme vedkommende myndigheter som bekrefter at disse personene faktisk og rettmessig har utøvd den berørte virksomheten på deres territorium i minst tre sammenhengende år i løpet av de fem årene før datoen for utstedelse av attesten.

Når det gjelder kvalifikasjonsbeviser som veterinær utstedt av den tidligere Sovjetunionen eller der denne utdanningen ble påbegynt, før Estland, før 20. august 1991, skal bekreftelsen i forrige ledd ledsages av en attest utstedt av de samme estiske myndigheter som bekrefter at disse personene faktisk og rettmessig har utøvd den berørte virksomheten på deres territorium i minst fem sammenhengende år i løpet av de sju årene før datoen for utstedelse av attesten.

5. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbeviser som lege som gir adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor, som farmasøyt og som arkitekt, som innehas av borgere i medlemsstatene og som er utstedt av det tidligere Jugoslavia, eller der utdanningen når det gjelder Slovenia ble påbegynt før 25. juni 1991, der myndighetene i de to nevnte medlemsstatene bekrefter at disse kvalifikasjonsbevisene har samme rettslige gyldighet innenfor deres territorium som de kvalifikasjonsbevisene de selv utsteder og, når det gjelder arkitekter, som de kvalifikasjonsbevisene som er angitt for disse medlemsstatene i nr. 6 i vedlegg VI, når det gjelder adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig

sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor, som farmasøyt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 45 nr. 2, og som arkitekt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 48 samt utøvelse av disse formene for virksomhet.

En slik bekreftelse skal ledsages av en attest utstedt av samme vedkommende myndigheter som bekrefter at disse personene faktisk og rettmessig har utøvd den berørte virksomheten på deres territorium i minst tre sammenhengende år i løpet av de fem årene før datoen for utstedelsen av attesten.

6. Alle medlemsstater skal som tilstrekkelig bevis for borgere i medlemsstatene med kvalifikasjonsbeviser som lege, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som veterinær, som jordmor og som farmasøyt som ikke tilsvarer de titlene som er angitt for denne medlemsstaten i nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2 i vedlegg V, godkjenne kvalifikasjonsbeviser utstedt av disse medlemsstatene som ledsages av en attest utstedt av vedkommende myndigheter eller organer.

Av attesten nevnt i første ledd skal det framgå at disse kvalifikasjonsbevisene bekrefter at innehaveren har bestått en utdanning i samsvar med henholdsvis artikkel 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 og 44, og at medlemsstaten som utstedte dem, sidestiller dem med dem som er oppført i nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2 i vedlegg V.

AVSNITT 2

Lege

Artikkel 24

Medisinsk grunnutdanning

1. Adgang til medisinsk grunnutdanning forutsetter et diplom eller en attest som gir adgang til de berørte studiene ved et universitet.
2. Den medisinske grunnutdanningen skal omfatte minst seks års studier eller 5 500 timers teoretisk og praktisk undervisning ved et universitet eller under tilsyn av et universitet.

For personer som påbegynte sine studier før 1. januar 1972, kan utdanningen nevnt i første ledd omfatte seks måneders praktisk heltidsutdanning på universitetsnivå under tilsyn av vedkommende myndigheter.

3. Medisinsk grunnutdanning skal være en garanti for at vedkommende har ervervet følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som utøvelse av legevirksomhet bygger på, samt en god forståelse av vitenskapelige metoder, herunder prinsippene for måling av biologiske funksjoner, vurdering av vitenskapelig fastlagte fakta og analyse av data,
- b) tilstrekkelig forståelse av friske og syke menneskers anatomi, funksjoner og atferd samt av forbindelsene

mellom menneskets helsetilstand og dets fysiske og sosiale omgivelser,

- c) tilstrekkelig kunnskap om kliniske disipliner og praksis som gir legen et helhetlig bilde av psykiske og fysiske sykdommer, om utøvelse av legevirksomhet ut fra et forebyggende, diagnostisk og terapeutisk synspunkt samt om menneskets forplantning,
- d) passende klinisk erfaring på sykehus under nødvendig tilsyn.

Artikkel 25

Spesialistlegeutdanning

1. Adgang til spesialistlegeutdanningen forutsetter fullføring og godkjenning av seks års studier som del av et studieprogram som nevnt i artikkel 24, der studenten har ervervet relevante grunnleggende medisinske kunnskaper.
2. Spesialistlegeutdanningen skal omfatte teoretisk og praktisk utdanning ved et universitet eller universitetssykehus eller, der dette er hensiktsmessig, ved en helseinstitusjon godkjent for dette formål av vedkommende myndigheter eller organer.

Medlemsstatene skal sikre at varigheten av spesialistlegeutdanningen nevnt i nr. 5.1.3 i vedlegg V, ikke er kortere enn varigheten fastsatt i nevnte nummer. Utdanningen skal gis under tilsyn av vedkommende myndigheter eller organer. Den skal omfatte studentens personlige deltaking i spesialistlegeutdanningen i den virksomhet og med det ansvar som de berørte tjenestene medfører.

3. Utdanningen skal gis på heltid ved bestemte institusjoner som er godkjent av vedkommende myndigheter. Den forutsetter deltaking i all medisinsk virksomhet på den avdelingen der utdanningen foregår, herunder vakter, slik at studenten under spesialistutdanning i hele den normale arbeidsuken og gjennom hele året bruker hele sin arbeidsinnsats på den praktiske og teoretiske utdanningen, etter de framgangsmåter som er fastsatt av vedkommende myndigheter. Disse stillingene skal følgelig avlønnes med et passende beløp.

4. Medlemsstatene skal gjøre utstedelse av kvalifikasjonsbeviser for spesialistlegeutdanning betinget av at utøveren innehar et kvalifikasjonsbeviser for medisinsk grunnutdanning nevnt i vedlegg V nr. 5.1.1.

5. Minstekravene til utdanningens varighet nevnt i nr. 5.1.3 i vedlegg V kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

*Artikkel 26***Betegnelser for spesialistlegeutdanninger**

Kvalifikasjonsbeviser som lege med spesialistutdanning som nevnt i artikkel 21, er de kvalifikasjonsbeviser som tildeles av vedkommende myndigheter eller organer nevnt i nr. 5.1.2 i vedlegg V, som for den berørte spesialistlegeutdanningen tilsvarer de betegnelse som anvendes i de ulike medlemsstatene og som er nevnt i nr. 5.1.3 i vedlegg V.

Nye medisinske spesialiteter som er felles for minst to femdelere av medlemsstatene, kan oppføres i nr. 5.1.3 i vedlegg V, etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2, for å ajourføre dette direktiv i lys av endringer i nasjonal lovgivning.

*Artikkel 27***Særlige ervervede rettigheter for leger med spesialistutdanning**

1. For leger med spesialistutdanning som tok sin spesialistutdanning på deltid som var omfattet av lover og forskrifter som var i kraft 20. juni 1975 og som påbegynte sin spesialistutdanning senest 31. desember 1983, kan en vertsstat kreve at deres kvalifikasjonsbeviser ledsages av en attest som bekrefter at de faktisk og rettmessig har utøvd virksomheten i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før av attesten ble utstedt.

2. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbeviset til leger med spesialistutdanning tildelt i Spania til leger som fullførte sin spesialistutdanning før 1. januar 1995, selv om denne utdanningen ikke oppfyller minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 25, dersom dette kvalifikasjonsbeviset ledsages av en attest utstedt av vedkommende spanske myndigheter som bekrefter at personen har bestått eksamen i særskilt yrkeskompetanse avholdt i forbindelse med de ekstraordinære godkjenningstiltakene i kongelig anordning 1497/99 for å sikre at personen har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som er sammenlignbart med de leger som innehar et kvalifikasjonsbevis som lege med spesialistutdanning som er definert for Spania i nr. 5.1.2 og 5.1.3 i vedlegg V.

3. Alle medlemsstater som har opphevet sine lover og forskrifter om utstedelse av kvalifikasjonsbeviser som lege med spesialistutdanning som nevnt i nr. 5.1.2 og 5.1.3 i vedlegg V, og som har vedtatt tiltak knyttet til ervervede rettigheter til fordel for statens egne borgere, skal gi andre medlemsstaters borgere rett til å dra fordel av disse tiltakene, dersom deres kvalifikasjonsbeviser var utstedt før datoen

da vertsstaten sluttet å utstede slike beviser for den berørte spesialistutdanningen.

Datoene for oppheving av disse bestemmelsene framgår av nr. 5.1.3 i vedlegg V.

*Artikkel 28***Særskilt utdanning i allmenmedisin**

1. Adgang til særskilt utdanning i allmenmedisin forutsetter fullføring og godkjenning av seks års studier som del av et studieprogram som nevnt i artikkel 24.

2. Den særskilte utdanningen i allmenmedisin som leder til tildeling av kvalifikasjonsbeviser utstedt før 1. januar 2006, skal omfatte minst to års studier på heltid. Når det gjelder kvalifikasjonsbeviser utstedt etter denne dato, skal utdanningen omfatte minst tre års studier på heltid.

Der studieprogrammet nevnt i artikkel 24 omfatter praktisk opplæring ved et godkjent sykehus med egnet utstyr og egnede tjenester innenfor allmenmedisin, hos en godkjent allmenpraktiker eller ved et godkjent legesenter innenfor primærhelsetjenesten, kan varigheten av denne praktiske opplæringen medregnes med høyst ett år i tidsrommet fastsatt i første ledd for utdanningsbeviser utstedt tidligst 1. januar 2006.

Alternativet i annet ledd skal bare kunne benyttes av medlemsstater der varigheten av den særskilte utdanningen i allmenmedisin per 1. januar 2001 er to år.

3. Den særskilte utdanningen i allmenmedisin skal foregå på heltid under tilsyn av vedkommende myndigheter eller organer. Den skal være mer praktisk enn teoretisk.

Den praktiske delen av utdanningen skal foregå dels i minst seks måneder på et godkjent sykehus med egnet utstyr og egnede tjenester, og dels i minst seks måneder hos en godkjent allmenpraktiker eller ved et godkjent legesenter innenfor primærhelsetjenesten.

Den praktiske delen av utdanningen skal foregå i samarbeid med andre helseinstitusjoner eller -organer innenfor allmenmedisin. Uten at det berører minsteperiodene fastsatt i annet ledd kan imidlertid den praktiske delen av utdanningen i en periode på høyst seks måneder gis ved andre godkjente helseinstitusjoner eller -organer innenfor allmenmedisin.

Utdanningen forutsetter studentens personlige deltaking i den faglige virksomhet og de ansvarsområder som påhviler de personene som studenten arbeider sammen med.

4. Medlemsstatene skal gjøre utstedelse av kvalifikasjonsbeviser for særskilt utdanning i allmennmedisin betinget av besittelse av et kvalifikasjonsbevis for medisinsk grunnutdanning som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.1.

5. Medlemsstatene kan utstede et kvalifikasjonsbevis som nevnt i nr. 5.1.4 i vedlegg V til en lege som ikke har fullført den utdanningen som er fastsatt i denne artikkel, men som har fullført en annen supplerende utdanning bekreftet ved et kvalifikasjonsbevis utstedt av vedkommende myndigheter i en medlemsstat. De kan imidlertid ikke utstede kvalifikasjonsbeviser med mindre de bekrefter et kunnskapsnivå som tilsvarer den kunnskap som oppnås gjennom utdanningen fastsatt i denne artikkel.

Medlemsstatene skal blant annet fastsette i hvilket omfang søkerens allerede ervervede supplerende utdanning og yrkeserfaring kan erstatte den utdanningen som er fastsatt i denne artikkel.

Medlemsstatene kan bare utstede kvalifikasjonsbeviser som nevnt i nr. 5.1.4 i vedlegg V dersom søkeren har fått minst seks måneders erfaring i allmennmedisin hos en allmennpraktiserende lege eller på et legesenter for primærhelsetjenester som nevnt i nr. 3.

Artikkel 29

Utøvelse av yrkesvirksomhet som allmennpraktiserende lege

Med forbehold for bestemmelsene om ervervede rettigheter skal medlemsstatene for utøvelse av yrkesvirksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor medlemsstatens nasjonale trygdeordning kreve et av kvalifikasjonsbevisene nevnt i nr. 5.1.4 i vedlegg V.

Medlemsstatene kan unnta personer som er i ferd med å gjennomføre særskilt utdanning i allmennmedisin fra dette vilkåret.

Artikkel 30

Særlige ervervede rettigheter for allmennpraktiserende leger

1. Alle medlemsstater skal fastsette de ervervede rettighetene. De skal imidlertid anerkjenne som en ervervet rettighet retten til å utøve virksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor medlemsstatens nasjonale trygdeordning, uten kvalifikasjonsbeviset nevnt i nr. 5.1.4 i vedlegg V, dersom legen har denne rettigheten på referansedatoen fastsatt i nevnte nummer i henhold til bestemmelser om legeyrket som gir

adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning, og på nevnte dato er etablert på medlemsstatens territorium i henhold til bestemmelsene i artikkel 21 eller 23.

Vedkommende myndigheter i alle medlemsstater skal på anmodning utstede en attest som bekrefter innehaverens rett til å utøve yrkesvirksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor medlemsstatens nasjonale trygdeordning uten kvalifikasjonsbeviset nevnt i nr. 5.1.4 i vedlegg V, dersom legen har ervervede rettigheter i henhold til første ledd.

2. Alle medlemsstater skal godkjenne attestene som er nevnt i nr. 1 annet ledd og er utstedt til medlemsstaters borgere av andre medlemsstater, og skal gi slike attester samme virkning på sitt territorium som de kvalifikasjonsbeviser som medlemsstaten selv utsteder og som gir adgang til å utøve virksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor medlemsstatens nasjonale trygdeordning.

AVSNITT 3

Sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

Artikkel 31

Utdanning for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

1. Adgang til utdanning for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie forutsetter fullført allmennutdanning på ti år, bekreftet ved et diplom, en attest eller et annet kvalifikasjonsbevis utstedt av vedkommende myndigheter eller organer i en medlemsstat eller en attest som bekrefter bestått adgangseksamen på tilsvarende nivå til sykepleierskole.

2. Utdanning av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie skal gis på heltid, og skal omfatte minst det programmet som er beskrevet i nr. 5.2.1 i vedlegg V.

Innholdet i nr. 5.2.1 i vedlegg V kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer kan ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av eksisterende prinsipper i yrkeslovgivningen når det gjelder utdanning og fysiske personers adgangsvilkår.

3. Utdanning av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie skal omfatte minst tre års studier eller 4 600 timer med teoretisk og klinisk utdanning, hvorav den teoretiske utdanningen utgjør minst en tredel og den kliniske utdanningen minst halvparten av utdanningens samlede minste varighet. Medlemsstatene kan gi delvis unntak for personer som har gjennomgått en del av denne utdanningen i forbindelse med andre utdanninger på minst tilsvarende nivå.

Medlemsstatene skal sikre at institusjoner som utdanner sykepleiere, er ansvarlige for samordningen av den teoretiske og kliniske utdanningen gjennom hele studieprogrammet.

4. Teoretisk utdanning er den delen av sykepleierutdanningen der sykepleierstudentene får de yrkeskunnskaper, den innsikt og de ferdigheter som er nødvendig for å organisere, gi og vurdere generell helse- og sykepleie. Utdanningen skal gis av lærer i sykepleiefag og av andre kompetente personer, på sykepleierskoler og andre utdanningssteder utvalgt av utdanningsinstitusjonen.

5. Klinisk utdanning er den delen av sykepleierutdanningen der sykepleierstudentene, som en del av et lag og i direkte kontakt med friske eller syke enkeltpersoner og/eller grupper, lærer å organisere, yte og vurdere den nødvendige samlede sykepleie, på grunnlag av den kunnskap og de ferdigheter de har tilegnet seg. Sykepleierstudenten skal ikke bare lære å arbeide i lag, men også lære hvordan et lag ledes og hvordan alminnelig sykepleie organiseres, herunder helseundervisning for enkeltpersoner og små grupper, innenfor helseinstitusjonen eller i samfunnet.

Denne utdanningen skal foregå på sykehus og andre helseinstitusjoner og i samfunnet, under tilsyn av lærere i sykepleiefag, i samarbeid med og assistert av andre kvalifiserte sykepleiere. Annet kvalifisert personell kan også ta del i undervisningen.

Sykepleierstudenter skal delta i virksomheten ved den berørte avdelingen i den utstrekning denne virksomheten er hensiktsmessig for deres utdanning, slik at de kan lære å påta seg det ansvar som sykepleiefaget innebærer.

6. Utdanning av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie skal være en garanti for at vedkommende har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) tilstrekkelige kunnskaper om de vitenskaper som alminnelig sykepleie er basert på, herunder tilstrekkelig forståelse av friske og syke menneskers anatomi, funksjoner og atferd samt av forbindelsene mellom menneskets helsetilstand og dets fysiske og sosiale omgivelser,
- b) tilstrekkelige kunnskaper om yrkets art og etikk og om de allmenne prinsippene for helse og sykepleie,
- c) tilstrekkelig klinisk erfaring; slik erfaring, som bør velges ut fra sin verdi i utdanningen, bør tilegnes under tilsyn av kvalifisert sykepleiepersonell og på steder der antallet kvalifiserte personer og utstyr er egnet for pasientpleie,

d) evne til å delta i den praktiske utdanningen av helsepersonell og erfaring i å samarbeide med dette personellet,

e) erfaring i å samarbeide med annet helsepersonell.

Artikkel 32

Utøvelse av yrkesvirksomhet som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie

I dette direktiv menes med yrkesvirksomhet som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie den virksomhet som utøves på yrkesmessig grunnlag, og som er nevnt i nr. 5.2.2 i vedlegg V.

Artikkel 33

Særlige ervervede rettigheter for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

1. For at de alminnelige reglene for ervervede rettigheter kan få anvendelse på sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, skal virksomheten nevnt i artikkel 23 ha omfattet fullt ansvar for planlegging, organisering og administrasjon av pasientpleie.

2. Når det gjelder polske kvalifikasjonsbeviser for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, får bare følgende bestemmelser om ervervede rettigheter anvendelse. Når det gjelder borgere i medlemsstater som har kvalifikasjonsbeviser som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie utstedt av, eller dersom utdanningen startet i, Polen før 1. mai 2004 og ikke oppfyller de minstekravene til utdanning som er fastsatt i artikkel 31, skal medlemsstatene godkjenne følgende kvalifikasjonsbeviser som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som tilstrekkelig bevis dersom det ledsages av en attest som bekrefter at disse personene faktisk og rettmessig har utøvd virksomhet som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie i Polen i den perioden som er angitt nedenfor:

- a) kvalifikasjonsbevis som sykepleier på universitetsnivå (dyplom licencjata pielcgniarstwa): minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attestens utstedelsesdato,
- b) kvalifikasjonsbevis som sykepleier som bekrefter fullføring av utdanning etter videregående utdanning ved en medisinsk fagskole (dyplom pielcgniarcki albo pielcgniarcki dyplomowanej): minst fem sammenhengende år i løpet av de siste sju årene før attestens utstedelsesdato.

Denne virksomhet skal ha omfattet fullt ansvar for planlegging, organisering og administrasjon av pasientpleie.

3. Medlemsstatene skal godkjenne kvalifikasjonsbeviser som sykepleier utstedt i Polen til sykepleiere som fullførte sin utdanning før 1. mai 2004, uten å oppfylle minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 31, dersom de bevitnes av et diplom på bachelornivå som er oppnådd på grunnlag av et særlig kompletteringsprogram i henhold til artikkel 11 i polsk lov av 20. april 2004 om endring av loven om yrkene sykepleier og jordmor og om visse andre rettsakter (republikken Polens offisielle kunngjøringsblad av 30. april 2004 nr. 92, pos. 885) og helseministerens forordning av 11. mai 2004 om nærmere vilkår for utdanning av sykepleiere og jordmødre som innehar et eksamensbevis fra videregående skole (avsluttende eksamen — «matura») og som har bestått eksamen ved et medisinsk gymnas eller fagskole som underviser i sykepleier- og jordmoryrket (republikken Polens offisielle kunngjøringsblad av 13. mai 2004 nr. 110, pos. 1170), for å kontrollere at vedkommende har et kunnskaps- og kompetansenivå som er sammenlignbart med nivået for jordmødre med de kvalifikasjoner som, når det gjelder Polen, er definert i nr. 5.5.2 i vedlegg V.

AVSNITT 4

Tannleger

Artikkel 34

Grunnutdanning for tannleger

1. Adgang til grunnutdanning for tannleger forutsetter at kandidaten innehar et diplom eller en attest som gir rett til adgang til de berørte studiene ved universiteter eller høyskoler på et nivå som er godkjent som tilsvarende i en medlemsstat.

2. Grunnutdanning for tannleger skal omfatte i alt minst fem års teoretiske og praktiske studier på heltid, med minst det studieprogrammet som er beskrevet i nr. 5.3.1 i vedlegg V, ved et universitet, på en høyskole som er godkjent for å være på tilsvarende nivå eller under tilsyn av et universitet.

Innholdet i nr. 5.3.1 i vedlegg V kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer kan ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av de eksisterende prinsippene i yrkeslovgivningen når det gjelder utdanning og fysiske personers adgangsvilkår.

3. Grunnutdanning for tannleger skal være en garanti for at vedkommende har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som tannlegevirksomhet bygger på samt en god forståelse av vitenskapelige metoder, herunder prinsippene for måling av biologiske funksjoner, vurdering av vitenskapelig fastlagte fakta og analyse av data,
- tilstrekkelig kunnskap om friske og syke menneskers allmenntilstand, fysiologi og adferd samt til det fysiske og sosiale miljøets innvirkning på menneskets helsetilstand, i den grad disse forhold påvirker tannlegevirksomheten,
- tilstrekkelig kunnskap om tennenes, munnens, kjevenes og det omkringliggende vevs oppbygning og funksjon, både i frisk og syk tilstand, samt til forbindelsen mellom disse forhold og pasientens allmenne helsetilstand og fysiske og sosiale velvære,
- tilstrekkelig kunnskap om kliniske disipliner og metoder som gir tannlegen et helhetlig bilde av misdannelser, skader og sykdommer i tennene, munnen, kjevene og det omkringliggende vev samt om forebyggende, diagnostisk og terapeutisk tannlegevirksomhet,
- hensiktsmessig klinisk erfaring under passende tilsyn.

Denne utdanningen skal gi vedkommende de ferdigheter som er nødvendig for å utøve enhver virksomhet som innebærer forebygging, diagnose og behandling av misdannelser og sykdommer i tennene, munnen, kjevene og det omkringliggende vev.

Artikkel 35

Spesialistutdanning for tannleger

1. Adgang til spesialistutdanning for tannleger forutsetter enten fullføring og godkjenning av fem års teoretisk og praktisk undervisning innenfor rammen av studieprogrammet nevnt i artikkel 34, eller at vedkommende innehar de dokumentene som er nevnt i artikkel 23 og 37.

2. Spesialistutdanning for tannleger skal omfatte teoretisk og praktisk undervisning på et universitet, et behandlingssenter for undervisning og forskning eller, der dette er hensiktsmessig, på en helseinstitusjon som er godkjent for dette formål av vedkommende myndigheter eller organer.

Spesialistutdanning for tannleger skal ha en varighet på minst tre år på heltid under tilsyn av vedkommende myndigheter eller organer. Den skal innebære at kandidaten under spesialistutdanning personlig deltar i de berørte institusjoners virksomhet og ansvarsområder.

Minstekravene til utdanningens varighet nevnt i annet ledd kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

3. Medlemsstatene skal gjøre utstedelse av kvalifikasjonsbeviser for spesialistutdanning for tannleger betinget av at utøveren innehar et kvalifikasjonsbevis for grunnutdanning for tannleger som nevnt i nr. 5.3.2 i vedlegg V.

Artikkel 36

Utøvelse av yrkesvirksomhet som tannlege

1. I dette direktiv menes med yrkesvirksomhet som tannlege den virksomhet som er definert i nr. 3, og som utøves under yrkestitlene angitt i nr. 5.3.2 i vedlegg V.

2. Yrkesvirksomheten som tannlege bygger på tannlegeutdanningen nevnt i artikkel 34, og utgjør et særskilt yrke atskilt fra yrket som lege eller spesialist. Utøvelse av yrkesvirksomhet som tannlege forutsetter besittelse av et av kvalifikasjonsbevisene som er nevnt i nr. 5.3.2 i vedlegg V. Innehavere av slike kvalifikasjonsbeviser skal sidestilles med dem om er omfattet av artikkel 23 eller 37.

3. Medlemsstatene skal påse at tannleger generelt skal ha adgang til og utøve virksomhet som innebærer forebygging, diagnose og behandling av misdannelser og sykdommer i tennene, munnen, kjevene og omkringliggende vev i samsvar med de forskrifter og yrkesetiske regler som gjelder på referansedatoene nevnt i nr. 5.3.2 i vedlegg V.

Artikkel 37

Særlige ervervede rettigheter for tannleger

1. Alle medlemsstater skal, når det gjelder utøvelse av yrkesvirksomhet som tannlege under yrkestitlene angitt i nr. 5.3.2 i vedlegg V, godkjenne kvalifikasjonsbeviser som lege utstedt i Italia, Spania, Østerrike, Tsjekkia og Slovakia til personer som påbegynte sin medisinske utdanning senest på den referansedato som er fastsatt i nevnte vedlegg for den berørte medlemsstaten, og som er ledsaget av en attest utstedt av vedkommende myndigheter i denne medlemsstaten.

Det skal framgå av attesten at følgende to vilkår er oppfylt:

a) Personene har faktisk, rettmessig og som hovedbeskjeftigelse utøvd virksomheten nevnt i artikkel 36 i den berørte

medlemsstaten i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attesten ble utstedt.

b) Personene har tillatelse til å utøve nevnte virksomhet på de samme vilkår som innehavere av kvalifikasjonsbeviser som angis for denne medlemsstaten i nr. 5.3.2 i vedlegg V.

Personer som har bestått minst tre års studier, bekreftet av vedkommende myndigheter i den berørte medlemsstaten som å tilsvare utdanningen nevnt i artikkel 34, skal være unntatt fra kravet om tre års praktisk yrkeserfaring som nevnt i annet ledd bokstav a).

Når det gjelder Tsjekkia og Slovakia, skal kvalifikasjonsbeviser som er ervervet i det tidligere Tsjekkoslovakia, godkjennes på samme måte som tsjekkiske og slovakiske kvalifikasjonsbeviser og på samme vilkår som i forrige ledd.

2. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbeviser som lege som er utstedt i Italia til personer som påbegynte sin medisinske universitetsutdanning mellom 28. januar 1980 og 31. desember 1984, og som er ledsaget av en attest utstedt av vedkommende italienske myndigheter.

Det skal framgå av attesten at følgende tre vilkår er oppfylt:

a) Personene har bestått den relevante egnethetsprøven som avholdes av vedkommende italienske myndigheter for å kontrollere at personene har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som tilsvarer nivået for innehavere av de kvalifikasjonsbevisene som er oppført for Italia i nr. 5.3.2 i vedlegg V.

b) At personene faktisk, rettmessig og som hovedbeskjeftigelse har utøvd virksomheten nevnt i artikkel 36 i Italia i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attesten ble utstedt.

c) At personene har tillatelse til å utøve, eller faktisk, rettmessig og som hovedbeskjeftigelse utøver, den virksomhet som er nevnt i artikkel 36, på samme vilkår som innehavere av de kvalifikasjonsbeviser som er oppført for Italia i nr. 5.3.2 i vedlegg V.

Personer som har bestått minst tre års studier, bekreftet av vedkommende myndigheter som å tilsvare utdanningen nevnt i artikkel 34, skal være unntatt fra kravet om egnethetsprøven nevnt i annet ledd bokstav a).

Personer som påbegynte sin medisinske universitetsutdanning etter 31. desember 1984, skal sidestilles med ovennevnte personer, forutsatt at de ovennevnte tre års studier var påbegynt før 31. desember 1994.

AVSNITT 5

Veterinærer*Artikkel 38***Veterinærutdanning**

1. Veterinærutdanningen skal omfatte til sammen minst fem års teoretiske og praktiske studier på heltid ved et universitet, ved en høyskole som er godkjent for å være på tilsvarende nivå eller under tilsyn av et universitet, og som omfatter minst det studieprogrammet som er beskrevet i nr. 5.4.1 i vedlegg V.

Innholdet i nr. 5.4.1 i vedlegg V kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer kan ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av de eksisterende prinsippene i yrkeslovgivningen når det gjelder utdanning og fysiske personers adgangsvilkår.

2. Adgang til veterinærutdanningen forutsetter besittelse av et diplom eller en attest som gir innehaveren rett til å studere ved det berørte studiet ved universiteter eller høyskoler godkjent av en medlemsstat som å være på tilsvarende nivå når det gjelder dette studiet.

3. Veterinærutdanningen skal være en garanti for at vedkommende har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som virksomheten som veterinær bygger på,
- b) tilstrekkelig kunnskap om friske dyrs anatomi og funksjoner, skjøtsel av dyr, om forplantning og hygiene generelt samt om føring, herunder teknologi involvert i framstilling og oppbevaring av fôr som svarer til dyrenes behov,
- c) tilstrekkelig kunnskap om dyrs atferd og dyrevern,
- d) tilstrekkelig kunnskap om årsaker, art, forløp, virkninger, diagnose og behandling av sykdommer hos dyr, enten hver for seg eller i grupper, herunder spesialkunnskap om de sykdommer som kan overføres til mennesker,
- e) tilstrekkelig kunnskap om forebyggende medisin,
- f) tilstrekkelig kunnskap om hygiene og teknologi involvert i produksjon og framstilling av samt handel med fôrvarer eller næringsmidler av animalsk opprinnelse beregnet på konsum,

g) tilstrekkelig kunnskap om lover og forskrifter om ovennevnte emner,

h) tilstrekkelig klinisk og annen praktisk erfaring under egnet tilsyn.

*Artikkel 39***Særlige ervervede rettigheter for veterinærer**

Uten at det berører artikkel 23 nr. 4, og med hensyn til borgere i andre medlemsstater som har kvalifikasjonsbeviser som veterinær utstedt av, eller utdanning som ble påbegynt i, Estland før 1. mai 2004, skal medlemsstatene godkjenne kvalifikasjonsbeviser som veterinær, dersom det ledsages av en attest som bekrefter at personen faktisk og rettmessig har utøvd virksomheten i Estland i minst fem sammenhengende år i løpet av de siste sju årene før attesten ble utstedt.

AVSNITT 6

Jordmor*Artikkel 40***Jordmorutdanning**

1. Jordmorutdanningen skal samlet omfatte minst følgende:

- a) en særlig jordmorutdanning på heltid som består av minst tre år med teoretiske og praktiske studier (utdanningsvei I) som omfatter minst det studieprogrammet som er beskrevet i nr. 5.5.1 i vedlegg V, eller
- b) en særlig jordmorutdanning på heltid med en varighet på 18 måneder (utdanningsvei II) som omfatter minst det studieprogrammet som er beskrevet i nr. 5.5.1 i vedlegg V og som ikke inngikk i tilsvarende undervisning innenfor utdanningen av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie.

Medlemsstatene skal sikre at institusjoner som utdanner jordmødre, er ansvarlige for samordningen av teori og praksis i hele studieprogrammet.

Innholdet i nr. 5.5.1 i vedlegg V kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer skal ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av de eksisterende prinsippene i yrkeslovgivningen når det gjelder utdanning og fysiske personers adgangsvilkår.

2. Adgang til jordmorutdanningen skal være betinget av ett av følgende vilkår:

- a) fullføring av minst ti års allmenn skoleutdanning for utdanningsvei I, eller
- b) besittelse av et kvalifikasjonsbevis for sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som nevnt i nr. 5.2.2 i vedlegg V for utdanningsvei II.

3. Jordmorutdanningen skal være en garanti for at vedkommende har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som jordmorvirksomheten bygger på, særlig obstetrikk og gynekologi,
- b) tilstrekkelig kunnskap om yrkets etikk og lovgivning,
- c) inngående kunnskaper om biologiske funksjoner, obstetrisk og neonatal anatomi og fysiologi samt kunnskap om sammenhengen mellom menneskets helse og dets fysiske og sosiale miljø og dets adferd,
- d) tilstrekkelig klinisk erfaring ervervet ved godkjente institusjoner under tilsyn av personale som er kvalifisert innenfor jordmorvirksomhet og obstetrikk,
- e) tilstrekkelig innsikt i utdanning av helsepersonell og erfaring i samarbeid med slikt personell.

Artikkel 41

Framgangsmåter for godkjenning av kvalifikasjonsbeviser som jordmor

1. Kvalifikasjonsbeviser som jordmor, som nevnt i nr. 5.5.2 i vedlegg V, skal godkjennes automatisk i henhold til artikkel 21 dersom de oppfyller ett av følgende kriterier:

- a) heltids jordmorutdanning på minst tre år som
  - i) enten forutsetter besittelse av et diplom, en attest eller annet kvalifikasjonsbevis som gir adgang til universiteter eller høyskoler eller som garanterer et tilsvarende kunnskapsnivå, eller
  - ii) som etterfølges av to års yrkespraksis som det er utstedt en attest for i samsvar med nr. 2,
- b) heltids jordmorutdanning i minst to år eller 3 600 timer som forutsetter besittelse av et kvalifikasjonsbevis for

sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som nevnt i nr. 5.2.2 i vedlegg V,

- c) heltids jordmorutdanning i minst 18 måneder eller 3 000 timer som forutsetter besittelse av et kvalifikasjonsbevis for sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som nevnt i nr. 5.2.2 i vedlegg V, og som er etterfulgt av ett års yrkespraksis som det er utstedt en attest for i samsvar med nr. 2.

2. Attesten nevnt i nr. 1 skal utstedes av vedkommende myndigheter i hjemstaten. Den skal bekrefte at innehaveren etter å ha oppnådd kvalifikasjonsbeviset som jordmor, på tilfredsstillende måte har utført alle former for jordmorvirksomhet i en tilsvarende periode ved et sykehus eller en helseinstitusjon godkjent for dette formål.

Artikkel 42

Utøvelse av yrkesvirksomhet som jordmor

- 1. Bestemmelsene i dette avsnitt får anvendelse på virksomhet som jordmor slik den er definert av hver enkelt medlemsstat, med forbehold for nr. 2, og som utøves under yrkestitlene angitt i nr. 5.5.2 i vedlegg V.
- 2. Medlemsstatene skal påse at jordmødre har rett til å få adgang til og utøve minst følgende virksomhet:

- a) gi gode opplysninger og råd om familieplanlegging,
- b) konstatere graviditet og overvåke normale svangerskap, foreta de undersøkelser som er nødvendige for å overvåke utviklingen av normale svangerskap,
- c) forskrive eller gi råd om de undersøkelser som er nødvendige for tidligst mulig å diagnostisere risikosvangerskap,
- d) lage et program for framtidige foreldres forberedelse til sin rolle, sørge for en fullstendig forberedelse til fødselen samt gi råd om hygiene og ernæring,
- e) pleie og bistå moren under fødselen og overvåke fosterets tilstand i livmoren ved hjelp av egnede kliniske og tekniske midler,
- f) forestå spontane fødsler, herunder om nødvendig foreta episiotomi, og i hastetilfeller bistå ved setefødsel,
- g) gjenkjenne tegn hos mor eller barn som tyder på unormale forhold som gjør det nødvendig med henvisning til lege samt bistå legen om nødvendig; treffe nødvendige nødtiltak i legens fravær, særlig manuell morkakeløsning, eventuelt etterfulgt av manuell undersøkelse av livmoren,

- h) undersøke og ta seg av den nyfødte, ta alle nødvendige initiativer og eventuelt foreta øyeblikkelig gjenopplivning,
- i) pleie og overvåke morens tilstand i tiden etter fødselen, og gi moren alle nødvendige råd om spedbarnsstell slik at hun kan sikre det nyfødte barnet en best mulig utvikling,
- j) utføre behandling forskrevet av lege,
- k) utarbeide nødvendige skriftlige rapporter.

sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attesten ble utstedt,

- b) kvalifikasjonsbevis som jordmor som bekrefter fullføring av utdanning etter videregående utdanning ved en medisinsk fagskole (dyplom położnej): minst fem sammenhengende år i løpet av de siste sju årene før attesten ble utstedt,

4. Medlemsstatene skal godkjenne kvalifikasjonsbeviser som jordmor utstedt i Polen til jordmødre som fullførte sin utdanning før 1. mai 2004 uten å oppfylle minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 40, bekreftet av et diplom på bachelornivå som er ervervet på grunnlag av et spesielt kompletteringsprogram i henhold til artikkel 11 i lov av 20. april 2004 om endring av loven om yrkene sykepleier og jordmor og om visse andre rettsakter (Republikken Polens offisielle kunngjøringsblad av 30. april 2004 nr. 92, pos. 885), og helseministerens forordning av 11. mai 2004 om nærmere vilkår for utdanning av sykepleiere og jordmødre som innehar et eksamensbevis fra videregående skole (avsluttende eksamen — «matura») og som har bestått eksamen ved et medisinsk gymnas eller fagskole som underviser i sykepleier- og jordmoryrket (Republikken Polens offisielle kunngjøringsblad av 13. mai 2004 nr. 110, pos. 1170), for å kontrollere at vedkommende har et kunnskaps- og kompetansenivå som er sammenlignbart med nivået for jordmødre med de kvalifikasjoner som, når det gjelder Polen, er angitt i nr. 5.5.2 i vedlegg V.

Artikkel 43

Særlige ervervede rettigheter for jordmødre

1. Kvalifikasjonsbevis som jordmor utstedt til borgere i medlemsstatene som oppfyller alle minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 40, men som i henhold til artikkel 41 ikke blir godkjent med mindre beviset ledsages av en attest om yrkespraksis som nevnt i artikkel 41 nr. 2, skal av alle medlemsstater godkjennes som tilstrekkelig bevis dersom kvalifikasjonsbeviset er utstedt av medlemsstatene før referansedatoen nevnt i nr. 5.5.2 i vedlegg V og ledsaget av en attest som bekrefter at disse borgerne faktisk og rettmessig har utøvd denne virksomheten i minst to sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attesten ble utstedt.

2. Vilkårene i nr. 1 får anvendelse på borgere i de medlemsstatene som har kvalifikasjonsbeviser som jordmor som bekrefter fullført utdanning på territoriet til det tidligere Øst-Tyskland og som oppfyller alle minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 40, men der kvalifikasjonsbeviset i henhold til artikkel 41 ikke blir godkjent med mindre det ledsages av attesten om yrkeserfaring nevnt i artikkel 41 nr. 2 som bekrefter et utdanningsforløp som begynte før 3. oktober 1990.

3. Når det gjelder polske kvalifikasjonsbeviser som jordmor, får bare følgende bestemmelser om ervervede rettigheter anvendelse.

Når det gjelder medlemsstaters borgere med kvalifikasjonsbevis som jordmor utstedt av, eller hvis utdanning ble påbegynt i, Polen før 1. mai 2004 og som ikke oppfyller minstekravene til utdanning fastsatt i artikkel 40, skal medlemsstatene godkjenne følgende kvalifikasjonsbevis som jordmor dersom det ledsages av en attest som bekrefter at disse personene faktisk og rettmessig har utøvd virksomhet som jordmor i den perioden som er angitt nedenfor:

- a) kvalifikasjonsbevis som jordmor på universitetsnivå (dyplom licencjata położnictwa): minst tre

AVSNITT 7

Farmasøyt

Artikkel 44

Farmasøytutdanning

1. Adgang til utdanning som farmasøyt forutsetter besittelse av et diplom eller en attest som gir adgang til de berørte studiene ved universiteter eller høyskoler på et nivå som er godkjent som tilsvarende i en medlemsstat.

2. Kvalifikasjonsbevis som farmasøyt skal bekrefte minst fem års utdanning, som omfatter minst

- a) fire års heltids teoretisk og praktisk utdanning ved et universitet eller en høyskole på et nivå som er godkjent som tilsvarende, eller under tilsyn av et universitet,
- b) seks måneders praktikanttid i et apotek som er åpent for allmennheten eller ved et sykehus, under tilsyn av sykehusets farmasøytiske avdeling.

Dette utdanningsforløpet skal omfatte minst det studieprogrammet som er beskrevet i vedlegg V nr. 5.6.1. Innholdet i nr. 5.6.1 i vedlegg V kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer skal ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av de eksisterende prinsippene i yrkeslovgivningen for utdanning og fysiske personers adgangsvilkår.

3. Farmasøytutdanningen skal være en garanti for at vedkommende har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) tilstrekkelig kunnskap om legemidler og de stoffer som benyttes i framstilling av legemidler,
- b) tilstrekkelig kunnskap om farmasøytisk teknologi og fysisk, kjemisk, biologisk og mikrobiologisk kontroll av legemidler,
- c) tilstrekkelig kunnskap om stoffskiftet og virkningene av legemidler og om virkemåten til giftige stoffer samt om bruken av legemidler,
- d) tilstrekkelig kunnskap til å kunne vurdere vitenskapelige data om legemidler for å kunne gi hensiktsmessige opplysninger på grunnlag av denne kunnskapen,
- e) tilstrekkelig kunnskap om juridiske og andre krav i forbindelse med utøvelsen av farmasivirksomhet.

Artikkel 45

Utøvelse av yrkesvirksomhet som farmasøyt

1. I dette direktiv menes med virksomhet som farmasøyt virksomhet der adgang til og utøvelse av virksomheten i en eller flere medlemsstater omfattes av vilkår for yrkeskvalifikasjoner, og som er åpen for personer som har ett av kvalifikasjonsbevisene nevnt i nr. 5.6.2 i vedlegg V.

2. Medlemsstatene skal sikre at innehavere av kvalifikasjonsbeviser i farmasi på universitetsnivå eller tilsvarende nivå, og som oppfyller bestemmelsene i artikkel 44, skal kunne få adgang til og utøve minst følgende virksomhet, med forbehold for eventuelle krav om ytterligere yrkeserfaring:

- a) galenisk framstilling av legemidler,
- b) framstilling og kontroll av legemidler,
- c) kontroll av legemidler i dertil egnet laboratorium,
- d) lagring, oppbevaring og distribusjon av legemidler i engrosleddet,

e) tillaging, kontroll, lagring og utlevering av legemidler i apotek som er åpne for allmennheten,

f) tillaging, kontroll, lagring og utlevering av legemidler på sykehus,

g) informasjon og rådgivning om legemidler.

3. Dersom en medlemsstat gjør adgang til eller utøvelse av en form for virksomhet som farmasøyt betinget av ytterligere yrkeserfaring i tillegg til besittelse av et kvalifikasjonsbevis som nevnt i nr. 5.6.2 i vedlegg V, skal medlemsstaten godkjenne som tilstrekkelig bevis i så henseende en attest utstedt av vedkommende myndigheter i hjemstaten som bekrefter at personen har utøvd denne virksomheten i hjemstaten i en tilsvarende periode.

4. Godkjenningen nevnt i nr. 3 får ikke anvendelse på den toårige yrkeserfaringen som kreves i storhertugdømmet Luxembourg for tildeling av statlig konsesjon på drift av et apotek som er åpent for allmennheten.

5. Dersom det i en medlemsstat 16. september 1985 fantes et utvelgelsesprøve med det formål å velge hvem blant farmasøytene i nr. 2 som skulle bli eiere av nye apoteker, som åpnes innenfor rammen av et nasjonalt system for geografisk inndeling, kan denne medlemsstaten som unntak fra nr. 1 fortsette med denne utvelgelsesprøven og kreve at borgere i medlemsstater som har ett av kvalifikasjonsbevisene som farmasøyt som angis i nr. 5.6.2 i vedlegg V eller omfattes av bestemmelsene i artikkel 23, deltar i denne utvelgingen.

AVSNITT 8

Arkitekt

Artikkel 46

Arkitektutdanning

1. Arkitektutdanningen skal omfatte minst fire års studier på heltid eller seks års studier, hvorav minst tre år på heltid, ved et universitet eller tilsvarende undervisningsinstitusjon. Utdanningen skal være avsluttet med bestått eksamen på universitetsnivå.

Denne utdanningen, som skal være på universitetsnivå og der arkitektur utgjør hoveddelen, skal i like stor grad inneholde teoretiske og praktiske sider ved arkitektutdanningen og være en garanti for at kandidaten erverver følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) evne til å utforme arkitektoniske prosjekter som oppfyller både estetiske og tekniske krav,

- b) tilstrekkelig kunnskap om arkitektens historie og teorier samt beslektede kunstarter, teknologier og humanistiske fag,
- c) kunnskap om de skjønne kunsters innflytelse på kvaliteten av arkitektonisk utforming,
- d) tilstrekkelig kunnskap om byutforming og -planlegging samt den teknikk som inngår i planleggingsprosessen,
- e) forståelse av forholdet mellom mennesker og bygninger og mellom bygninger og deres omgivelser, og av nødvendigheten av å tilpasse bygninger og rommet mellom dem til menneskets behov og målestokk,
- f) forståelse av arkitektur og av arkitektens rolle i samfunnet, særlig ved utarbeidelsen av prosjekter som tar hensyn til samfunnsforhold,
- g) forståelse av undersøkelses- og prosjekteringsmetoder for byggeprosjekter,
- h) forståelse av struktur-, anleggs- og ingeniørmessige problemstillinger i forbindelse med bygningkonstruksjon,
- i) tilstrekkelig kunnskap om fysiske problemer og teknologi og til bygningers funksjon, for å kunne utstyre dem slik at de blir behagelige å oppholde seg i og gir beskyttelse mot utendørs klima,
- j) den nødvendige tekniske kompetanse til å dekke de behov brukerne av bygningen har, innenfor de rammer som settes av kostnadsfaktorer og byggeforskrifter,
- k) tilstrekkelig kunnskap om de industrigrener, organisasjoner, forskrifter og framgangsmåter som inngår i å omsette byggeplaner til bygninger og integrere enkeltplaner i en større plansammenheng.

2. Kunnskapene og ferdighetene oppført i nr. 1 kan endres etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer må ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av de eksisterende prinsippene i yrkeslovgivningen når det gjelder utdanning og fysiske personers adgangsvilkår.

Artikkel 47

Unntak fra vilkårene for utdanning av arkitekter

1. Som unntak fra artikkel 46 skal følgende også godkjennes som oppfyllelse av kravene i artikkel 21: den treårige

utdanningen fra «Fachhochschulen» i Forbundsrepublikken Tyskland som forelå 5. august 1985, som oppfyller kravene nevnt i artikkel 46 og som gir adgang til virksomheten nevnt i artikkel 48 i nevnte medlemsstat under yrkestittelen «arkitekt», dersom utdanningen etterfølges av fire års yrkeserfaring i Forbundsrepublikken Tyskland og bekreftes ved en attest utstedt av den yrkessammenslutningen der arkitekten som ønsker å dra fordel av bestemmelsene i dette direktiv, er registrert.

Yrkessammenslutningen skal først kontrollere at det arbeidet som den berørte arkitekten har utført på arkitekturområdet representerer en overbevisende anvendelse av kunnskapene og ferdighetene nevnt i artikkel 46 nr. 1. Attesten skal utstedes etter samme framgangsmåte som den som gjelder for registrering i yrkessammenslutningens medlemsregister.

2. Som unntak fra artikkel 46 skal følgende også godkjennes som oppfyllelse av kravene i artikkel 21: utdanning som en del av ordninger for bedring av sosial status eller universitetsstudier på deltid som oppfyller kravene nevnt i artikkel 46, bekreftet ved en eksamen i arkitektur bestått av en person som har arbeidet på arkitekturområdet i minst sju år under tilsyn av en arkitekt eller et arkitektkontor. Denne eksamenen skal være på universitetsnivå og tilsvare den avsluttende eksamenen nevnt i artikkel 46 nr. 1 første ledd.

Artikkel 48

Utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt

1. I dette direktiv menes med yrkesvirksomhet som arkitekt den virksomhet som vanligvis utføres under yrkestittelen «arkitekt».

2. Borgere i en medlemsstat som har tillatelse til å benytte denne yrkestittelen i henhold til en lov som gir vedkommende myndighet i en medlemsstat myndighet til å gi denne tittelen til borgere i medlemsstater som spesielt har utmerket seg ved kvaliteten på sitt arbeid på arkitekturområdet, skal anses å oppfylle de vilkår som kreves for utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt under yrkestittelen «arkitekt». De berørte personenes arkitektvirksomhet skal bekreftes ved en attest utstedt av deres respektive hjemstater.

*Artikkel 49***Særlige ervervede rettigheter for arkitekter**

1. Alle medlemsstater skal godta kvalifikasjonsbeviser som arkitekt nevnt i vedlegg VI, som er utstedt av de andre medlemsstatene for en utdanning som ble påbegynt senest i det akademiske referanseåret angitt i nevnte vedlegg, selv om de ikke oppfyller minstekravene i artikkel 46, ved å gi dem samme virkning på sine respektive territorier som de kvalifikasjonsbeviser som arkitekt som medlemsstaten selv utsteder, når det gjelder adgang til og utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt.

På samme vilkår godkjennes attester utstedt av vedkommende myndigheter i Forbundsrepublikken Tyskland som bekrefter at kvalifikasjonsbeviser utstedt av vedkommende myndigheter i Den tyske demokratiske republikk etter 8. mai 1945, tilsvarer kvalifikasjonsbevisene angitt i nevnte vedlegg.

2. Uten at dette berører nr. 1 skal alle medlemsstater godkjenne følgende kvalifikasjonsbeviser og skal, når det gjelder adgang til og utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt, gi disse kvalifikasjonsbevisene samme virkning på sine respektive territorier som kvalifikasjonsbeviser som medlemsstaten selv utsteder: attester utstedt til borgere i medlemsstater av de medlemsstatene som har vedtatt regler for adgang til og utøvelse av virksomhet som arkitekt fra og med følgende datoer:

- a) 1. januar 1995 for Østerrike, Finland og Sverige,
- b) 1. mai 2004 for Tsjekkia, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenia og Slovakia,
- c) 5. august 1987 for de andre medlemsstatene.

Attestene nevnt i nr. 1 skal bekrefte at innehaveren senest på de respektive datoene hadde tillatelse til å bruke yrkestittelen arkitekt, og at vedkommende i henhold til disse reglene faktisk har utøvd den berørte virksomheten i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attesten ble utstedt.

KAPITTEL IV

FELLES BESTEMMELSER OM ETABLERING*Artikkel 50***Dokumentasjon og formaliteter**

1. Når vedkommende myndigheter i vertsstaten har truffet en beslutning om en søknad om tillatelse til å utøve et

lovregulert yrke i henhold til denne avdeling, kan de kreve de dokumenter og attester som det vises til i vedlegg VII.

Dokumentene nevnt i nr. 1 bokstav d), e) og f) i vedlegg VII skal ikke være mer enn tre måneder gamle på det tidspunkt de framlegges.

Medlemsstatene, organer og andre juridiske personer skal behandle de opplysningene de mottar fortrolig.

2. I tilfelle av begrunnet tvil kan vertsstaten kreve at vedkommende myndigheter i en medlemsstat bekrefter gyldigheten av de attester og kvalifikasjonsbeviser som er utstedt i denne medlemsstaten, samt eventuelt bekrefte at den begunstigede, for yrkene nevnt i kapittel III i denne avdeling, oppfyller minstekravene til utdanning fastsatt i henholdsvis artikkel 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 og 46.

3. I tilfeller av begrunnet tvil og der kvalifikasjonsbeviser som definert i artikkel 3 nr. 1 bokstav c) er utstedt av vedkommende myndighet i en medlemsstat og omfatter utdanning helt eller delvis ved en institusjon som er lovlig etablert på territoriet til en annen medlemsstat, skal vertsstaten ha rett til å undersøke følgende hos vedkommende organ i den hjemstaten der utstedelsen fant sted:

- a) om utdanningsforløpet ved den berørte utdanningsinstitusjonen er formelt godkjent av utdanningsinstitusjonen i hjemstaten der utstedelsen fant sted,
- b) om de utstedte kvalifikasjonsbevisene er de samme som ville vært utstedt dersom utdanningen i sin helhet hadde blitt fulgt i den hjemstaten der utstedelsen fant sted, og
- c) om kvalifikasjonsbevisene gir de samme yrkesmessige rettigheter på territoriet til hjemstaten der utstedelsen fant sted.

4. Der en vertsstat krever edsavleggelse eller annen avgivelse av en høytidelig erklæring av sine borgere for å få adgang til et lovregulert yrke, og der ordlyden i nevnte ed eller erklæring ikke kan benyttes av borgere i andre medlemsstater, skal vertsstaten sikre at de berørte personene kan benytte en passende tilsvarende ordlyd.

*Artikkel 51***Framgangsmåte for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner**

1. Vedkommende myndighet i vertsstaten skal bekrefte mottak av søknaden innen én måned etter at den er mottatt, og informere søkeren om eventuelle manglende dokumenter.

2. En søknad om tillatelse til å utøve et lovregulert yrke skal behandles så snart som mulig, og vedkommende myndighet i vertsstaten skal i alle tilfeller senest tre måneder etter den dato da søkerens fullstendig dokumentasjon ble oversendt, treffe en velbegrunnet beslutning. Denne fristen kan imidlertid forlenges med én måned i saker som faller inn under kapittel I og II i denne avdeling.

3. Beslutningen eller at det ikke fattes noen beslutning før fristen utløper, skal kunne påklages i henhold til nasjonal lovgivning.

Artikkel 52

Bruk av yrkestitler

1. Dersom bruken av yrkestittelen som er knyttet til en av formene for virksomhet i det berørte yrket er lovregulert i en vertsstat, skal borgere fra de andre medlemsstatene som har tillatelse til å utøve et lovregulert yrke på grunnlag av avdeling III, benytte den yrkestittelen som i vertsstaten tilsvarer dette yrket, og bruke den eventuelle forkortelsen.

2. Dersom et yrke i vertsstaten er lovregulert av en sammenslutning eller en organisasjon i betydningen i artikkel 3 nr. 2, kan ikke medlemsstatenes borgere bruke yrkestittelen eller forkortelsen gitt av denne organisasjonen eller sammenslutningen, med mindre de legger fram bevis på medlemskap i den berørte sammenslutningen eller organisasjonen.

Dersom sammenslutningen eller organisasjonen gjør medlemskap betinget av visse kvalifikasjoner, kan den bare gjøre dette på de vilkår som er fastsatt i dette direktiv, når det gjelder andre medlemsstaters borgere som innehar yrkeskvalifikasjoner.

AVDELING IV

NÆRMERE REGLER FOR UTØVELSE AV YRKET

Artikkel 53

Språkkunnskaper

Personer som omfattes av godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, skal ha de språkkunnskaper som er nødvendig for å utøve yrket i vertsstaten.

Artikkel 54

Bruk av akademiske titler

Uten at det berører artikkel 7 og 52 skal vertsstaten sikre at vedkommende personer har rett til å benytte sine akademiske titler fra hjemstaten samt eventuelle forkortelser for disse på hjemstatens språk. Vertsstaten kan kreve at tittelen etterfølges

av navn og adresse til den institusjon eller eksamenskommissjon som har tildelt den. Dersom en akademisk tittel i hjemstaten antas å kunne forveksles med en tittel i vertsstaten som krever tilleggsutdanning som vedkommende person ikke har, kan vertsstaten kreve at vedkommende benytter den akademiske tittelen fra hjemstaten i en hensiktsmessig form som fastsettes av vertsstaten.

Artikkel 55

Tilknytning til sykeforsikringsordning

Uten at det berører artikkel 5 nr. 1 og artikkel 6 første ledd bokstav b), skal medlemsstater som krever at personer som tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner på deres territorium skal fullføre en foreberedende praktikanttid og/eller oppnå yrkeserfaring for å kunne tilknyttes en sykeforsikringsordning, frafalle denne plikten for innehavere av kvalifikasjonsbevis som lege og tannlege som er ervervet i andre medlemsstater.

AVDELING V

ADMINISTRATIVT SAMARBEID OG GJENNOMFØRINGSMYNDIGHET

Artikkel 56

Vedkommende myndigheter

1. Vedkommende myndigheter i vertsstaten og i hjemstaten skal samarbeide nært og skal gi hverandre gjensidig bistand for å tilrettelegge anvendelsen av dette direktiv. De skal påse at de opplysninger som utveksles, behandles fortrolig.

2. Vedkommende myndigheter i vertsstaten og i hjemstaten skal utveksle opplysninger om disiplinære eller strafferettslige sanksjoner som vedtas, eller om andre alvorlige, særskilte omstendigheter som kan få konsekvenser for utøvelsen av virksomhet i henhold til dette direktiv, samtidig som det tas hensyn til lovgivningen om vern av personopplysninger fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽¹⁾ og i europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/58/EF av 12. juli 2002 om behandling av personopplysninger og personvern i sektoren for elektronisk kommunikasjon (direktivet om personvern og elektronisk kommunikasjon)⁽²⁾.

(¹) EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.

(²) EFT L 201 av 31.7.2002, s. 37.

Hjemstaten skal undersøke riktigheten av nevnte omstendigheter, og hjemstatens myndigheter skal fastsette arten og omfanget av de undersøkelser som må utføres og informere vertsstaten om de konklusjonene den trekker av de tilgjengelige opplysningene.

3. Medlemsstatene skal senest 20. oktober 2007 utpeke de myndigheter og organer som skal ha myndighet til å utstede eller motta kvalifikasjonsbeviser og andre dokumenter eller opplysninger samt de myndigheter og organer som skal ha myndighet til å motta søknader og treffe de beslutninger som er nevnt i dette direktiv, og umiddelbart underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om dette.

4. Hver medlemsstat skal utpeke en koordinator for virksomheten til de myndigheter som er nevnt i nr. 1, og underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om dette.

Koordinatorene har følgende oppgaver:

- a) Fremme ensartet anvendelse av dette direktiv.
- b) Innhente alle opplysninger som er relevante for anvendelsen av dette direktiv, særlig opplysninger om adgangsvilkår for lovregulerte yrker i medlemsstatene.

For å utføre oppgavene beskrevet under bokstav b) kan koordinatorene henvende seg til kontaktpunktene nevnt i artikkel 57.

Artikkel 57

Kontaktpunkter

Hver medlemsstat skal senest 20. oktober 2007 utpeke et kontaktpunkt som skal ha følgende oppgaver:

- a) Gi borgerne og kontaktpunktene i de andre medlemsstatene alle nødvendige opplysninger om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fastsatt i dette direktiv, særlig opplysninger om nasjonal lovgivning om yrker og yrkesutøvelse, herunder sosiallovgivning og eventuelt yrkesetiske regler.
- b) Bistå borgere med å utøve de rettigheter dette direktiv gir dem, eventuelt i samarbeid med de andre kontaktpunktene og vedkommende myndigheter i vertsstaten.

På anmodning fra Kommisjonen skal kontaktpunktene underrette Kommisjonen om resultatet av de sakene de har behandlet i henhold til bokstav b) senest to måneder etter at de er mottatt.

Artikkel 58

Komité for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

1. Kommisjonen skal bistås av en komité for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, heretter kalt «komiteen», sammensatt av

representanter for medlemsstatene og ledet av en representant for Kommisjonen.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas behørig hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være to måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

Artikkel 59

Samråd

Kommisjonen skal sikre samråd mellom eksperter fra de berørte yrkesgruppene på en hensiktsmessig måte, særlig i forbindelse med arbeidet i komiteen nevnt i artikkel 58, og skal legge fram en begrunnet rapport om disse samrådene for nevnte komité.

AVDELING VI

ANDRE BESTEMMELSER

Artikkel 60

Rapportering

1. Fra 20. oktober 2007 skal medlemsstatene annethvert år oversende Kommisjonen en rapport om anvendelsen av ordningen. Rapporten skal i tillegg til generelle merknader inneholde en statistisk oversikt over de beslutninger som er truffet, samt en beskrivelse av de viktigste problemene som anvendelsen av dette direktiv har medført.

2. Fra 20. oktober 2007 skal Kommisjonen hvert femte år utarbeide en rapport om gjennomføringen av dette direktiv.

Artikkel 61

Unntak

Dersom en medlemsstat ved anvendelsen av en av bestemmelsene i dette direktiv, støter på større vanskeligheter på et bestemt område, skal Kommisjonen se nærmere på disse vanskelighetene i samråd med vedkommende medlemsstat.

Der det er hensiktsmessig, skal Kommisjonen treffe beslutning etter framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 om at vedkommende medlemsstat kan fravike den berørte bestemmelsen i en begrenset periode.

*Artikkel 62***Oppheving**

Direktiv 77/452/EØF, 77/453/EØF, 78/686/EØF, 78/687/EØF, 78/1026/EØF, 78/1027/EØF, 80/154/EØF, 80/155/EØF, 85/384/EØF, 85/432/EØF, 85/433/EØF, 89/48/EØF, 92/51/EØF, 93/16/EØF og 1999/42/EF oppheves med virkning fra 20. oktober 2007. Henvisninger til de opphevede direktivene skal forstås som henvisninger til dette direktiv, og de rettsakter som er vedtatt på grunnlag av disse direktivene, påvirkes ikke av denne opphevingen.

*Artikkel 63***Innarbeiding i nasjonal lovgivning**

Medlemsstatene skal innen 20. oktober 2007 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommissjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

*Artikkel 64***Ikrafttredelse**

Dette direktiv trer i kraft dagen etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

*Artikkel 65***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 7. september 2005.

For Europaparlamentet

J. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

C. CLARKE

Formann

VEDLEGG I

Liste over yrkessammenslutninger eller -organisasjoner som oppfyller vilkårene i artikkel 3 nr. 2

IRLAND⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants⁽²⁾
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

DET FORENTE KONGERIKE

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers

⁽¹⁾ Irske borgere er også medlemmer av følgende sammenslutninger eller organisasjoner i Det forente kongerike:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales

Institute of Chartered Accountants of Scotland

Institute of Actuaries

Faculty of Actuaries,

The Chartered Institute of Management Accountants

Institute of Chartered Secretaries and Administrators

Royal Town Planning Institute

Royal Institution of Chartered Surveyors

Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Bare for revisjonsvirksomhet.

26. Institution of Mining and Metallurgy
  27. Institution of Electrical Engineers
  28. Institution of Gas Engineers
  29. Institution of Mechanical Engineers
  30. Institution of Chemical Engineers
  31. Institution of Production Engineers
  32. Institution of Marine Engineers
  33. Royal Institution of Naval Architects
  34. Royal Aeronautical Society
  35. Institute of Metals
  36. Chartered Institution of Building Services Engineers
  37. Institute of Measurement and Control
  38. British Computer Society
-

VEDLEGG II

Liste over utdanninger med en særlig struktur nevnt i artikkel 11 bokstav c) ii)

1. Paramedisinsk og sosialpedagogisk utdanning

Utdanning til følgende:

i Tyskland:

- pediatriisk sykepleier (Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger),
- fysioterapeut (Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in))⁽¹⁾,
- ergoterapeut (Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut),
- logoped (Logopäde/Logopädin),
- ortoptist (Orthoptist(in)),
- offentlig godkjent barnepedagog (Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)),
- offentlig godkjent spesialpedagog (Staatlich anerkannte(r) Heilpädagog(e)-in)),
- teknisk-medisinsk laboratorieassistent (medizinisch-technische(r) Laboratoriums- Assistent(in)),
- teknisk-medisinsk radiologassistent (medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)),
- teknisk-medisinsk assistent innenfor funksjonsdiagnostikk (medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik),
- teknisk assistent innenfor veterinærmedisin (veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)),
- dietetiker (Diätassistent(in)),
- apotektekniker (Pharmazieingenieur), oppnådd før 31. mars 1994 i den tidligere tyske demokratiske republikk eller på de nye delstatenes territorium,
- psykiatrisk sykepleier (Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger),
- taleterapeut (Sprachtherapeut(in)),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav

- enten minst tre års yrkesrettet opplæring ved en fagskole, avsluttet med en eksamen, i noen tilfeller supplert med ett eller to års spesialisering avsluttet med en eksamen,
- eller minst to og et halvt år ved en fagskole avsluttet med en eksamen og i tillegg minst seks måneders yrkeserfaring eller minst seks måneders praktikanttid ved en godkjent institusjon,
- eller minst to år ved en fagskole avsluttet med en eksamen og i tillegg minst ett års yrkeserfaring eller minst ett års praktikanttid ved en godkjent institusjon.

i Tsjekkia:

- helseassistent (zdravotnický asistent),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og fire års yrkesrettet videregående opplæring med helsefaglig studieretning, avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»,

- ernæringsassistent (nutriční asistent),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og fire års yrkesrettet videregående opplæring med helsefaglig studieretning, avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»,

i Italia:

- tanntekniker (odontotecnico),
- optiker (ottico),

⁽¹⁾ Fra og med 1. juni 1994 ble yrkestittelen «Krankengymnast(in)» erstattet med «Physiotherapeut(in)». Medlemmer av dette yrket som fikk sine diplomer før denne dato, kan likevel, dersom de ønsker det, fortsatt benytte den tidligere tittelen «Krankengymnast(in)».

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav

- enten minst tre års yrkesrettet opplæring ved en fagskole, avsluttet med en eksamen, i noen tilfeller supplert med ett eller to års spesialisering avsluttet med en eksamen,
- eller minst to og et halvt år ved en fagskole avsluttet med en eksamen og i tillegg minst seks måneders yrkeserfaring eller minst seks måneders praktikanttid ved en godkjent institusjon,
- eller minst to år ved en fagskole avsluttet med en eksamen og i tillegg minst ett års yrkeserfaring eller minst ett års praktikanttid ved en godkjent institusjon.

Kypros:

- tanntekniker (οδοντοτεχνίτης),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, hvorav minst seks års grunnutdanning, seks års videregående opplæring og to års yrkesrettet høyere utdanning, etterfulgt av ett års yrkeserfaring,

- optiker (τεχνικός οπτικός),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, hvorav minst seks års grunnutdanning, seks års videregående opplæring og to års høyere utdanning, etterfulgt av ett års yrkeserfaring,

i Latvia:

- tannpleier (zobārstniecības māsa),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav minst ti års grunnutdanning og to års yrkesrettet opplæring ved et lærested for helsefaglig utdanning, etterfulgt av tre års yrkeserfaring, som avsluttes med en bestått eksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

- biomedisinsk laboratorieassistent (biomedicīnas laborants),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst ti års grunnutdanning og to års yrkesrettet opplæring ved et lærested for helsefag, etterfulgt av to års yrkeserfaring, som avsluttes med en bestått eksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

- tanntekniker (zobu tehnikis),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst ti års grunnutdanning og to års yrkesrettet opplæring ved et lærested for helsefag, etterfulgt av to års yrkeserfaring, som avsluttes med en bestått eksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

- fysioterapeutassistent (fizioterapeita asistents),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav minst ti års grunnutdanning og to års yrkesrettet opplæring ved et lærested for helsefag, etterfulgt av to års yrkeserfaring, som avsluttes med en bestått eksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

i Luxembourg:

- teknisk radiologassistent (assistant(e) technique médical(e) en radiologie),
- teknisk-medisinsk laboratorieassistent (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire),
- psykiatrisk sykepleier (infirmier/ière psychiatrique),
- teknisk-medisinsk assistent (kirurgi) (assistant(e) technique medical(e) en chirurgie),
- pediatrik sykepleier (infirmier/ière puériculteur(trice)),
- anestesisykepleier (infirmier/ière anesthésiste),
- massør med godkjent utdanning (masseur/euse diplômé(e)),
- barnepedagog (éducateur/trice),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav

- enten minst tre års yrkesrettet opplæring ved en fagskole, avsluttet med en eksamen, i noen tilfeller supplert med ett eller to års spesialisering avsluttet med en eksamen,
- eller minst to og et halvt år ved en fagskole avsluttet med en eksamen og i tillegg minst seks måneders yrkeserfaring eller minst seks måneders praktikanttid ved en godkjent institusjon,
- eller minst to år ved en fagskole avsluttet med en eksamen og i tillegg minst ett års yrkeserfaring eller minst ett års praktikanttid ved en godkjent institusjon.

i Nederland,

- veterinærassistent (dierenartsassistent),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, hvorav tre års yrkesrettet opplæring på en fagskole (MBO-ordningen) eller tre års yrkesrettet opplæring i den kombinerte lærlingordningen (LLW), som begge avsluttes med en eksamen.

i Østerrike:

- særlig grunnutdanning i pediatrik sykepleie (spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege),
- særlig grunnutdanning i psykiatrisk sykepleie (spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege),
- kontaktlinseoptiker (Kontaktlinsenoptiker),
- fotpleier (Fußfleger),
- høreapparatmaker (Hörgeräteakustiker),
- forhandler av apotekerverer (Drogist),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, hvorav minst fem år innenfor en strukturert utdanningsordning, som består av en læretid på minst tre år som omfatter opplæring delvis på en arbeidsplass og delvis ved en fagskole samt en periode med yrkespraksis og -opplæring, som avsluttes med en yrkeseksamen som gir rett til å utøve yrket og utdanne lærlinger,

- massør (Masseur),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på 14 år, hvorav minst fem år innenfor en strukturert utdanningsordning som omfatter en læretid på to år, en periode med yrkespraksis og -opplæring på to år samt en opplæringsperiode på ett år som avsluttes med en yrkeseksamen som gir rett til å utøve yrket og utdanne lærlinger,

- førskolelærer (Kindergärtner/in),
- barnepedagog (Erzieher),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på 13 år, herunder fem års yrkesrettet opplæring ved en fagskole, som avsluttes med en eksamen,

i Slovakia:

- lærer i dans ved skoler for grunnleggende kunstutdanning (učiteľ v tanečnom odbore na základných umeleckých školách),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14,5 år, hvorav åtte års grunnutdanning, fire års studier ved en videregående skole med særskilt studieretning og et kurs i dansepedagogikk på fem semestre,

- lærer ved særlige utdanningsinstitusjoner og ved sosialtjenesteinstitusjoner (vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, hvorav åtte eller ni års grunnutdanning, fire års studier ved en videregående skole med pedagogisk studieretning eller ved en annen videregående skole og to års tilleggsstudier i pedagogikk på deltid.

2. *Håndverksmesterutdanning (Mester/Meister/Maître) som innebærer utdanning innenfor håndverksvirksomhet som ikke omfattes av dette direktivs avdeling III kapittel II.*

Utdanning til følgende:

i Danmark:

- optiker (optometrist),

med en samlet utdanningstid på 14 år, hvorav fem års yrkesrettet opplæring fordelt på to og et halvt år med teoretisk utdanning ved et lærested for yrkesrettet opplæring og to og et halvt år med praktisk utdanning på en arbeidsplass, avsluttet med en bestått eksamen i håndverksfaget, som gir rett til tittelen ”Mester”,

- ortopeditekniker (ortopædimekaniker),

med en samlet utdanningstid på 12,5 år, hvorav tre og et halvt års yrkesrettet opplæring fordelt på seks måneder med teoretisk utdanning ved et lærested for yrkesrettet opplæring og tre år med praktisk utdanning på en arbeidsplass, avsluttet med en bestått eksamen i håndverksfaget, som gir rett til tittelen «Mester»,

- ortopediskomaker (ortopædiskomager),

med en samlet utdanningstid på 13,5 år, hvorav fire og et halvt års yrkesrettet opplæring fordelt på to år med teoretisk utdanning ved et lærested for yrkesrettet opplæring og to og et halvt år med praktisk utdanning på en arbeidsplass, avsluttet med en bestått eksamen i håndverksfaget, som gir rett til tittelen «Mester»,

i Tyskland:

- optiker (Augenoptiker),
- tanntekniker (Zahntechniker),
- bandasjist (Bandagist),
- høreapparatmaker (Hörgeräte-Akustiker),
- ortopeditekniker (Orthopädiemechaniker),
- ortopediskomaker (Orthopädienschuhmacher),

i Luxembourg:

- optiker (opticien),
- tanntekniker (mécanicien dentaire),
- høreapparatmaker (audioprothésiste),
- ortopeditekniker/bandasjist (mécancien orthopédiste/bandagiste),
- ortopediskomaker (orthopédiste-cordonnier),

med en samlet utdanningstid på 14 år, hvorav minst fem års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning, delvis ervervet på en arbeidsplass og delvis ved et lærested for yrkesrettet opplæring, og avsluttet med en eksamen som må bestås for å kunne praktisere et håndverksfag enten som selvstendig næringsdrivende eller som lønsmottaker med et tilsvarende ansvarsnivå,

i Østerrike:

- bandasjist (Bandagist),
- korsettmaker (Miederwarenerzeuger),

- optiker (Optiker),
- ortopediskomaker (Orthopädienschuhmacher),
- ortopeditekniker (Orthopädietechniker),
- tanntekniker (Zahntechniker),
- gartner (Gärtner),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, hvorav minst fem år innenfor en strukturert utdanningsordning, fordelt på en læretid på minst tre år delvis på en arbeidsplass og delvis ved et lærested for yrkesrettet opplæring, og en periode på to år med yrkespraksis og -opplæring, avsluttet med en mesterprøve som gir rett til å utøve yrket, undervise lærlinger og bruke tittelen «Meister»,

håndverksmesterutdanning innenfor jord- og skogbruk, dvs.

- mester i landbruksfag (Meister in der Landwirtschaft),
- mester i landbruksøkonomi (Meister in der ländlichen Hauswirtschaft),
- mester i hagebruk (Meister im Gartenbau),
- mester i kommersielt hagebruk (Meister im Feldgemüsebau),
- mester i frukt dyrking og –behandling (Meister im Obstbau und in der Obstverwertung),
- mester i vindyrking og vinframstilling (Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft),
- mester i meieribruk (Meister in der Molkerei- und Käsewirtschaft),
- mester i hestehold (Meister in der Pferdewirtschaft),
- mester i fiskeri (Meister in der Fischereiwirtschaft),
- mester i fjørfeavl (Meister in der Geflügelwirtschaft),
- mester i biavl (Meister in der Bienenwirtschaft),
- mester i skogbruk (Meister in der Forstwirtschaft),
- mester i skogplanting og skogforvaltning (Meister in der Forstgarten- und Forstpflégewirtschaft),
- mester i lagring av landbruksprodukter (Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, hvorav minst seks år innenfor en strukturert utdanningsordning, fordelt på en læretid på minst tre år delvis på en arbeidsplass og delvis ved et lærested for yrkesrettet opplæring, og en periode på tre år med yrkespraksis, avsluttet med en mesterprøve i det berørte yrket som gir rett til å undervise lærlinger og bruke tittelen «Meister»,

i Polen:

- lærer innenfor praktisk yrkesrettet opplæring (Nauczyciel praktycznej nauki zawodu),

som innebærer utdanning med en varighet på

- i) åtte år med grunntdanning og fem år med yrkesrettet videregående opplæring eller tilsvarende videregående opplæring på et relevant område, etterfulgt av et kurs i pedagogikk på minst 150 timer, kurs i sikkerhet og hygiene på arbeidsplassen samt to års yrkeserfaring i det yrket som vedkommende skal undervise i, eller
- ii) åtte år med grunntdanning og fem år med yrkesrettet videregående opplæring samt avgangsdiplom fra en fagskole for høyere pedagogisk utdanning, eller

- iii) åtte år med grunnutdanning og to til tre år med grunnleggende yrkesrettet videregående opplæring og minst tre års yrkeserfaring, bekreftet ved en mesterprøve i det berørte yrket etterfulgt av et kurs i pedagogikk på minst 150 timer,

i Slovakia:

- lærer innenfor yrkesrettet opplæring (majster odbornej výchovy),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav åtte års grunnutdanning, fire års yrkesrettet opplæring (fullført yrkesrettet videregående opplæring og/eller læretid i relevant (tilsvarende) yrkesrettet opplæring eller et lærlingkurs), yrkeserfaring med en samlet varighet på minst tre år innenfor området for den fullførte utdanningen eller læretiden samt tilleggsstudier i pedagogikk ved et pedagogisk fakultet eller ved en teknisk høyskole, eller fullført videregående opplæring og læretid i relevant (tilsvarende) yrkesrettet opplæring eller lærlingkurs, yrkeserfaring med en samlet varighet på minst tre år på området for den fullførte utdanningen eller læretiden samt tilleggsstudier i pedagogikk ved et pedagogisk fakultet eller, innen 1. september 2005, spesialutdanning innenfor området spesialpedagogikk som gis ved metodesentre for lærere innenfor yrkesrettet opplæring ved spesisalskoler uten tilleggsstudier i pedagogikk.

3. Sjøfartssektoren

a) Sjøtransport

Utdanning til følgende:

i Tsjekkia:

- dekkmatros (palubní asistent),
- befal med ansvar for brovakt (námořní poručík),
- overstyrmann (první palubní důstojník),
- kaptein (kapitán),
- maskinassistent (strojní asistent),
- befal med ansvar for maskinvakt (strojní důstojník),
- førstemaskinist (druhý strojní důstojník),
- maskinsjef (první strojní důstojník),
- elektriker (elektrotechnik),
- sjefselektriker (elektrodůstojník);

i Danmark:

- skipsfører (skibsfører),
- førstestyrmann (overstyrmand),
- kvartermester, vakthavende styrmann (enestyrmand, vagthavende styrmann),
- vakthavende styrmann (vagthavende styrmann),
- maskinsjef (maskinchef),
- førstemaskinist (1. maskinmester),
- førstemaskinist/vakthavende maskinist (1. maskinmester/vagthavende maskinmester).

i Tyskland:

- kaptein, stort kystfartøy (Kapitän AM),
- kaptein, kystfartøy (Kapitän AK),
- styrmann, stort kystfartøy (Nautischer Schiffsoffizier AMW),

- styrmann, kystfartøy (Nautischer Schiffsoffizier AKW),
- maskinsjef, grad C (Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen),
- førstemaschinist, grad C (Schiffsmaschinist CMA - Leiter von Maschinenanlagen),
- maskinist, grad C (Schiffsbetriebstechniker CTW),
- førstemaschinist, grad C - eneste maskinoffiser (Schiffsmaschinist CMAW - Technischer Alleinoffizier).

i Italia:

- styrmann (ufficiale di coperta),
- maskinist (ufficiale di macchina),

i Latvia:

- skipselektrisk maskinoffiser (kuģu elektromehānikis),
- operatør av kjølemaskineri (kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists);
- i Nederland:
  - førstestyrmann (kystfartøy) (med tilleggsutdanning) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)),
  - maskinist på kystfartøy (med diplom) (diploma motordrijver),
  - VTS-tjenestemann (VTS-functionaris),
  - som innebærer følgende utdanning:

i Tsjekia:

- i) for dekksmatros (palubní asistent),
  1. en person som er minst 20 år,
  2. a) sjøfartsakademi eller -skole — avdeling for navigasjon, begge kurs må avsluttes med eksamenen «maturitní zkouška», samt godkjent fartstid på minst seks måneder i løpet av studiene, eller
    - b) godkjent fartstid på minst to år som mannskap, der vedkommende har deltatt i brovakt på støttenivå på skip, og fullført et godkjent kurs som oppfyller den kompetansestandard som er angitt i avdeling A-II/1 i STCW-regelverket (IMOs internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk) gitt av et sjøfartsakademi eller en sjøfartsskole hos en part i STCW-konvensjonen samt bestått eksamen for eksamenskommisjonen godkjent av MTC (Tsjekias komité for sjøtransport),
- ii) for befal med ansvar for brovakt (námořní poručík),
  1. godkjent fartstid i stilling som dekksmatros på skip på 500 brutto registertonn eller mer i minst seks måneder når det gjelder en avgangselev fra en sjøfartsskole eller et sjøfartsakademi, eller ett år når det gjelder en avgangselev fra et godkjent kurs, hvorav minst seks måneder som mannskap som utgjør en del av en brovakt,
  2. behørig utfylt og godkjent opplæringsjournal for dekkskadetter,
- iii) for overstyrmann (první palubní důstojník),

kompetansebevis som befal med ansvar for brovakt på skip på 500 brutto registertonn eller mer og minst 12 måneders godkjent fartstid i denne stillingen,

- iv) for kaptein (kapitán),
- = attest for tjeneste som skipsfører på skip mellom 500 og 3 000 brutto registertonn,
  - = kompetansebevis som overstyrmann på skip på 3 000 brutto registertonn eller mer og minst seks måneder godkjent fartstid som overstyrmann på skip på 500 brutto registertonn eller mer samt minst seks måneders godkjent fartstid som overstyrmann på skip på 3 000 brutto registertonn eller mer,
- v) for maskinassistent (strojní asistent),
1. en person som er minst 20 år,
  2. sjøfartsskole eller sjøfartsskole — avdeling for skipsingeniører samt godkjent fartstid på minst seks måneder i løpet av studiene,
- vi) for befal med ansvar for maskinvakt (strojní důstojník),
- godkjent fartstid på minst seks måneder som maskinassistent som avgangselev fra et sjøfartsskole eller en sjøfartsskole,
- vii) for førstemaskinist (druhý strojní důstojník),
- godkjent fartstid på minst 12 måneder som tredjemaskinist på skip drevet av et hovedmaskineri med framdriftskraft på minst 750 kW,
- viii) for maskinsjef (první strojní důstojník),
- relevant attest for tjeneste som førstemaskinist på skip drevet av et hovedmaskineri med framdriftskraft på minst 3 000 kW og som har minst seks måneders godkjent fartstid i denne stillingen,
- ix) for elektriker (elektrotechnik),
1. en person som er minst 18 år,
  2. sjøfartsskole eller annet akademi, fakultet for elektroteknikk eller teknisk skole eller høyskole for elektroteknikk, der alle kurs skal være avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška» og minst 12 måneders godkjent praksis på området elektroteknologi,
- x) for sjefselektriker (elektrodůstojník);
1. sjøfartsskole eller annet akademi, fakultet for skipsselektroteknikk, eller annet akademi eller en videregående skole med studieretningen elektroteknikk, der alle kurs skal være avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška» eller en statlig eksamen,
  2. godkjent fartstid som elektriker i en periode på minst 12 måneder for avgangselever fra et akademi eller en høyskole, eller 24 måneder for avgangselever fra en videregående skole,
- i Danmark:
- ni års grunnskole etterfulgt av 17 til 36 måneders grunnleggende yrkesrettet opplæring og/eller fartstid, supplert med
- i) for vakthavende styrmann, ett års spesialisert yrkesrettet opplæring,
  - ii) for andre, tre års spesialisert yrkesrettet opplæring,
- i Tyskland:
- utdanning med en samlet varighet på mellom 14 og 18 år, hvorav tre års grunnleggende yrkesrettet opplæring og ett års fartstid, etterfulgt av ett eller to års spesialisert yrkesrettet opplæring, eventuelt supplert med to års yrkeserfaring fra sjøfart,

- i Latvia:
  - i) for skipselektrisk maskinoffiser (kuģu elektromehāniķis),
    1. en person som er minst 18 år,
    2. som innebærer utdanning med samlet varighet på minst tolv og et halvt år, hvorav av minst ni års grunnutdanning og minst tre års yrkesrettet opplæring. I tillegg kreves fartstid på minst seks måneder som skipselektriker eller som assistent for elektroingeniør på skip med større generatorkraft enn 750 kW. Yrkesrettet opplæring avsluttes med en særlig eksamen avlagt ved vedkommende myndighet i samsvar med opplæringsprogrammet godkjent av transportdepartementet,
  - ii) for operatør av kjølemaskineri (kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists),
    1. en person som er minst 18 år,
    2. som innebærer utdanning med samlet varighet på minst 13 år, hvorav av minst ni års grunnutdanning og minst tre års yrkesrettet opplæring. I tillegg kreves fartstid på minst 12 måneder som assistent for kjøleingeniør. Yrkesrettet opplæring avsluttes med en særlig eksamen avlagt ved vedkommende myndighet i samsvar med opplæringsprogrammet godkjent av transportdepartementet,

– i Italia:

utdanning med en samlet varighet på 13 år, hvorav minst fem års yrkesrettet opplæring avsluttet med en eksamen, eventuelt supplert med et praksisopphold,

– i Nederland:

- i) for førstestyrermann (kystfartøy) (med tilleggsutdanning) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)) og maskinist på kystfartøy (med diplom) (diploma motordrijver), med 14 års utdanning, hvorav minst to år ved et spesialisert lærested for yrkesrettet opplæring, avsluttet med et 12 måneders praksisopphold,
- ii) for VTS-tjenestemann (VTS-functionaris), en samlet utdanning på minst 15 år, hvorav minst tre års høyere yrkesrettet opplæring («HBO») eller yrkesrettet opplæring på mellomnivå («MBO»), som etterfølges av nasjonale og regionale spesialiseringskurs, som hvert består av minst 12 ukers teoretisk opplæring og avsluttes med en eksamen,

og som er godkjent i henhold til den internasjonale STCW-konvensjonen (Den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk, 1978).

b) *Havfiske*

Utdanning til følgende:

i Tyskland:

- kaptein, dyphavsfiske (Kapitän BG/Fischerei),
- kaptein, kystfiske (Kapitän BLK/Fischerei),
- styrmann, dyphavsfiskefartøy (Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei),
- styrmann, kystfiskefartøy (Nautischer Schiffsoffizier BK/Fischerei),

i Nederland:

- førstestyrermann/maskinist V (stuurman werktuigkundige V),
- maskinist IV (fiskefartøy) (werktuigkundige IV visvaart),
- førstestyrermann IV (fiskefartøy) (stuurman IV visvaart),
- førstestyrermann/maskinist VI (stuurman werktuigkundig VI),

som innebærer følgende utdanning:

- i Tyskland, utdanning med en samlet varighet på mellom 14 og 18 år, hvorav tre års grunnleggende yrkesrettet opplæring og ett års fartstid, etterfulgt av ett eller to års spesialisert yrkesrettet opplæring, eventuelt supplert med to års yrkeserfaring fra navigasjon,
- i Nederland, utdanning av varierende varighet mellom 13 og 15 år, hvorav minst to år ved en spesialisert fagskole, supplert med 12 måneders yrkeserfaring,

og som er godkjent i henhold til Torremolinos-konvensjonen (Den internasjonale konvensjon om fiskefartøyers sikkerhet, 1977).

4. *Tekniske yrker*

Utdanning til følgende:

i Tsjekkia:

- autorisert tekniker, autorisert byggmester (autorizovaný technik, autorizovaný stavitel),

som innebærer yrkesrettet opplæring med en varighet på minst ni år, hvorav fire år på en teknisk videregående skole, fullført med eksamenen «maturitní zkouška» og fem års yrkeserfaring, avsluttet med en prøve i yrkeskvalifikasjoner for å kunne utøve den valgte yrkesvirksomheten innenfor byggfag (i henhold til lov nr. 50/1976 Sb. (bygningsloven) og lov nr. 360/1992 Sb.),

- fører av rullende materiell (fyzická osoba řídící drážní vozidlo),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående opplæring avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška» og avsluttet med stateksamen i rullende materiells framdrift,

- sporkontrolltekniker (drážní revizní technik),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående opplæring i maskin- eller elektrofag og avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»,

- kjørelærer (učitel autodkoly),

en person som er minst 24 år, utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående opplæring med fokus på trafikk eller motor og avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»,

- offentlig godkjent tekniker for meldt av motorvogner (kontrolní technik STK),

en person som er minst 21 år, utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående opplæring som avsluttes med eksamenen «maturitní zkouška», etterfulgt av minst to års teknisk praksis. Den berørte personen må ha førerkort, rent lulleblad og ha fullført spesialopplæringen på minst 120 timer for offentlig godkjente teknikere samt bestått eksamen,

- mekaniker for kontroll av utslipp fra biler (mechanik měření emisí),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående opplæring avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška». Videre må søkeren fullføre minst tre års teknisk praksis og spesialopplæringen for «mekaniker for kontroll av utslipp fra biler» med en varighet på åtte timer samt ha bestått eksamen,

- skipsfører klasse I (kapitán I. třídy),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og tre års yrkesrettet opplæring avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška» og fullført med en eksamen bekreftet ved en egnethetsattest. Denne yrkesrettede opplæringen skal etterfølges av fire års yrkeserfaring avsluttet med en eksamen,

- restauratør av minnesmerker som er å betrakte som kunsthåndverk (restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på tolv år dersom den omfatter full teknisk videregående opplæring i restaurering, eller ti til tolv års studier i et tilknyttet emne, pluss fem års yrkeserfaring i tilfelle av full teknisk videregående opplæring avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška», eller åtte års yrkeserfaring i tilfelle av teknisk videregående opplæring avsluttet med lærlingeksamenen,

- restauratør av kunstverk som ikke er å betrakte som minnesmerker og som oppbevares i samlinger i museer og gallerier, og av andre gjenstander av kulturell verdi (restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på tolv år, pluss fem års yrkeserfaring i tilfelle av full teknisk videregående opplæring i restaurering og avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»,

- avfallshåndterer (odpadový hospodář),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående opplæring, avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška», og minst fem års erfaring innenfor avfallshåndteringssektoren i løpet av de siste ti årene,

- sprengningsteknisk leder (technický vedoucí odstřelů),

som innebærer en utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående opplæring avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»,

og etterfulgt av

to år som sprenger under jorden (for virksomhet under jorden) eller ett år over jorden (for virksomhet over jorden), herunder seks måneder som assisterende sprenger,

opplæringskurs på 100 timer med teoretisk og praktisk opplæring etterfulgt av en eksamen avlagt ved en relevant gruvedistriktmyndighet,

yrkeserfaring på seks måneder eller mer innenfor planlegging og utføring av større sprengningsarbeider,

opplæringskurs på 32 timer med teoretisk og praktisk opplæring etterfulgt av en eksamen avlagt ved den tsjekkiske gruvemyndigheten,

i Italia:

- landmåler (geometra),
- landbrukstekniker (perito agrario),

som innebærer teknisk videregående opplæring med en varighet på minst 13 år, hvorav åtte års grunnskole etterfulgt av fem års videregående opplæring, herunder tre års yrkesrettet opplæring avsluttet med en teknisk baccalaureat-eksamen, og supplert

- for landmåler (geometra), enten med et praksisopphold på minst to år i en relevant virksomhet, eller fem års yrkeserfaring,
- for landbrukstekniker (perito agrario), med et gjennomført praksisopphold på minst to år,

etterfulgt av en statlig eksamen,

i Latvia:

- lokomotivførerassistent (vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs),

en person som er minst 18 år; innebærer utdanning med en samlet varighet på minst tolv år, hvorav minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet opplæring. Den yrkesrettede opplæringen avsluttes med en særlig eksamen som arbeidsgiver arrangerer. Kompetansebevis utstedes av vedkommende myndighet for fem år,

i Nederland:

- namsmann (gerechtsdeurwaarder),
- tannprotesemaker (tandprotheticus),

som innebærer studier og yrkesrettet opplæring

- i) når det gjelder namsmann (gerechtsdeurwaarder), en samlet utdanning på 19 år, hvorav åtte års grunnskole etterfulgt av åtte års videregående skole, herunder fire års teknisk utdanning, avsluttet med en offentlig eksamen og supplert med tre års teoretisk og praktisk yrkesrettet opplæring,
- ii) når det gjelder tannprotesemaker (tandprotheticus), en samlet utdanning på minst 15 år på heltid og i tillegg tre år på deltid, hvorav åtte års grunnskole etterfulgt av åtte års allmenn videregående opplæring, fullført tre års yrkesrettet opplæring, som inneholder teoretisk og praktisk opplæring som tanntekniker, supplert med tre års deltidsutdanning som tannprotesemaker, og avsluttet med en eksamen,

i Østerrike:

- forstmann (Förster),
- teknisk konsulent (Technisches Büro),
- utleier av arbeidskraft (Überlassung von Arbeitskräften - Arbeitsleihe),
- arbeidsformidler (Arbeitsvermittlung),
- investeringsrådgiver (Vermögensberater),
- privatetterforsker (Berufsdetektiv),
- sikkerhetsvakt (Bewachungsgewerbe),
- eiendomsmegler (Immobilienmakler),
- eiendomsforvalter (Immobilienverwalter),
- byggprosjektleder (Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer),
- inkassobyrå (Inkassobüro/Inkassoinstitut),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, hvorav åtte års grunnskole etterfulgt av minst fem års teknisk eller økonomisk videregående opplæring, avsluttet med en teknisk eller økonomisk eksamen, supplert med minst to års utdanning og opplæring på en arbeidsplass og avsluttet med en yrkeseksamen,

- forsikringskonsulent (Berater in Versicherungsangelegenheiten),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på 15 år, hvorav seks år innenfor en strukturert utdanningsordning, fordelt på en læretid på tre år og tre års yrkespraksis og -opplæring, avsluttet med en eksamen,

- byggmester/planlegging og teknisk beregning (Planender Baumeister),
- tømrermester/planlegging og teknisk beregning (Planender Zimmermeister),

som innebærer utdanning med en samlet varighet på minst 18 år, herunder minst ni års yrkesrettet opplæring fordelt på fire års teknisk videregående opplæring og fem års yrkespraksis og yrkesopplæring, avsluttet med en yrkeseksamen som gir rett til å utøve yrket og undervise lærlinger i å planlegge bygninger, foreta tekniske beregninger og føre tilsyn med bygningsarbeidet (det såkalte Maria Theresia-privilegiet),

- regnskapsfører (Gewerblicher Buchhalter), i henhold til «Gewerbeordnung» av 1994 (lov av 1994 om handel, håndverk og industri),
- selvstendig regnskapsfører (Selbständiger Buchhalter), i henhold til «Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhänder» av 1999 (lov av 1999 om yrker innenfor offentlig revisjon),

i Polen:

- offentlig tekniker som utfører grunnleggende meldt av motorvogner på en kontrollstasjon (diagnosta przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań),

som innebærer åtte års grunnutdanning og fem års yrkesrettet videregående opplæring i bilfag og tre års praksis på en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, som omfatter 51 timer med grunnleggende opplæring i meldt av motorvogner og bestått kvalifikasjonseksamen,

- tekniker som utfører meldt av motorvogner på en distriktskontrollstasjon (diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów),

som innebærer åtte års grunnutdanning og fem års yrkesrettet videregående opplæring i bilfag og fire års praksis på en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, som omfatter 51 timer med grunnleggende opplæring i meldt av motorvogner og bestått kvalifikasjonseksamen,

- tekniker som utfører meldt av motorvogner på en kontrollstasjon (diagnosta wykonujący badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów),

som innebærer

- i) åtte års grunnutdanning og fem års yrkesrettet videregående opplæring i bilfag og fire års dokumentert praksis på en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, eller
- ii) åtte års grunnutdanning og fem års yrkesrettet videregående opplæring på et annet felt enn bilfag samt åtte års dokumentert praksis på en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, som omfatter til sammen 113 timer med fullstendig opplæring, herunder grunn- og spesialopplæring, med eksamener etter hvert trinn,

Varigheten i timer og det generelle omfanget av de enkelte kursene innenfor rammen av den fullstendige opplæringen for denne typen teknikere angis særskilt i infrastrukturdepartementets forordning av 28. november 2002 om detaljerte krav som gjelder teknikere (EFT 2002, nr. 208, pos. 1769),

- togleder (dyżurny ruchu),

som innebærer åtte års grunnutdanning og fire års yrkesrettet videregående opplæring, med jernbanetransport som spesialisering, samt et kurs på 45 dager som forberedelse til utøvelse av yrket som togleder og bestått kvalifikasjonseksamen, eller som innebærer åtte års grunnutdanning og fem års yrkesrettet videregående opplæring med jernbanetransport som spesialisering samt et kurs på 63 dager som forberedelse til utøvelse av yrket som togleder og bestått kvalifikasjonseksamen.

5. *Utdanning i Det forente kongerike godkjent som «National Vocational Qualifications» eller som «Scottish Vocational Qualifications»*

Utdanning til

- godkjent dyrepleier (listed veterinary nurse),
- elektroingeniør i kullgruve (mine electrical engineer),
- maskiningeniør i kullgruve (mine mechanical engineer),
- tannterapeut (dental therapist),
- tannpleier (dental hygienist),
- optiker (dispensing optician),
- assisterende gruveingeniør (mine deputy),
- skifterettsdommer (insolvency practitioner),
- autorisert skjøteskriver (licensed conveyancer),
- førstestyrmann – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (first mate - freight/passenger ships - unrestricted),

- annenstymann – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (second mate - freight/passenger ships - unrestricted),
- tredjestymann – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (third mate - freight/passenger ships - unrestricted),
- dekksoffiser – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (deck officer - freight/passenger ships - unrestricted),
- maskinoffiser – laste-/passasjerskip - ubegrenset område (engineer officer - freight/passenger ships - unlimited trading area),
- godkjent teknisk kyndig person innenfor avfallshåndtering (certified technically competent person in waste management),

som fører til kvalifikasjoner som er godkjent som «National Vocational Qualifications» (NVQ) eller i Skottland godkjent som «Scottish Vocational Qualifications», på nivå 3 eller 4 i Det forente kongerikes «National Framework of Vocational Qualifications».

Disse nivåene er definert slik:

- Nivå 3: Kompetanse på et bredt felt av arbeidsoppgaver i en rekke forskjellige sammenhenger der de fleste er komplekse og ikke-rutinepregede. Det medfører betydelig ansvar og selvstendighet, og innebærer ofte tilsyn med eller veiledning av andre.
  - Nivå 4: Kompetanse på et bredt felt av komplekse, tekniske eller faglige arbeidsoppgaver utført i en rekke ulike sammenhenger med betydelig personlig ansvar og selvstendighet. Ansvar for andres arbeid og fordeling av ressurser er ofte en del av oppgaven.
-

VEDLEGG III

Liste over lovregulert utdanning nevnt i artikkel 13 nr. 2 tredje ledd

I Det forente kongerike:

Lovregulert utdanning som fører til kvalifikasjoner som er godkjent som «National Vocational Qualifications» (NVQ) eller i Skottland godkjent som «Scottish Vocational Qualifications», på nivå 3 eller 4 i Det forente kongerikes «National Framework of Vocational Qualifications».

Disse nivåene er definert slik:

- Nivå 3: Kompetanse på et bredt felt av arbeidsoppgaver utført i en rekke ulike sammenhenger der de fleste er komplekse og ikke-rutinepregede. Det medfører betydelig ansvar og selvstendighet, og innebærer ofte tilsyn med og veiledning av andre.
- Nivå 4: Kompetanse på et bredt felt av komplekse, tekniske eller faglige arbeidsoppgaver utført i en rekke ulike sammenhenger og med betydelig personlig ansvar og selvstendighet. Ansvar for andres arbeid og fordeling av ressurser er ofte en del av oppgaven.

I Tyskland:

Følgende lovregulerte utdanninger:

- Lovregulert utdanning som forbereder for yrkene teknisk assistent (technischer/technische Assistent(in)), handelsassistent (kaufmännischer/kaufmännische Assistent(in)) og yrker innenfor sosialsektoren (soziale Berufe) samt yrket offentlig godkjent åndedretts- og stemmepedagog (staatlich geprüfter Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)) med en samlet utdanningstid på minst 13 år som forutsetter bestått videregående opplæring (mittlerer Bildungsabschluß), og som omfatter
  - i) minst tre års⁽¹⁾ yrkesrettet opplæring ved en fagskole (Fachschule) avsluttet med en eksamen og eventuelt supplert med ett eller to års spesialisering som også avsluttes med en eksamen, eller
  - ii) minst to og et halvt år ved en fagskole (Fachschule), avsluttet med en eksamen og i tillegg minst seks måneders yrkeserfaring eller et praksisopphold på minst seks måneder ved en godkjent institusjon, eller
  - iii) minst to år ved en fagskole (Fachschule), avsluttet med en eksamen og i tillegg minst ett års yrkeserfaring eller et praksisopphold på minst ett år ved en godkjent institusjon.
- Lovregulert utdanning for yrkene offentlig godkjent (staatlich geprüfte(r)) tekniker (Techniker(in)), bedriftsøkonom (Betriebswirte(in)), designer (Gestalter(in)) og husmorvikar (Familienpfleger(in)) med en samlet utdanningstid på minst 16 år og som forutsetter fullført grunnskole eller tilsvarende utdanning (av en varighet på minst ni år) samt minst tre års bestått utdanning ved en yrkesskole (Berufsschule), og som etter minst to års yrkeserfaring omfatter minst to års utdanning på heltid eller en deltidsutdanning av tilsvarende varighet.
- Lovregulert utdanning og lovregulert tilleggsutdanning med en samlet varighet på minst 15 år som vanligvis forutsetter fullført grunnskole (av en varighet på minst ni år) og fullført yrkesrettet opplæring (vanligvis tre år) og som vanligvis omfatter minst to års (som regel tre års) yrkespraksis samt en eksamen i forbindelse med tilleggsutdanningen, der forberedelsen omfatter opplæringskurs som enten tas parallelt med yrkespraksisen (minst 1 000 timer) eller på heltid (minst ett år).

Tyske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over de utdanningsalternativer som berøres av dette vedlegg.

⁽¹⁾ Den korteste varigheten kan reduseres fra tre år til to år dersom vedkommende innehar de kvalifikasjoner som er nødvendige for adgang til universitetet («Abitur»), dvs. 13 års forutgående utdanning og opplæring, eller de kvalifikasjoner som er nødvendige for adgang til «Fachhochschulen» («Fachhochschulreife»), dvs. tolv års forutgående utdanning og opplæring.

I Nederland:

- Lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 15 år som vanligvis forutsetter grunnutdanning av en varighet på åtte år, pluss fire år med enten allmenn videregående opplæring på mellomnivå («MAVO») eller forberedende yrkesrettet opplæring («VBO») eller allmenn videregående opplæring på et høyere nivå, som omfatter tre eller fire år på en fagskole for yrkesrettet opplæring på mellomnivå («MBO»), avsluttet med en eksamen.
- Lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 16 år, som vanligvis forutsetter grunnutdanning av en varighet på åtte år, etterfulgt av fire år med minst forberedende yrkesrettet («VBO») eller allmenn videregående opplæring på et høyere nivå, som omfatter minst fire år med yrkesrettet opplæring i lærlingordningen, som omfatter minst én dag per uke med teoretisk undervisning på en skole og praktisk opplæring ved et senter for praktisk opplæring eller i en bedrift de andre dagene, og som avsluttes med en eksamen på andre eller tredje nivå.

Nederlandske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over de utdanningsalternativer som berøres av dette vedlegg.

I Østerrike:

- Utdanning ved læresteder for høyere yrkesrettet opplæring (Berufsbildende Höhere Schulen) og læresteder for høyere jord- og skogbruksutdanning (Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten), herunder særlige typer (einschließlich der Sonderformen), der struktur og nivå er fastsatt ved lover og forskrifter.

Denne utdanningen har en samlet varighet på minst 13 år, og omfatter fem års yrkesrettet opplæring, avsluttet med en bestått endelig eksamen som bevis på yrkeskompetanse.

- Utdanning ved håndverksmesterskoler (Meisterschulen), i håndverksmesterklasser (Meisterklassen), skoler for utdanning av håndverksmestere i industrien (Werkmeisterschulen) eller skole for utdanning av håndverkere i byggfag (Bauhandwerkerschulen), der struktur og nivå er fastsatt ved lover og forskrifter.

Denne utdanningen har en samlet varighet på minst 13 år og omfatter ni års grunnutdanning, etterfulgt av enten minst tre års yrkesrettet opplæring ved en fagskole eller minst tre års opplæring vekselvis i en bedrift og på en yrkesskole (Berufsschule), som i begge tilfeller avsluttes med en eksamen og suppleres med fullføring av minst et ett års utdanning på en håndverksmesterskole (Meisterschule), i en håndverksmesterklasse (Meisterklassen), på en skole for utdanning av håndverksmestere i industrien (Werkmeisterschulen) eller på en skole for utdanning av håndverkere i byggfag (Bauhandwerkerschulen). I de fleste tilfeller er den samlede varigheten minst 15 år, og omfatter perioder med yrkeserfaring, som enten kommer før utdanningen ved disse institusjonene eller ledsages av deltidsutdanning (minst 960 timer).

Østerrikske myndigheter skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstatene en liste over de utdanningsalternativer som berøres av dette vedlegg.

VEDLEGG IV

Virksomhet knyttet til kategoriene av yrkeserfaring nevnt i artikkel 17, 18 og 19

Liste I

Næringshovedgrupper som omfattes av direktiv 64/427/EØF, endret ved direktiv 69/77/EØF, og av direktiv 68/366/EØF og 82/489/EØF

1

Direktiv 64/427/EØF

(Liberaliseringsdirektiv 64/429/EØF)

NICE-nomenklatur (tilsvarende næringshovedgruppene 23–40 ISIC)

Næringshovedgruppe	23	Tekstilindustri
	232	Foredling av tekstilråvarer på ullbearbeidingsmaskiner
	233	Foredling av tekstilråvarer på bomullsbearbeidingsmaskiner
	234	Foredling av tekstilråvarer på silkebearbeidingsmaskiner
	235	Foredling av tekstilråvarer på lin- og hampbearbeidingsmaskiner
	236	Annen tekstilfiberindustri (jute, harde fibrer osv.), repslageri
	237	Veving og strikking
	238	Etterbehandling av tekstiler
	239	Annen tekstilindustri
Næringshovedgruppe	24	Produksjon av sko, klær og sengetøy
	241	Serieproduksjon av sko (unntatt gummi- og tresko)
	242	Håndsøm og reparasjon av sko
	243	Produksjon av klær (unntatt pelsvarer)
	244	Produksjon av madrasser og sengetøy
	245	Pelsvareindustri
Næringshovedgruppe	25	Tre- og korkindustri, unntatt tremøbelindustri
	251	Sagbruk og høvleri
	252	Produksjon av halvfabrikater av tre
	253	Serieproduksjon av byggeelementer av tre og parkett
	254	Produksjon av treemballasje
	255	Produksjon av andre trevarer (unntatt møbler)
	259	Produksjon av strå-, kurv-, kork-, flette- og børstevarer
Næringshovedgruppe	26	260 Tremøbelindustri
Næringshovedgruppe	27	Treforedlingsindustri
	271	Produksjon av tremasse, cellulose, papir og papp
	272	Foredling av papir og papp
Næringshovedgruppe	28	280 Grafisk virksomhet og forlagsvirksomhet

Næringshovedgruppe	29	Produksjon av lær og lærvarer
	291	Produksjon av lær (garving og beredning)
	292	Produksjon av lærvarer
ex næringshovedgruppe	30	Produksjon av gummi, basisplast, kunstige og syntetiske fibrer og stivelsesprodukter
	301	Gummi- og asbestforedling
	302	Foredling av basisplast
	303	Produksjon av kunstige og syntetiske fibrer
ex næringshovedgruppe	31	Kjemisk industri
	311	Produksjon av kjemiske grunnstoffer og videreføring av disse produkter
	312	Spesialisert produksjon av kjemiske produkter, hovedsakelig for anvendelse innenfor industri og landbruk (herunder produksjon av industrielt fett og oljer av vegetabilisk eller animalsk opprinnelse innbefattet i næringshovedgruppe 312 ISIC)
	313	Spesialisert produksjon av kjemiske produkter hovedsakelig for privat forbruk og for kontorbruk (bortsett fra framstilling av legemidler og farmasøytiske produkter (ex næringshovedgruppe 319 ISIC))
Næringshovedgruppe	32	320 Petroleumsindustri
Næringshovedgruppe	33	Produksjon av mineralprodukter (unntatt metaller)
	331	Teglverk
	332	Produksjon av glass og glassvarer
	333	Produksjon av steintøy, porselen, fajanse og ildfaste produkter
	334	Produksjon av sement, foredling av kalkstein og gipsstein
	335	Produksjon av bygningsmaterialer og materialer til offentlige arbeider av betong, sement og gips
	339	Bearbeiding og foredling av naturstein og produksjon av andre ikke-metalliske mineralprodukter
Næringshovedgruppe	34	Jern- og metallindustri
	341	Jern- og stålproduserende industri (i henhold til EKSF-traktaten, herunder smelteovner)
	342	Stålrørsproduksjon
	343	Trekkerier og kaldvalseverk
	344	Produksjon og første foredling av ikke-jernholdige metaller
	345	Støperier
Næringshovedgruppe	35	Jern- og metallvareindustri (unntatt maskiner og transportmidler)
	351	Smi-, press- og hammeverk
	352	Videreføring og overflatebehandling av stål
	353	Produksjon av stål- og lettmetallkonstruksjoner
	354	Bygging av kjeler og beholdere
	355	Produksjon av verktøy og artikler av metall (unntatt elektrisk materiell)
	359	Forskjellig hjelpevirksomhet for mekanisk industri

Næringshovedgruppe	36	Maskinindustri
	361	Produksjon av landbruksmaskiner og traktorer
	362	Produksjon av kontormaskiner
	363	Produksjon av metallbearbeidingsmaskiner, innretninger for maskiner og maskinverktøy
	364	Produksjon av tekstilmaskiner med tilbehør og symaskiner
	365	Produksjon av maskiner og apparater for nærings- og nytelsesmiddelindustrien, kjemisk industri og tilknyttet industri
	366	Produksjon av smelte- og valseverksinnretninger, bergverksmaskiner, støperimaskiner, bygningsmaskiner, løfte- og frakteinnretninger
	367	Produksjon av tannhjul, drivhjul, valseagre og andre drivkraftelementer
	368	Produksjon av maskiner for andre bestemte industribransjer
	369	Produksjon av andre maskiner og apparater
Næringshovedgruppe	37	Elektronisk industri
	371	Produksjon av isolerte elektrokabler og ledninger
	372	Produksjon av elektromotorer, generatorer og transformatorer og fordelings- og installasjonsutstyr
	373	Produksjon av industrielt elektrisk utstyr
	374	Produksjon av telekommunikasjonsutstyr, måle- og regneapparater og elektromedisinske apparater
	375	Produksjon av radio- og fjernsynsmottakere, elektroakustisk utstyr og elektronisk utstyr
	376	Produksjon av elektriske husholdningsapparater
	377	Produksjon av lamper og belysningsartikler
	378	Produksjon av batterier og akkumulatorer
	379	Reparasjon montering og teknisk installasjon av elektroniske produkter
ex næringshovedgruppe	38	Produksjon av transportmidler
	383	Produksjon av motorvogner og motorvogndeler
	384	Motorvogn- og sykkelreparasjonsverksteder
	385	Produksjon av motorsykler, sykler og deler til disse
	389	Produksjon av andre transportmidler
Næringshovedgruppe	39	Finmekanikk, optikk og annen foredlingsvirksomhet
	391	Produksjon av finmekaniske produkter, måle- og kontrollapparater
	392	Produksjon av medisinsk-mekaniske og ortopedisk-mekaniske produkter (unntatt ortopedisk skotøy)
	393	Produksjon av optisk og fotografisk utstyr
	394	Produksjon og reparasjon av ur
	395	Produksjon av smykke- og gullsmedvarer, bearbeiding av edelstener
	396	Produksjon og reparasjon av musikkinstrumenter
	397	Produksjon av leke- og sportsvarer
	399	Annen foredlingsvirksomhet
Næringshovedgruppe	40	Bygg- og anleggsvirksomhet
	400	Alminnelig bygg- og anleggsvirksomhet (ikke spesialisert), nedrivningsvirksomhet
	401	Oppføring av råbygg (for beboelseshus og annet)
	402	Anleggsvirksomhet, bygging av veier, broer, jernbaner osv.
	403	Installasjonsvirksomhet
	404	Innredningsvirksomhet

2

*Direktiv 68/366/EØF**(liberaliseringsdirektiv 68/365/EØF)**NICE-nomenklatur*

Næringshovedgruppe	20A	200 Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fett
	20B	Produksjon av næringsmidler, unntatt drikkevarer
	201	Slakting og produksjon av kjøttvarer, herunder kjøttthermetikk
	202	Produksjon av meierivarer
	203	Konservering av frukt og grønnsaker
	204	Konservering av fisk og andre produkter fra havet
	205	Produksjon av kornvarer
	206	Produksjon av baker- og konditorvarer
	207	Sukkerindustri
	208	Produksjon av kakao, sjokolade og andre sukkervarer
Næringshovedgruppe	209	Produksjon av næringsmidler ellers
	21	Produksjon av drikkevarer
	211	Produksjon av etylalkohol ved gjæring, gjær og sprit
	212	Produksjon av vin og alkoholholdige drikkevarer uten malt
	213	Produksjon av øl, malt og maldrikker
	214	Tapping av mineralvann og produksjon av alkoholfrie drikkevarer
	ex 30	Foredling av gummi, basisplast, kunstige og syntetiske fibrer og stivelsesprodukter
	304	Produksjon av stivelsesprodukter

3

*Direktiv 82/489/EØF**ISIC-nomenklatur*

ex 855 Frisørvirksomhet (unntatt fotterapeutvirksomhet og fagskoler for skjønnhetspleie)

Liste II**Næringshovedgrupper som omfattes av direktiv 75/368/EØF, 75/369/EØF, og 82/470/EØF**

1

*Direktiv 75/368/EØF (virksomhet vist til i artikkel 5 nr. 1)**ISIC-nomenklatur*

ex 04	Fiske
	043 Innlandsfiske
ex 38	Produksjon av transportmidler
	381 Skipsbygging og reparasjon av skip
	382 Produksjon av jernbanemateriell
	386 Produksjon av luftfartøy (herunder romfartsmateriell)

- ex 71 Virksomhet knyttet til transport og annen virksomhet enn transport innenfor følgende grupper:
- ex 711 Drift av sove- og spisevogner, vedlikehold av jernbanemateriell på reparasjonsverksteder, rengjøring av jernbanevogner
  - ex 712 Vedlikehold av materiell til persontransport i by- og forstadsområder samt mellom byer
  - ex 713 Vedlikehold av annet materiell til persontransport på landevei (f.eks. biler, rutebiler, drosjer)
  - ex 714 Drift og vedlikehold av anlegg i forbindelse med landeveistransport (f.eks. landeveier, tunneler og broer med bompenger, rutebilstasjoner, parkeringsplasser, vognstaller for buss og sporvogner)
  - ex 716 Virksomhet knyttet til transport på innlands vannvei (f.eks. drift og vedlikehold av vannvei, havner og andre anlegg for transport på innlands vannvei; bukserings- og losvirksomhet i havner, merking av farvann, lasting og lossing av fartøy og andre tilsvarende virksomheter som f.eks. berging av skip, tauing, drift av båthus)
- 73 Kommunikasjon: posttjenester og telekommunikasjoner
- ex 85 Personlig tjenesteyting
- 854 Vask, kjemisk rensing, farging
  - ex 856 Fotografatelier: portrettfotografering, kommersiell fotografering, unntatt pressefotografer
  - ex 859 Personlig tjenesteyting ikke nevnt andre steder (bare vedlikehold og rengjøring av bygninger eller lokaler)

2

Direktiv 75/369/EØF (artikkel 6: der virksomheten anses for å være industri- eller håndverksvirksomhet)

ISIC-nomenklatur

Følgende virksomhet utenom fast utsalgssted:

- a) Kjøp og salg av varer
  - ved omreisende selgere, dørselgere og gateselgere (ex næringshovedgruppe 612 ISIC),
  - utenom faste anlegg i salgshaller, og på torg,
- b) virksomhet som omfattes av overgangstiltak som allerede er vedtatt, og som uttrykkelig utelukker eller unnlater å nevne utøvelse av slik virksomhet utenom fast utsalgssted.

3

Direktiv 82/470/EØF (artikkel 6 nr. 1 og 3)

Gruppe 718 og 720 i ISIC-nomenklaturen

Virksomheten består særlig i

- å tilrettelegge, tilby og selge, til fast pris eller mot provisjon, enkeltstående eller samlede arrangementer i forbindelse med en reise eller et opphold (transport, kost, losji, utflukter osv.), uansett formålet med reisen (artikkel 2 avsnitt B bokstav a)),
- å opptre som mellommann mellom speditører innenfor de forskjellige transportformene og avsenderne eller mottakerne av gods samt å utføre forskjellige oppgaver i tilknytning til dette, for eksempel
  - aa) ved å inngå kontrakter med speditørene for oppdragsgivernes regning,
  - bb) ved å velge den transportformen, det foretaket og den ruten som anses mest fordelaktig for oppdragsgiveren,
  - cc) ved å sørge for den praktiske tilrettelegging av transporten (f.eks. nødvendig emballasje) og utføre forskjellige tilleggsoppgaver under transporten (f.eks. sørge for isforsyning til kjølevogner),
  - dd) ved å utføre formalitetene i forbindelse med transporten, f.eks. utstede fraktbrev, og å samle og fordele forsendelser,

- ee) ved å samordne de forskjellige transportetappene ved å sørge for transitt, videreforsendelse og omlasting og forskjellige avsluttende oppgaver,
- ff) ved å sørge for frakt til transportørene og transportmuligheter for avsendere og mottakere av gods,
- å beregne transportkostnadene og kontrollere avregningen av disse,
  - å treffe visse midlertidige eller varige tiltak i en reders eller en sjøtransportvirksomhets navn og for dennes regning (overfor havnemyndigheter, skipsutstyrsfirmaer osv.).

Virksomhet nevnt i artikkel 2 avsnitt A bokstav a), b) og d).

Liste III

Direktiv 64/222/EØF, 68/364/EØF, 68/368/EØF, 75/368/EØF, 75/369/EØF, 70/523/EØF og 82/470/EØF

1

Direktiv 64/222/EØF

(liberaliseringsdirektiv 64/223/EØF og 64/224/EØF)

1. Selvstendig virksomhet innenfor engroshandel, med unntak av engroshandel med legemidler og farmasøytiske produkter, med giftige produkter og sykdomsframkallende stoffer eller med kull (ex gruppe 611).
2. Yrkesvirksomhet som mellommann som i henhold til en eller flere fullmakter har i oppdrag å forberede eller avslutte forretninger i en annens navn og for en annens regning.
3. Yrkesvirksomhet som mellommann som, uten å ha varig oppdrag, etablerer forbindelser mellom personer som ønsker å inngå kontrakter direkte med hverandre, forbereder deres forretninger eller hjelper til med avslutningen av disse.
4. Yrkesvirksomhet som mellommann, som avslutter forretninger i eget navn for en annens regning.
5. Yrkesvirksomhet som mellommann, som gjennomfører engroshandelsauksjoner for en annens regning.
6. Yrkesvirksomhet som mellommann, som går fra dør til dør for å oppta bestillinger.
7. Yrkesvirksomhet som består i tjenesteyting av en lønnet mellommann som er i lønnet arbeid hos et eller flere foretak innenfor handel, industri eller håndverk.

2

Direktiv 68/364/EØF

(liberaliseringsdirektiv 68/363/EØF)

Ex gruppe 612 ISIC: Detaljhandel

Virksomhet som er unntatt:

012	Utleie av landbruksmaskiner
640	Omsetning av fast eiendom, utleie
713	Utleie av motorvogner, vogner og hester
718	Utleie av jernbanevogner og -godsvogner
839	Utleie av maskiner til handelsbedrifter
841	Utleie av kinoplasser og -filmer
842	Utleie av teaterplasser og teaterutstyr
843	Utleie av skip, båter, sykler og myntautomater
853	Utleie av møblerte rom
854	Utleie av lintøy
859	Utleie av klær

*Direktiv 68/368/EØF**(liberaliseringsdirektiv 68/367/EØF)*

ISIC-nomenklatur

Ex næringshovedgruppe 85 ISIC:

1. Restauranter og skjenkesteder (gruppe 852 ISIC)
2. Hoteller og andre overnattingssteder og campingplasser (gruppe 853 ISIC)

Direktiv 75/368/EØF (artikkel 7)

All virksomhet oppført i vedlegget til direktiv 75/368/EØF bortsett fra virksomhet som er nevnt i artikkel 5 nr. 1 i dette direktiv (liste II nr. 1 i dette vedlegg).

ISIC-nomenklatur

- ex 62 Banker og andre finansinstitusjoner
- ex 620 Foretak som kjøper og lisensierer patentrettigheter
- ex 71 Transport
- ex 713 Persontransport på landevei, unntatt transport med motorkjøretøyer
- ex 719 Transport i rørledninger av hydrokarboner og andre flytende kjemiske produkter
- ex 82 Samfunnstjenester
- 827 Biblioteker, museer, botaniske og zoologiske hager
- ex 84 Fritidsaktiviteter
- 843 Fritidsaktiviteter som ikke er oppført andre steder:
- Idrettsaktiviteter (idrettsplasser, arrangement av idrettsstevner osv.), unntatt virksomhet som idrettsinstruktør
  - Spill (veddeløpsstaller, spillebaner, veddeløpsbaner osv.)
  - Andre fritidstilbud (sirkus, fornøylesparker og annen underholdning)
- ex 85 Personlige tjenester
- ex 851 Hushjelp
- ex 855 Skjønnhetspleie og manikyrvirksomhet, unntatt pedikyrvirksomhet og fagskoler for skjønnhetspleie og frisører
- ex 859 Personlige tjenester ikke nevnt annet sted, unntatt idrettsmassasje og paramedisinsk massasje utført av ikke-legeutdannede personer, og dessuten fjellførervirksomhet, gruppert som følger:
- Desinfeksjon og skadedyrbekjempelse
  - Utleie av klær og oppbevaring
  - Ekteskapsbyråer og liknende virksomhet
  - Virksomhet som har karakter av sannsiger- og spådomsvirksomhet
  - Tjenester innenfor hygiene og virksomhet knyttet til dette
  - Begravelsesbyråer og vedlikehold av kirkegårder
  - Reiseledere og turisttolker

5

Direktiv 75/369/EØF (artikkel 5)

Følgende virksomhet uten fast utsalgssted:

- a) Kjøp og salg av varer
  - ved omreisende selgere, dørselgere og gateselgere (ex gruppe 612 ISIC),
  - uten faste anlegg i salgshaller, og på torg,
- b) virksomhet som omfattes av overgangstiltak som allerede er vedtatt, og som uttrykkelig utelukker eller unnlater å nevne utøvelse av slik virksomhet uten fast utsalgssted.

6

Direktiv 70/523/EØF

Selvstendig virksomhet innenfor engroshandel med kull og mellommannsvirksomhet innenfor kullhandel (ex gruppe 6112 ISIC)

7

Direktiv 82/470/EØF (artikkel 6 nr. 2)

Virksomhet nevnt i artikkel 2 avsnitt A bokstav c) og e), avsnitt B bokstav b), avsnitt C og avsnitt D

Disse formene for virksomhet består særlig i

- å leie jernbanevogner til person- eller godstransport,
  - å opptre som mellommann ved kjøp, salg eller leie av fartøyer,
  - å utarbeide, forhandle og avslutte kontrakter om transport av utvandrere,
  - å motta til oppbevaring for deponentens regning alle slags gjenstander og varer, uansett om disse er undergitt tollbehandling eller ikke, i lager, pakkhus, møbellager, kjølelager, siloer osv.,
  - å utstede til deponente en kvittering for den gjenstand eller vare som er mottatt til oppbevaring,
  - å skaffe innhegninger, fôr og salgssteder for kveg i midlertidig forvaring, enten i påvente av salg, eller i transit til eller fra markedet,
  - kontroll eller teknisk vurdering av motorkjøretøyer,
  - å måle og veie varer.
-

VEDLEGG V

Godkjenning på grunnlag av samordning av minstekrav til utdanning

V.1. LEGE

5.1.1. Kvalifikasjonsbevis - medisinsk grunnutdanning

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine	<ul style="list-style-type: none"> – Les universités/De universiteiten – Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap 		20. desember 1976
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	– Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået lægevidenskabelig embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	<ul style="list-style-type: none"> – Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og – Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen 	20. desember 1976
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> – Zeugnis über die Ärztliche Prüfung – Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war 	Zuständige Behörden		20. desember 1976
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	<ul style="list-style-type: none"> – Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, – Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου 		1. januar 1981
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una Universidad 		1. januar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine	Universités		20. desember 1976
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. desember 1976
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20. desember 1976

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements,	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20. desember 1976
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae univer- sae, röv.: dr. med. univ.)	Egyetem		1. mai 2004
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Medi- cina u l-Kirurgija	Universita' ta' Malta	Ċertifikat ta' registrazzjoni mahruġ mill-Kunsill Mediku	1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20. desember 1976
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med. univ.)	1. Medizinische Fakultät einer Universität		1. januar 1994
	2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharzt Diplom	2. Österreichische Ärztekammer		
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem «lekarza»	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1. mai 2004
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1. januar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «doktor medicine/doktorica medicine»	Univerza		1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «doktor medicíny» («MUDr.»)	Vysoká škola		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Lääketieteen lisensiaatin tutkinto/Medicine licentiatexamen	– Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet – Kuopion yliopisto – Oulun yliopisto – Tampereen yliopisto – Turun yliopisto	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Examenbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården	1. januar 1994
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. desember 1976

5.1.2. Kvalifikasjonsbevis - lege med spesialistutdanning

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
België/ Belgique/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/ Ministre de la Santé publique	20. desember 1976
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1. mai 2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20. desember 1976
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20. desember 1976
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	1. januar 1981
		2. Νομαρχία	
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1. januar 1986
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine	1. Universités	20. desember 1976
	2. Attestation de médecin spécialiste qualifié	2. Conseil de l'Ordre des médecins	
	3. Certificat d'études spéciales de médecine	3. Universités	
	4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	4. Universités	
Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20. desember 1976
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20. desember 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Latvija	«Sertifikāts»—kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20. desember 1976
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' Speċjalista Mediki	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	<ul style="list-style-type: none"> – Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst – Sociaal-Geneskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst 	20. desember 1976
Österreich	Facharzt Diplom	Österreichische Ärztekammer	1. januar 1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Portugal	1. Grau de assistente	1. Ministério da Saúde	1. januar 1986
	2. Titulo de especialista	2. Ordem dos Médicos	
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje	1. mai 2004
		2. Zdravniška zbornica Slovenije	
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoislääkärin tutkinto/Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet	1. januar 1994
		2. Kuopion yliopisto	
		3. Oulun yliopisto	
		4. Tampereen yliopisto	
		5. Turun yliopisto	
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20. desember 1976

5.1.3. Betegnelser for spesialistutdanninger i medisin

Stat	Anestesiologi Utdanningens korteste varighet: tre år	Generell kirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthésie réanimatie	Chirurgie/Heelkunde
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi elsler kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάς	Ανασθησιολογία	Χειρουργική

Stat	Anestesiologi Utdanningens korteste varighet: tre år	Generell kirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år
	Betegnelse	Betegnelse
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
Ireland	Anaesthesia	General surgery
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Ķirurgija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anesteżija u Kura Intensiva	Kirurgija Ġenerali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezyjologia i intensywnej terapii	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicina	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehohoito/Anestesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Stat	Nevrokirurgi Utdannings korteste varighet: fem år	Fødselshjelp og kvinnesykdommer Utdannings korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία
Latvija	Neiroķirurgija	Ginekoloģija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészet	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurgija	Ostetriċja u Ginekoloġija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Stat	Indremedisin Utdanningens korteste varighet: fem år	Øyesykdommer Utdanningens korteste varighet: tre år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophthalmologie/Oftalmologie
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophthalmologie
Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophthalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészet
Malta	Medicina Interna	Oftalmoloġija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

Stat	Øre-nese-halssykdommer Utdanningens korteste varighet: tre år	Barnesykdommer Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder- und Jugendmedizin
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria
Ελλάς	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolaringoiatria	Pédiatria
Κύπρος	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringolģija	Pediatrija
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolaringolģija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheilkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder- und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
Slovenija	Otorinolaringolģija	Pediatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Stat	Lungesykdommer Utdanningens korteste varighet: fire år	Urologi Utdanningens korteste varighet: fem år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien	Pneumologie	Urologie
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie
Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie
Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Mediċina Respiratorja	Uroloģija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
Slovenija	Pnevmoologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a fízeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Stat	Ortopedisk kirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år	Patologisk anatomi Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	Pathologie
Eesti	Ortopeedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπαιδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπαιδική	Παθολογοανατομία — Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurgija Ortopedika	Istopatoloģija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatomia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Stat	Nevrologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Psykiatri Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhiaatria
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie
Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newroloġija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Stat	Diagnostisk radiologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Radioterapi Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique
Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugarterápia
Malta	Radjoloġija	Onkoloġija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie - Radioonkologie
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Stat	Plastikkirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år	Klinisk biologi Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/ Plastische, reconstructieve en esthetische heekunde	Biologie clinique/Klinische biologie
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktiiivkirurgia	Laborimeditisiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale
Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurgija	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratóriumi diagnosztika
Malta	Kirurgija Plastika	
Nederland	Plastische Chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patologia clínica
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratórna medicina
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
United Kingdom	Plastic surgery	

Stat	Medisinsk mikrobiologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Klinisk kjemi Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie	Laboratoriumsmedizin
Eesti		
Ελλάς	<ul style="list-style-type: none"> – Ιατρική Βιοπαθολογία – Μικροβιολογία 	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijoloġija	Patoloġija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Stat	Immunologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Toraxkirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax(*)
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Immunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire
Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		– Chirurgia toracica – Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā ķirurģija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkasebészet
Malta	Immunoloġija	Kirurgija Kardjo-Toraċika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Opphevingsdatoer i henhold til artikkel 27 nr. 3:

(*) 1. januar 1983

Stat	Barnekirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år	Karkirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheelkunde(*)
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παιδών	Αγγειοχειρουργική
España	Cirurgía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire
Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παιδών	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurgija	Asinsvadu ķirurgija
Lietuva	Vaikų chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermeksebészet	Érsebészet
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Opphevingsdatoer i henhold til artikkel 27 nr. 3:

(*) 1. januar 1983

Stat	Hjertesykdommer Utdanningens korteste varighet: fire år	Fordøyelsesykdommer Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastro-enterologie
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mave-tarmsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenteroloģija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjoloģija	Gastroenteroloģija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Stat	Revmatologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Generell hematologi Utdanningens korteste varighet: tre år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien	Rhumatologie/reumatologie	
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	
Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatoloġija	Ematoloġija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
Slovenija		
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Stat	Endokrinologi Utdanningens korteste varighet: tre år	Fysioterapi Utdanningens korteste varighet: tre år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinoloġija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	– Fisiatria – Medicina física e de reabilitação
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Stat	Nevropsykiatri Utdanningens korteste varighet: fem år	Hudsykdommer og veneriske sykdommer Utdanningens korteste varighet: tre år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Neuropsychiatrie(*)	Dermato-vénérologie/Dermato-venerologie
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie(**)	Dermatologie et vénéréologie
Ireland		
Italia	Neuropsichiatria(***)	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie(****)	Dermato-vénérologie
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejologija
Nederland	Zenuw- en zielsziekten(*****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Opphevingsdatoer i henhold til artikkel 27 nr. 3:

(*) 1. august 1987, unntatt for personer som har påbegynt utdanning før denne dato

(**) 31. desember 1971

(***) 31. oktober 1999

(****) Kvalifikasjonsbevis utstedes ikke lenger for utdanning som ble påbegynt etter 5. mars 1982

(*****) 9. juli 1984

Stat	Radiologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Barne- og ungdomspsykiatri Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- en jeugdpsychiatrie
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electrorradiología	
France	Electro-radiologie(*)	Pédo-psychiatrie
Ireland	Radiology	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia(**)	Neuropsichiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihiatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie(***)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermek-és ifjúságpszichiátria
Malta		
Nederland	Radiologie(****)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Opphevingsdatoer i henhold til artikkel 27 nr. 3:

(*) 3. desember 1971

(**) 31. oktober 1993

(***) Kvalifikasjonsbevis utstedes ikke lenger for utdanning som ble påbegynt etter 5. mars 1982

(****) 8. juli 1984

Stat	Geriatric Utdanningens korteste varighed: fire år	Nyresygdommer Utdanningens korteste varighed: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Geriatric	Nefrologie
Danmark	Geriatric eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie
Eesti		Nefrologia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatric	Nefrología
France		Néphrologie
Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatric	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefroloģija
Lietuva	Geriatric	Nefrologija
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Geriatric	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefroloġija
Nederland	Klinische geriatric	
Österreich		
Polska	Geriatric	Nefrologia
Portugal		Nefrologia
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatric	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatric/Geriatric	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatric	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Stat	Smittsomme sykdommer Utdanningens korteste varighet: fire år	Samfunnsmedisin Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale
Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	<ul style="list-style-type: none"> – Υγειονομία – Κοινωνική Ιατρική
Latvija	Infektoloģija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infecciologia	Saúde pública
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveystiete/ Hälsovård
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Stat	Farmakologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Arbeidsmedisin Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail
Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslimības
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozás-órvostan (üzemórvostan)
Malta	Farmakoloġija Klinika u t-Terapewtika	Medicina Okkupazzjonali
Nederland		– Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde – Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

Stat	Allergologi Utdanningens korteste varighet: tre år	Nukleærmedisin Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire
Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Medicina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Stat	Kjevekirurgi (medisinsk grunnutdanning) Utdanningens korteste varighet: fem år
	Betegnelsen
Belgique/België/ Belgien	
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie
Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurgija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
Slovenija	Maxilofaciálna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Stat	Biologisk hematologi Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	
Česká republika	
Danmark	Klinisk blodtypeserologi(*)
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	
France	Hématologie
Ireland	
Italia	
Κύπρος	
Latvija	
Lietuva	
Luxembourg	Hématologie biologique
Magyarország	
Malta	
Nederland	
Österreich	
Polska	
Portugal	Hematologia clinica
Slovenija	
Slovensko	
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Opphevsdatoer i henhold til artikkel 27 nr. 3:

(*) 1. januar 1983, unntatt for personer som har påbegynt utdanning før denne dato og fullført den før utgangen av 1988

Stat	Stomatologi Utdanningens korteste varighet: tre år	Dermatologi Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	
Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia(*)	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg	Stomatologie	
Magyarország		
Malta		Dermatologija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

Opphevingsdatoer i henhold til artikkel 27 nr. 3:

(*) 31. desember 1994

Stat	Venerologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Tropemedisin Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España		
France		
Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Medicina Uro-ġenetali	
Nederland		
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska		Medycyna transportu
Portugal		Medicina tropical
Slovenija		
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

Stat	Gastroenterologisk kirurgi Utdanningens korteste varighet: fem år	Akuttmedisin Utdanningens korteste varighet: fem år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen(*)	
Česká republika		<ul style="list-style-type: none"> – Traumatologie – Urgentní medicína
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme	
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάς		
España	Cirugía del aparato digestivo	
France	Chirurgie viscérale et digestive	
Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominalinė chirurgija	
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Traumatológia
Malta		Medicina tal-Accidenti u l-Emergenza
Nederland		
Österreich		
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
Slovenija	Abdominalna kirurgija	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	<ul style="list-style-type: none"> – Úrazová chirurgia – Urgentná medicína
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi	
Sverige		
United Kingdom		Accident and emergency medicine

Opphevingsdatoer i henhold til artikkel 27 nr. 3:

(*) 1. januar 1983

Stat	Klinisk neurofysiologi Utdanningens korteste varighet: fire år	Kjevekirurgi og munnhulesykdommer (grunnutdanning for leger og tannleger) ⁽¹⁾ Utdanningens korteste varighet: fire år
	Betegnelse	Betegnelse
Belgique/België/Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/ Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichts chirurgie
Česká republika		
Danmark	Klinisk neurofysiologi	
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Eesti		
Ελλάς		
España	Neurofisiología clínica	
France		
Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Newrofiżjologija Klinika	Kirurgija tal-ghadam tal-wiċċ
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

⁽¹⁾ Utdanning som fører fram til utstedelse av kvalifikasjonsbevis som spesialist i kjevekirurgi og munnhulesykdommer (grunnutdanning for leger og tannleger) under forutsetning av fullført og godkjent medisinsk grunnutdanning (artikkel 24) samt fullført og godkjent grunnutdanning for tannleger (artikkel 34).

5.1.4. Kvalifikasjonsbevis - allmenmedisin

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgique/Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31. desember 1994
Česká republika	Diplom o specializaci «všeobecné lékařství»	Všeobecný lékař	1. mai 2004
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallægel i almen medicin	Almen praktiserende læge/ Speciallæge i almen medicin	31. desember 1994
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31. desember 1994
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31. desember 1994
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31. desember 1994
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31. desember 1994
Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31. desember 1994
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31. desember 1994
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1. mai 2004
Latvija	Ģimenes ārsta sertifikāts	Ģimenes (vispārējās prakses) ārsts	1. mai 2004
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en médecine générale	Médecin généraliste	31. desember 1994
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1. mai 2004
Malta	Tabib tal-familja	Medicina tal-familja	1. mai 2004
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst	Huisarts	31. desember 1994
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31. desember 1994
Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31. desember 1994
Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/ Specialistka družinske medicine	1. mai 2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore «všeobecné lekárstvo»	Všeobecný lekár	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri/Allmänläkare	31. desember 1994
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31. desember 1994
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31. desember 1994

V.2. SYKEPLEIER MED ANSVAR FOR ALMINNELIG SYKEPLEIE

5.2.1. Studieprogram for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

Studieprogrammet som skal føre til kvalitetsbevis som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, skal omfatte følgende to deler:

A. Teoretisk undervisning

a. Sykepleie: – yrkets art og etikk – alminnelige prinsipper for helse og sykepleie – prinsipper for sykepleie i forbindelse med – allmenntmedisin og spesialistmedisin – generell kirurgi og spesialistkirurgi – barnepleie og pediatri – pleie ved svangerskap og fødsel – psykisk helse og psykiatri – geriatrisk pleie og geriatri	b. Grunnleggende fag: – anatomi og fysiologi – patologi – bakteriologi, virologi og parasittologi – biofysikk, biokjemi og radiologi – dietetikk – hygiene: – forebyggende medisin – helselære – farmakolog	c. Samfunnsfag: – sosiologi – psykologi – prinsipper for administrasjon – prinsipper for undervisning – sosial- og helselovgivning – sykepleievirksomhetens juridiske aspekter

B. Klinisk undervisning

- Sykepleie i forbindelse med
  - allmenntmedisin og spesialistmedisin
  - generell kirurgi og spesialistkirurgi
  - barnepleie og pediatri
  - pleie ved svangerskap og fødsel
  - psykisk helse og psykiatri
  - geriatrisk pleie og geriatri
  - hjemmesykepleie

Undervisningen i ett eller flere av disse fag kan skje innenfor eller i tilknytning til de øvrige fagene.

Den teoretiske undervisningen skal veies opp mot og samordnes med den kliniske undervisningen på en slik måte at de kunnskaper og ferdigheter som er nevnt i dette vedlegg, kan tilegnes på en passende måte.

5.2.2. Kvalifikasjonsbevis - sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> - Diploma gegradueerde verpleger/verpleegster/ Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) - Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde/ Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-pflegerin) - Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/Brevet einer Pflegeassistentin 	<ul style="list-style-type: none"> - De erkende opleidingsinstituten/ Les établissements d'enseignement reconnus/ Die anerkannten Ausbildungsanstalten - De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/ Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/ Der zuständige Prüfungsausschuß der Deutschsprachigen Gemeinschaft 	<ul style="list-style-type: none"> - Hospitalier(ère)/ Verpleegassistent(e) - Infirmier(ère) hospitalier(ère)/ Ziekenhuisverpleger(-verpleegster) 	29. juni 1979
Česká republika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o absolutoriu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Všeobecná sestra 2. Všeobecný ošetrovatel 	1. mai 2004
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejerskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29. juni 1979
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/Gesundheits- und Krankenpfleger	29. juni 1979
Eesti	Diplom õe erialal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3. Kohtla-Järve Meditsiinikool 	õde	1. mai 2004
Ελλάς	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιοματικών Νοσηλευτικής 4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας 4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 6. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλεύτης ή νοσηλεύτρια	1. januar 1981

España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una universidad 	Enfermero/a diplomado/a	1. januar 1986
France	<ul style="list-style-type: none"> – Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) – Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999 	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29. juni 1979
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	29. juni 1979
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29. juni 1979
Κύπρος	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1. mai 2004
Latvija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Māsu skolas 2. niversitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu 	Māsa	1. mai 2004
Lietuva	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Universitetas 2. Kolegija 	Bendrosios praktikos slaugytojas	1. mai 2004
Luxembourg	<ul style="list-style-type: none"> – Diplôme d'Etat d'infirmier – Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué 	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29. juni 1979
Magyarország	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iskola 2. Egyetem/főiskola 3. Egyetem 	Ápoló	1. mai 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	Universita' ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1. mai 2004
Nederland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 	Verpleegkundige	29. juni 1979

Österreich	<ol style="list-style-type: none"> Diplom als «Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger» Diplom als «Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger» 	<ol style="list-style-type: none"> Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege Allgemeine Krankenpflegeschule 	<ul style="list-style-type: none"> Diplomierte Krankenschwester Diplomierter Krankenpfleger 	1. januar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem «magister pielęgniarstwa»	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Higher educational institution recognised by the competent authorities)	Pielegniarka	1. mai 2004
Portugal	<ol style="list-style-type: none"> Diploma do curso de enfermagem geral Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem Carta de curso de licenciatura em enfermagem 	<ol style="list-style-type: none"> Escolas de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde 	Enfermeiro	1. januar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik»	<ol style="list-style-type: none"> Univerza Visoka strokovna šola 	Diplomirana medicinska sestra/ Diplomirani zdravstvenik	1. mai 2004
Slovensko	<ol style="list-style-type: none"> Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «magister z ošetrovateľstva» («Mgr.») Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «bakalár z ošetrovateľstva» («Bc.») Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra 	<ol style="list-style-type: none"> Vysoká škola Vysoká škola Stredná zdravotnícka škola 	Sestra	1. mai 2004
Suomi/ Finland	<ol style="list-style-type: none"> Sairaanhoidajan tutkinto/ Sjukskötarexamen Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, sairaanhoitaja (AMK)/ Yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, sjukskötare (YH) 	<ol style="list-style-type: none"> Terveystieteiden oppilaitokset/ Hälsovårdsläroanstalter Ammattikorkeakoulut/ Yrkeshögskolor 	Sairaanhoidaja/Sjukskötare	1. januar 1994
Sverige	Sjuksköterskeexamen	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1. januar 1994
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	<ul style="list-style-type: none"> State Registered Nurse Registered General Nurse 	29. juni 1979

V.3. TANNLEGE

5.3.1 Studieprogram for tannleger

Studieprogrammet som skal føre til kvalifikasjonsbevis som tannlege, skal minst omfatte følgende fag. Undervisningen i ett eller flere av disse fagene kan skje innenfor eller i tilknytning til de øvrige fagene.

A. Grunnleggende fag

- Kjemi
- Fysikk
- Biologi

B. Medisinsk-biologiske og allmenntannlege fag

- Anatomi
- Embryologi
- Histologi, herunder cytologi
- Fysiologi
- Biokjemi (eller fysiologisk kjemi)
- Patologisk anatomi
- Allmenn patologi
- Farmakologi
- Mikrobiologi
- Hygiene
- Forebyggende medisin og epidemiologi
- Radiologi
- Fysioterapi
- Generell kirurgi
- Allmenntannlege, herunder pediatri
- Otorhinolaryngologi (øre-nese-halssykdommer)
- Dermato-venerologi
- Allmenn psykologi, psykopatologi og nevrologi
- Anestesiologi

C. Fag som er direkte knyttet til tannlegevirksomhet

- Proteselære
- Tannlegematerialer
- Konserverende tannpleie
- Forebyggende tannpleie
- Anestesi og smertestillende midler i tannpleien
- Spesialkirurgi
- Spesialpatologi
- Klinisk praksis
- Pedodonti
- Kjeveortopedi
- Periodonti
- Odontologisk radiologi
- Bittfunksjonslære
- Yrkesorganisering, -etikk og -lovgivning
- Tannlegevirksomhetens sosiale aspekter

5.3.2. Kvalifikasjonsbevis – grunnutdanning for tannleger

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van tandarts/ Diplôme licencié en science dentaire	– De universiteiten/ Les universités – De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		Licentiaat in de tandheelkunde/Licencié en science dentaire	28. januar 1980
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství (doktor zubního lékařství)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1. mai 2004
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen (odontologisk kandidateksamen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28. januar 1980

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Yrkestittel	Referansedato
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28. januar 1980
Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρουργός οδοντίατρος	1. januar 1981
España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1. januar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28. januar 1980
Ireland	<ul style="list-style-type: none"> - Bachelor in Dental Science (B.Dent. Sc.) - Bachelor of Dental Surgery (BDS) - Licentiate in Dental Surgery (LDS) 	<ul style="list-style-type: none"> - Universities - Royal College of Surgeons in Ireland 		<ul style="list-style-type: none"> - Dentist - Dental practitioner - Dental surgeon 	28. januar 1980
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28. januar 1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντίατρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1. mai 2004
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un «Sertifikāts» — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā	Zobārsts	1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28. januar 1980
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, röv.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Yrkestittel	Referansedato
Malta	Lawrja fil- Kirurgija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1. mai 2004
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28. januar 1980
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades «Doktor der Zahnheilkunde»	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1. januar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem «lekarz dentysta»	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko — Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	– Faculdades – Institutos Superiores		Médico dentista	1. januar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine»	– Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «doktor zubného lékařstva» («MDDr.»)	– Vysoká škola		Zubný lekár	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto/Odontologie licentiatexamen	– Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet – Oulun yliopisto – Turun yliopisto	Terveysturvakuu- luon oikeusturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/Beslut av Rättskyddscentralen för hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring	Hammaslääkäri/ Tandläkare	1. januar 1994
Sverige	Tandläkarexamen	– Universitetet i Umeå – Universitetet i Göteborg – Karolinska Institutet – Malmö Högskola	Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1. januar 1994
United Kingdom	– Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) – Licentiate in Dental Surgery	– Universities – Royal Colleges		– Dentist – Dental practitioner – Dental surgeon	28. januar 1980

5.3.3. Kvalifikasjonsbevis - tannlege med spesialistutdanning

Kjeveortopedi			
Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
België/Belgique/Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27. januar 2005
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28. januar 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landeszahnärztekammer	28. januar 1980
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Ülikool	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	– Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση – Νομαρχία	1. januar 1981
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28. januar 1980
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. januar 1980
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21. mai 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντίατρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Latvija	«Sertifikāts»— kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. januar 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/Specialtand-läkarexamen, tandreglering	– Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet – Oulun yliopisto – Turun yliopisto	1. januar 1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28. januar 1980

Oralkirurgi			
Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28. januar 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/ Mundchirurgie	Landes Zahnärztekammer	28. januar 1980
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (up to 31. desember 2002)	– Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση – Νομαρχία	1. januar 2003
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. januar 1980
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21. mai 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντίατρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurgija tal-ħalq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. januar 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suuja leuka-kirurgia/Specialtandläkar-examen, oral och maxillofacial kirurgi	– Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet – Oulun yliopisto – Turun yliopisto	1. januar 1994
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28. januar 1980

V.4. Veterinær

5.4.1. Studieprogram for veterinærer

Studieprogrammet som skal føre kvalifikasjonsbevis som veterinær, skal minst omfatte følgende fag.

Undervisningen i ett eller flere av disse fagene kan skje innenfor eller i tilknytning til de øvrige fagene.

A. Grunnleggende fag

- Fysikk
- Kjemi
- Zoologi
- Plantebiologi
- Biomatematikk

B. Spesialfag

a. Grunnleggende fag

- Anatomi (herunder histologi og embryologi)
- Fysiologi
- Biokjemi
- Genetikk
- Farmakologi
- Farmasi
- Toksikologi
- Mikrobiologi
- Immunologi
- Epidemiologi
- Yrkesetikk

b. Kliniske fag

- Obstetikk
- Patologi (herunder patologisk anatomi)
- Parasittologi
- Klinisk medisin og kirurgi (herunder anestesioologi)
- Klinisk undervisning om ulike husdyr, fjørfe og andre dyrearter
- Forebyggende medisin
- Radiologi
- Forplantning og forplantningsslidelser
- Offentlig veterinærmedisin og offentlig helse
- Lovgivning og rettsmedisin for veterinærer
- Terapi
- Propedeutikk

c. Animalsk produksjon

- Animalsk produksjon
- Animalsk ernæring
- Agronomi
- Landbruksøkonomi
- Dyrehold
- Veterinærhygiene
- Dyreetologi og dyrevern

d. Næringsmiddelhygiene

- Inspeksjon og kontroll av fôr eller næringsmidler av animalsk opprinnelse
- Næringsmiddelhygiene og -teknologi
- Praktisk arbeid (herunder praktisk arbeid på steder med slaktning og behandling av næringsmidler)

Praktisk utdanning kan skje i form av en praksistid, forutsatt at dette foregår på heltid og under direkte tilsyn av vedkommende myndighet, og ikke overstiger seks måneder innenfor den samlede utdanningsperioden på fem år.

Fordelingen av teoretisk og praktisk utdanning i de ulike gruppene av emner skal være balansert og samordnet slik at kunnskap og erfaring kan tilegnes på en måte som vil gjøre det mulig for veterinæren å utføre alle sine oppgaver.

5.4.2. Kvalifikasjonsbevis – veterinær

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts/Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	<ul style="list-style-type: none"> – De universiteiten/Les universités – De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 		21. desember 1980

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) – Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.) 	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i veterinærvidenskab	Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole		21. desember 1980
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21. desember 1980
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1. januar 1981
España	Título de Licenciado en Veterinaria	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una universidad 		1. januar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire			21. desember 1980
Ireland	<ul style="list-style-type: none"> – Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) – Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS) 			21. desember 1980
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1. januar 1985
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21. desember 1980
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar		1. mai 2004
Malta	Licenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurgi Veterinarji		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartse-nijkundig examen			21. desember 1980
Österreich	– Diplom-Tierarzt – Magister medicinae veterinariae	Universität	- Doktor der Veterinärmedizin - Doctor medicinae veterinariae - Fachtierarzt	1. januar 1994
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1. januar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine»	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «doktor veterinárskej medicíny» («MVDr.»)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto/Veterinärmedicinens licentiatexamen	Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet		1. januar 1994
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1. januar 1994
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc)	1. University of Bristol		21. desember 1980
	2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc)	2. University of Liverpool		
	3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB)	3. University of Cambridge		
	4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S)	4. University of Edinburgh		
	5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S)	5. University of Glasgow		
	6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	6. University of London		

V.5. JORDMOR

5.5.1. Studieprogram for jordmødre (utdanning av type I og II)

Studieprogrammet for å oppnå kvalifikasjonsbevis som jordmor omfatter følgende to deler:

A. Teoretisk og teknisk undervisning

a. Grunnleggende fag

- Grunnleggende anatomi og fysiologi
- Grunnleggende patologi
- Grunnleggende bakteriologi, virologi og parasittologi
- Grunnleggende biofysikk, biokjemi og radiologi
- Pediatri, særlig med hensyn til nyfødte
- Hygiene, helselære, forebyggende medisin, tidlig diagnostisering av sykdommer
- Ernæring og dietetikk, særlig med hensyn til kvinner, nyfødte og spedbarn
- Grunnleggende sosiologi og sosialmedisinske spørsmål
- Grunnleggende farmakologi
- Psykologi
- Undervisningsprinsipper og -metoder
- Helse- og sosiallovgivning og helsevesenets organisering
- Yrkesetikk og -lovgivning
- Seksualundervisning og familieplanlegging
- Rettssikkerhet for mor og barn

b. Særlige fag for jordmorvirksomhet

- Anatomi og fysiologi
- Embryologi og fosterets utvikling
- Svangerskap, fødsel og barselperiode
- Gynekologisk og obstetrisk patologi
- Forberedelse til fødsel og til foreldrerollen, herunder psykologiske aspekter
- Fødselsforberedelse (herunder kjennskap til og bruk av teknisk utstyr i obstetrikken)
- Analgesi, anestesi og gjenopplivning
- Nyfødtes fysiologi og patologi
- Pleie av og tilsyn med nyfødte
- Psykologiske og sosiale faktorer

B. Praktisk og klinisk utdanning

Denne utdanningen skal foregå under egnet tilsyn og omfatte:

- Rådgivning for gravide kvinner, herunder minst 100 prenatale undersøkelser.
- Tilsyn med og pleie av minst 40 fødende kvinner.
- Eleven skal ha forestått minst 40 fødsler, men der dette antallet ikke kan nås på grunn av mangel på fødende, kan antallet reduseres til minst 30, forutsatt at eleven deltar aktivt i arbeidet ved ytterligere 20 fødsler.
- Aktive deltaking ved setefødsler. Der dette ikke er mulig på grunn av mangel på setefødsler, kan praksis foregå i en simulert situasjon.
- Praktisk gjennomføring av episiotomi og innføring i sutur. Innføringen skal omfatte teoretisk undervisning og klinisk praksis. Suturepraksis omfatter sutur av livmoren etter en episiotomi og en enkel perineal rift. Dette kan, dersom det er absolutt nødvendig, skje i en simulert situasjon.
- Tilsyn med og pleie av 40 kvinner med komplikasjoner før, under eller etter fødsel.
- Tilsyn med og pleie av (herunder undersøkelse av) minst 100 kvinner som nettopp har født samt friske nyfødte barn.
- Tilsyn med og pleie av nyfødte som krever særlig pleie, herunder for tidlig og for sent fødte barn samt undervektige og syke nyfødte.
- Pleie av kvinner med patologiske tilstander innenfor gynekologi og obstetrik.
- Innføring i pleie innenfor medisin og kirurgi. Innføringen skal omfatte teoretisk undervisning og klinisk praksis.

Den teoretiske og tekniske utdanningen (del A i studieprogrammet) skal være avpasset etter og samordnet med den kliniske utdanningen (del B i det samme programmet), slik at de kunnskapene og den erfaringen som omfattes av dette vedlegg, kan tilegnes på en tilfredsstillende måte.

Den kliniske undervisningen skal foregå i form av veiledet praktisk undervisning på sykehusavdelinger eller i annen helsetjeneste godkjent av vedkommende myndigheter eller organer. Her skal jordmorelevne delta i de berørte avdelingenes virksomhet i den grad denne har utdanningsmessig verdi. De skal få opplæring i det ansvar som er knyttet til jordmorvirksomhet.

5.5.2. Kvalifikasjonsbevis – jordmor

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van vroedvrouw/ Diplôme d'accoucheuse	<ul style="list-style-type: none"> – De erkende opleidingsinstituten/ Les établissements d'enseignement – De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 	Vroedvrouw/Accoucheuse	23. januar 1983
Česká republika	<p>1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1. mai 2004
	<p>2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vysvědčení o absolutoriu 	2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem		
Danmark	Bevis for bestået jordemodereksamen	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23. januar 1983
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	<ul style="list-style-type: none"> – Hebamme – Entbindungspfleger 	23. januar 1983
Eesti	Diplom ämmaemandaerialal	<p>1. Tallinna Meditsiinikool</p> <p>2. Tartu Meditsiinikool</p>	– Ämmaemand	1. mai 2004
Ελλάς	<p>1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)</p> <p>2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ)</p> <p>3. Πτυχίο Μαίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών</p>	<p>1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.)</p> <p>2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων</p> <p>3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Μαία – Μαιευτής 	23. januar 1983
España	<ul style="list-style-type: none"> – Título de Matrona – Título de Asistente obstétrico (matrona) – Título de Enfermería obstétrica-ginecológica 	Ministerio de Educación y Cultura	<ul style="list-style-type: none"> – Matrona – Asistente obstétrico 	1. januar 1986
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23. januar 1983
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23. januar 1983
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23. januar 1983

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Yrkestittel	Referansedato
Kύπρος	Δίπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1. mai 2004
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1. mai 2004
Lietuva	<ol style="list-style-type: none"> Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją – Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją – Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją 	<ol style="list-style-type: none"> Universitetas Kolegija Kolegija 	Akušėris	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23. januar 1983
Magyarország	Szülésznő bizonyítvány	Iskola/főiskola	Szülésznő	1. mai 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl- Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla	1. mai 2004
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidings-instellingen	Verloskundige	23. januar 1983
Österreich	Hebammen-Diplom	– Hebammenakademie – Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1. januar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem «magister położnictwa»	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Høyere utdanningsinstitusjon godkjent av vedkommende myndigheter)	Położna	1. mai 2004
Portugal	<ol style="list-style-type: none"> Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica Diploma (do curso de ps-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica 	<ol style="list-style-type: none"> Ecolas de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem – Escolas Superiores de Saúde 	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. januar 1986

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Yrkestittel	Referansedato
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «diplomirana babica/diplomirani babičar»	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1. mai 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «bakalár z pôrodnej asistencie» («Bc.») 2. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1. mai 2004
Suomi/ Finland	1. Kätilön tutkinto/ barmorskeexamen 2. Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/ yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barmorska (YH)	1. Terveystieteidenlaitokset/ hälsövärdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkeshögskolor	Kätilö/Barmorska	1. januar 1994
Sverige	Barmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barmorska	1. januar 1994
United Kingdom	Registreringserklæring som jordmor i del 10 i registeret til United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Flere	Midwife	23. januar 1983

V.6. FARMASØYT

5.6.1. Studieprogram for farmasøyer

- Plantebiologi og zoologi
- Fysikk
- Generell og uorganisk kjemi
- Organisk kjemi
- Analytisk kjemi
- Farmasøytisk kjemi, herunder analyse av legemidler
- Generell og anvendt biokjemi (medisinsk)
- Anatomi og fysiologi samt medisinsk terminologi
- Mikrobiologi
- Farmakologi og farmakoterapi
- Farmasøytisk teknologi
- Toksikologi
- Farmakognosi
- Lovgivning og, der dette er hensiktsmessig, yrkesetikk

I balanseringen av teoretisk og praktisk utdanning skal det for hvert enkelt emne legges tilstrekkelig vekt på teori for å opprettholde utdanningens akademiske karakter.

5.6.2. Kvalifikasjonsbevis – farmasøyt

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker/Diplôme de pharmacien	<ul style="list-style-type: none"> – De universiteiten/Les universités – De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/ Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 		1. oktober 1987
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1. oktober 1987
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1. oktober 1987
Eesti	Diplom proviisori õrpekava läbimise	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1. oktober 1987
España	Título de Licenciado en Farmacia	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una universidad 		1. oktober 1987
France	<ul style="list-style-type: none"> – Diplôme d'Etat de pharmacien – Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie 	Universités		1. oktober 1987
Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktober 1987
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1 November 1993
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1. mai 2004
Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Referansedato
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1. oktober 1987
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, röv: mag. Pharm)	Egyetem		1. mai 2004
Malta	Lawrja fil-farmacija	Universita' ta' Malta		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekerexamen	Faculteit Farmacie		1. oktober 1987
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1. oktober 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1. oktober 1987
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv «magister farmacije/magistra farmacije»	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «magister farmácie» («Mgr.»)	Vysoká škola		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Proviisorin tutkinto/ Provisorexamen	– Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet – Kuopion yliopisto		1. oktober 1994
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1. oktober 1994
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktober 1987

V. 7. ARKITEKT

5.7.1. Kvalifikasjonsbevis – arkitekt godkjent i henhold til artikkel 46

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Akademisk referanseår
België/ Belgique/ Belgien	1. Architect/Architecte 2. Architect/Architecte 3. Architect 4. Architect/Architecte 5. Architect/Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 6. «Faculté Polytechnique» van Mons		1988/1989
	1. Architecte/Architect 2. Architecte/Architect 3. Architect 4. Architecte/Architect 5. Architecte/Architect 6. Ingénieur-civil — architecte	1. Ecoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Ecoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 6. Faculté polytechnique de Mons		
Danmark	Arkitekt cand. arch.	– Kunstakademiets Arkitektskole i København – Arkitektskolen i Århus		1988/1989
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ.	– Universitäten (Architektur/Hochbau) – Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) – Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) – Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) – Hochschulen für bildende Künste – Hochschulen für Künste		1988/1989
	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	– Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) ⁽¹⁾ – Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen		
		⁽¹⁾ Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.		

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Akademisk referanseår
Ελλάς	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	<ul style="list-style-type: none"> – Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών – Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής 	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988/1989
España	Título oficial de arquitecto	<p>Rectores de las universidades enumeradas a continuación:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Universidad Politécnica de Cataluña, Escuelas Técnicas Superiores de Arquitectura de Barcelona o del Vallès; – Universidad Politécnica de Madrid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid; – Universidad Politécnica de Las Palmas, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Las Palmas; – Universidad Politécnica de Valencia, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valencia; – Universidad de Sevilla, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Sevilla; – Universidad de Valladolid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valladolid; – Universidad de Santiago de Compostela, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de La Coruña; – Universidad del País Vasco, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de San Sebastián; – Universidad de Navarra, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Pamplona; – Universidad de Alcalá de Henares, Escuela Politécnica de Alcalá de Henares; – Universidad Alfonso X El Sabio, Centro Politécnico Superior de Villanueva de la Cañada; – Universidad de Alicante, Escuela Politécnica Superior de Alicante; – Universidad Europea de Madrid; – Universidad de Cataluña, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona; – Universidad Ramón Llull, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de La Salle; – Universidad S.E.K. de Segovia, Centro de Estudios Integrados de Arquitectura de Segovia; – Universidad de Granada, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Granada. 		<p>1988/1989</p> <p>1999/2000</p> <p>1999/2000</p> <p>1997/1998</p> <p>1998/1999</p> <p>1999/2000</p> <p>1998/1999</p> <p>1999/2000</p> <p>1994/1995</p>

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Akademisk referanseår
France	<ol style="list-style-type: none"> Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale. Diplôme d'architecte ESA Diplôme d'architecte ENSAIS 	<ol style="list-style-type: none"> Le ministre chargé de l'architecture Ecole spéciale d'architecture de Paris Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture 		1988/1989
Ireland	<ol style="list-style-type: none"> Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI) Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) Previously, until 2002 - Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch)) Certificate of associateship (ARIAI) Certificate of membership (MRIA) 	<ol style="list-style-type: none"> National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin College of Technology, Bolton Street, Dublin) Royal Institute of Architects of Ireland Royal Institute of Architects of Ireland 		1988/1989
Italia	<p>— Laurea in architettura</p> <p>— Laurea in ingegneria edile — architettura</p>	<ul style="list-style-type: none"> Università di Camerino Università di Catania — Sede di Siracusa Università di Chieti Università di Ferrara Università di Firenze Università di Genova Università di Napoli Federico II Università di Napoli II Università di Palermo Università di Parma Università di Reggio Calabria Università di Roma «La Sapienza» Università di Roma III Università di Trieste Politecnico di Bari Politecnico di Milano Politecnico di Torino Istituto universitario di architettura di Venezia Università dell'Aquila Università di Pavia Università di Roma«La Sapienza» 	<p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>1988/1989</p> <p>1998/1999</p>

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Akademisk referanseår
	— Laurea specialistica in ingegneria edile — architettura	<ul style="list-style-type: none"> – Università dell’Aquila – Università di Pavia – Università di Roma «La Sapienza» – Università di Ancona – Università di Basilicata — Potenza – Università di Pisa – Università di Bologna – Università di Catania – Università di Genova – Università di Palermo – Università di Napoli Federico II – Università di Roma — Tor Vergata – Università di Trento – Politecnico di Bari – Politecnico di Milano 	Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004
	<ul style="list-style-type: none"> – Laurea specialistica quinquennale in Architettura – Laurea specialistica quinquennale in Architettura – Laurea specialistica quinquennale in Architettura – Laurea specialistica in Architettura 	<ul style="list-style-type: none"> – Prima Facoltà di Architettura dell’Università di Roma «La Sapienza» – Università di Ferrara – Università di Genova – Università di Palermo – Politecnico di Milano – Politecnico di Bari – Università di Roma III – Università di Firenze – Università di Napoli II – Politecnico di Milano II 	<p>Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	1998/1999 1999/2000 2003/2004 2004/2005
Nederland	<p>1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur</p> <p>2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek</p>	<p>1. Technische Universiteit te Delft</p> <p>2. Technische Universiteit te Eindhoven</p>	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.	1988/1989

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset	Attest som ledsager kvalifikasjonsbeviset	Akademisk referanseår
	<p>3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam – de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam – de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg – de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem – de Rijkshogeschool Groningen te Groningen – de Hogeschool Maastricht te Maastricht 			
Österreich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing. 2. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing. 3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing. 4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch. 5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch. 6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz) 2. Technische Universität Wien 3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck) 4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien 5. Akademie der Bildenden Künste in Wien 6. Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz 		1998/1999
Portugal	<p>Carta de curso de licenciatura em Arquitectura Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/92</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa – Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto – Escola Superior Artística do Porto – Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto 		1988/1989 1991/1992
Suomi/Finland	<p>Arkkitehdin tutkinto/ Arkitektexamen</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Teknillinen korkeakoulu/ Tekniska högskolan (Helsinki) – Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola – Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet 		1998/1999
Sverige	<p>Arkitektexamen</p>	<p>Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet</p>		1998/1999

VEDLEGG VI

Ervervede rettigheter som gjelder yrker som omfattes av godkjenning på grunnlag av samordning av minstekrav til utdanning

6. Kvalifikasjonsbevis – arkitekter som omfattes av ervervede rettigheter i henhold til artikkel 49 nr. 1

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer utstedt av de statlige arkitekt høyskolene eller av de statlige instituttene for arkitektur («architecte»/«architect») – Diplomer utstedt av arkitekt høyskolen i Hasselt («architect») – Diplomer utstedt av de kongelige kunstakademiene («architecte» - «architect») – Diplomer utstedt av Saint-Luc-skolene («architecte» - «architect») – Universitetsdiplomer for sivilingeniører ledsaget av en praksisattest utstedt av det arkitektforbundet som gir innehaveren rett til å benytte yrkestittelen arkitekt («architecte» - «architect») – Diplomer for arkitekter utstedt av den sentrale eller statlige eksamenskommisjonen for arkitekter («architecte» - «architect») – Diplomer for sivilingeniører/arkitekter og arkitekter/ingeniører utstedt av universitetenes fakulteter for anvendt vitenskap og av Faculté Polytechnique de Mons («ingénieur-architecte», «ingénieur-architect») 	1987/1988
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer utstedt av fakultetene ved «České vysoké učení technické» (det tsjekkiske tekniske universitetet i Praha) «Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství» (høyskolen for arkitektur og bygg) (til 1951) «Fakulta architektury a pozemního stavitelství» (fakultet for arkitektur og bygg) (fra 1951 til 1960) «Fakulta stavební» (fakultet for ingeniørfag) (fra 1960) innenfor studieretningene bygg og bygningskonstruksjon, bygg, byggevirksomhet og arkitektur, arkitektur (herunder byplanlegging og arealplanlegging), konstruksjonsarbeid og bygningsarbeid for industri- og jordbruksproduksjon, eller innenfor studieprogrammet for ingeniørfag innenfor studieretningen bygg og arkitektur «Fakulta architektury» (fakultet for arkitektur) (fra 1976) innenfor studieretningene arkitektur, byplanlegging og arealplanlegging eller innenfor studieprogrammet for arkitektur og byplanlegging innenfor studieretningen arkitektur, arkitektonisk planleggingsteori, byplanlegging og arealplanlegging, arkitekturhistorie og gjenreising av historiske minnesmerker, eller arkitektur og bygg – Diplomer utstedt av «Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše» (til 1951) i arkitektur og bygg – Diplomer utstedt av «Vysoká škola stavitelství v Brně» (fra 1951 til 1956) i arkitektur og bygg – Diplomer utstedt av «Vysoké učení technické v Brně», av «Fakulta architektury» (fakultet for arkitektur) (fra 1956) innenfor studieretningen arkitektur og byplanlegging eller «Fakulta stavební» (fakultet for ingeniørfag) (fra 1956) innenfor studieretningen bygg – Diplomer utstedt av «Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava», «Fakulta stavební» (fakultet for ingeniørfag) (fra 1997) innenfor studieretningen bygninger og arkitektur eller innenfor ingeniørfag – Diplomer utstedt av «Technická univerzita v Liberci», «Fakulta architektury» (fakultet for arkitektur) (fra 1994) innenfor studieprogrammet arkitektur og byplanlegging innenfor studieretningen arkitektur – Diplomer utstedt av «Akademie výtvarných umění v Praze» i programmet for kunst innenfor studieretningen arkitektonisk planlegging – Diplomer utstedt av «Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze» innenfor studieprogrammet for kunst innenfor studieretningen arkitektonisk planlegging – Godkjenningsattest utstedt av «Česká komora architektů» uten noen nærmere spesifisering av område eller på området bygg 	2006/2007

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
Danmark	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer utstedt av statens arkitektskoler i København og Århus («arkitekt») – Registreringsbevis utstedt av arkitektkommissjonen i henhold til lov nr. 202 av 28. mai 1975 («registreret arkitekt») – Diplomer utstedt av byggetekniske høyskoler («byggningskonstruktør») vedlagt en attest fra vedkommende myndigheter om at den berørte personen har bestått en prøve på sine formelle kvalifikasjoner som omfatter en godkjenning av planer utarbeidet og utført av kandidaten i løpet av minst seks års effektiv praksis i virksomheten nevnt i artikkel 48 i dette direktiv 	1987/1988
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer utstedt av kunsthøyskolene («Dipl.-Ing.», «Architekt (HfbK)») – Diplomer utstedt av arkitektseksjonene («Architektur/Hochbau») ved «Technische Hochschulen», av arkitektseksjonene («Architektur/Hochbau») ved tekniske universiteter, av arkitektinstituttene («Architektur/Hochbau») ved universiteter og, i den utstrekning disse institusjonene er slått sammen til «Gesamthochschulen», av disse «Gesamthochschulen» («Dipl.-Ing.» og andre titler som senere måtte bli fastsatt for innehaverne av disse diplomene) – Diplomer utstedt av arkitektseksjonene («Architektur/Hochbau») ved «Fachhochschulen» og i den utstrekning disse institusjoner er slått sammen til «Gesamthochschulen», av arkitektseksjonene («Architektur/Hochbau») ved disse «Gesamthochschulen» og, når studietiden er på under fire år, men minst tre år, ledsaget av en attest som bekrefter at vedkommende har fire års yrkeserfaring i Forbundsrepublikken Tyskland, og som er utstedt av bransjeorganisasjonen i samsvar med artikkel 47 nr. 1 («Ingenieur grad.» og andre titler som måtte bli fastsatt senere for innehaverne av disse diplomene) – Diplomer («Prüfungszeugnisse») utstedt før 1. januar 1973 av arkitektseksjonene ved «Ingenieurschulen» og ved «Werkkunstschulen», ledsaget av en attest fra vedkommende myndigheter om at den berørte personen har bestått en prøve på sine formelle kvalifikasjoner som omfatter en godkjenning av planer utarbeidet og utført av kandidaten i løpet av minst seks års effektiv praksis i de former for virksomhet som er nevnt i artikkel 48 i dette direktiv 	1987/1988
Eesti	<ul style="list-style-type: none"> – «Diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast» (diplom i arkitektur utstedt av fakultetet for arkitektur ved det estiske kunstakademiet etter 1996), «väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995» (utstedt av kunsthøyskolen i Tallinn i 1989-1995), «väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951-1988» (utstedt av statens kunstinstitutt i Estland SSR i 1951-1988) 	2006/2007
Ελλάς	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer i ingeniørfag/arkitektur utstedt av «Metsovion Polytechnion» i Aten, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir rett til å utøve arkitektvirksomhet – Diplomer i ingeniørfag/arkitektur utstedt av «Aristotelion Panepistimion» i Thessaloniki, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir rett til å utøve arkitektvirksomhet – Diplomer i ingeniørfag/sivilingeniørfag utstedt av «Metsovion Polytechnion» i Aten, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir rett til å utøve arkitektvirksomhet – Diplomer i ingeniørfag/sivilingeniørfag utstedt av «Aristotelion Panepistimion» i Thessaloniki, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir rett til å utøve arkitektvirksomhet – Diplomer i ingeniørfag/sivilingeniørfag utstedt av «Panepistimion Thrakis», sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir rett til å utøve arkitektvirksomhet – Diplomer i ingeniørfag/sivilingeniørfag utstedt av «Panepistimion Patron», sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir rett til å utøve arkitektvirksomhet 	1987/1988
España	Offisiell formell kvalifikasjon som arkitekt («título oficial de arquitecto») utstedt av departementet for utdanning og vitenskap eller av universitetene	1987/1988

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
France	<ul style="list-style-type: none"> – Det offentlige franske arkitektdiplomet utstedt av utdanningsdepartementet fram til 1959 og deretter av kulturdepartementet («architecte DPLG») – Diplomer utstedt av «Ecole speciale d'architecture» («architecte DESA») – Diplomer som siden 1955 er utstedt av arkitektseksjonen ved «Ecole nationale supérieure des Arts et Industries de Strasbourg» (tidligere «Ecole nationale d'ingénieurs de Strasbourg») («architecte ENSAIS») 	1987/1988
Ireland	<ul style="list-style-type: none"> – Graden «Bachelor of Architecture» utstedt av «National University of Ireland» («B.Arch. (NUI)») for bestått arkitekteksamen fra «University College», Dublin – Arkitektdiplom på universitetsnivå utstedt av «College of Technology», Bolton Street, Dublin («Dipl. Arch.») – Attest for assosiert medlemskap i «Royal Institute of Architects of Ireland» (ARIAI) – Attest for medlemskap i «Royal Institute of Architects of Ireland» (MRIA) 	1987/1988
Italia	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomene «laurea in architettura» utstedt av universitetene, de polytekniske instituttene og arkitekt høyskolene i Venezia og Reggio-Calabria, ledsaget av diplom som gir rett til selvstendig utøvelse av arkitektyrket, utstedt av undervisningsministeren etter at kandidaten har bestått den offentlige eksamenen avlagt for en sakkyndig eksamenskomisjon som gir rett til selvstendig utøvelse av arkitektyrket («dott. Architetto») – Diplomene «laurea in ingegneria» i bygningskonstruksjon, utstedt av universitetene og de polytekniske instituttene, ledsaget av diplom som gir rett til selvstendig utøvelse av et yrke innenfor arkitektvirksomhet, utstedt av undervisningsministeren etter at kandidaten har bestått en offentlig eksamen avlagt for en sakkyndig eksamenskomisjon, som gir rett til selvstendig utøvelse av yrket («dott. Ing. Architetto» eller «dott. in ingegneria civile») 	1987/1988
Κύπρος	<ul style="list-style-type: none"> – «Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου» (registreringsbevis i registeret for arkitekter utstedt av den kypriotiske vitenskapelige og tekniske komité (ETEK)) 	2006/2007
Latvija	<ul style="list-style-type: none"> – «Arhitekta diploms» ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958 gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un «Arhitekta prakses sertifikāts», ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība («arkitektdiplom» utstedt av avdeling for arkitektur ved fakultetet for ingeniørfag ved Latvias statsuniversitet fram til 1958, av avdeling for arkitektur ved fakultetet for ingeniørfag ved det polytekniske institutt i Riga fra 1958 til 1991, av fakultetet for arkitektur ved det tekniske universitetet i Riga etter 1991 og 1992 samt registreringsattest fra den latviske yrkessammenslutningen for arkitekter) 	2006/2007
Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> – Ingeniørarkitekt-/arkitektiplomer utstedt av Kauno politechnikos institutas fram til 1969 («inžinierius architektas/architektas») – Diplom som arkitekt/bachelor i arkitektur/master i arkitektur utstedt av «Vilnius inžinerinis statybos institutas» fram til 1990, av «Vilniaus technikos universitetas» fram til 1996, og av «Vilnius Gedimino technikos universitetas» fram til 1996 («architektas/architektūros bakalauras/architektūros magistras») – Diplom for spesialist som har fullført kurset i arkitektur/bachelor i arkitektur/master i arkitektur utstedt av «LTSR Valstybinis dailės institutas» fram til 1990 og av «Vilniaus dailės akademija» siden 1990 («architektūros kursas/architektūros bakalauras/architektūros magistras») – Bachelor i arkitektur/master i arkitektur utstedt av «Kauno technologijos universitetas» siden 1997 («architektūros bakalauras/architektūros magistras») <p>Alle disse diplomene må ledsages av en attest utstedt av en godkjenningskomisjon som gir rett til å utøve virksomhet innenfor arkitektur (kvalifisert arkitekt/«Atestuotas architektas»)</p>	2006/2007

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
Magyarország	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomet «okleveles építésmérnök» (diplom i arkitektur, master i arkitekturvitenskap) utstedt av universitetene – Diplomet «okleveles építész tervező művész» (diplom for en master i arkitekturvitenskap og bygningsingeniørfag) utstedt av universitetene 	2006/2007
Malta	<ul style="list-style-type: none"> – «Perit: Lawrja ta' Perit» utstedt av «Universita' ta' Malta» som gir rett til registrering som «Perit» 	2006/2007
Nederland	<ul style="list-style-type: none"> – Attest for bestått avsluttende arkitektksamen, utstedt av arkitektseksjonen ved de tekniske høyskolene i Delft eller Eindhoven («bouwkundig ingenieur») – Diplom utstedt av offentlig godkjente arkitektakademier («architect») – Diplomer som fram til 1971 ble utstedt av de tidligere arkitekt høyskolene («Hoger Bouwkunstonderricht») («architect HBO») – Diplomer som fram til 1970 ble utstedt av de tidligere arkitekt høyskolene («Voortgezet Bouwkunstonderricht») («architect VBO») – Attest for bestått eksamen arrangert av arkitekturrådet for «Bond van Nederlandse Architecten» (det nederlandske arkitektforbundet, BNA) («architect») – Diplom fra «Stichting Instituut voor Architectuur» (stiftelsen for arkitektinstituttet) (IVA), som utstedes etter et fullført kurs organisert av denne stiftelsen med en varighet på minst fire år («architect»), ledsaget av en attest fra vedkommende myndigheter om at den berørte personen har bestått en prøve på sine formelle kvalifikasjoner, som omfatter en godkjenning av planer utarbeidet og utført av kandidaten i løpet av minst seks års effektiv praksis i de former for virksomhet som er nevnt i artikkel 44 i dette direktiv – Attest fra vedkommende myndigheter som bekrefter at den berørte personen før 5. august 1985 har bestått eksamenen «Kandidaat in de bouwkunde» ved den tekniske høyskolen i Delft eller Eindhoven, og at vedkommende i en periode på minst fem år umiddelbart forut for dette har utøvd arkitektvirksomhet av en art og et omfang som etter nederlandske krav sikrer tilstrekkelig kompetanse til å utøve slik virksomhet («architect») – Attest fra vedkommende myndigheter som bare utstedes til personer som har fylt 40 år før 5. august 1985, og som bekrefter at vedkommende i en periode på minst fem år umiddelbart forut for dette har utøvd arkitektvirksomhet av en art og et omfang som etter nederlandske krav sikrer tilstrekkelig kompetanse til å utøve slik virksomhet («architect») – Attestene i sjuende og åttende strekpunkt trenger ikke lenger godkjennes etter ikrafttredelsesdatoen for lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve arkitektvirksomhet under yrkestittelen arkitekt i Nederland, i den grad disse attestene i henhold til nevnte lover og forskrifter ikke gir adgang til å starte slik virksomhet under nevnte yrkestittel. 	1987/1988
Österreich	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer utstedt av de tekniske universitetene i Wien og Graz og av universitetet i Innsbruck, fakultetet for ingeniørfag og arkitektur, innenfor studiet for arkitektur («Architektur»), bygningsingeniørfag («Bauingenieurwesen Hochbau») og konstruksjon («Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen») – Diplomer utstedt av landbruksuniversitetet innenfor studiet «Kulturtechnik und Wasserwirtschaft» – Diplomer utstedt av arkitektseksjonen ved kunstindustrihøyskolen i Wien – Diplomer utstedt av arkitektseksjonen ved kunstakademiet i Wien – Diplom som godkjent ingeniør («Ing.») utstedt av tekniske høyskoler eller byggt tekniske skoler samt lisensen «Baumeister», som bevis på minst seks års yrkeserfaring i Østerrike, som utstedes på grunnlag av en eksamen – Diplomer utstedt av arkitektseksjonen ved kunstindustrihøyskolen i Linz – Kvalifikasjonsattest for utøvelse av virksomhet som sivilingeniør eller bygningsingeniør («Hochbau», «Bauwesen», «Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen», «Kulturtechnik und Wasserwirtschaft») i samsvar med loven om offentlige bygg- og anleggsteknikere («Ziviltechnikergesetz», BGBl. No 156/1994) 	1997/1998

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
Polska	<p>Diplomer utstedt av fakultetet for arkitektur ved</p> <ul style="list-style-type: none"> – Warszawa tekniske universitet, fakultet for arkitektur i Warszawa («Politechnika Warszawska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», «inżynier architekt», «inżyniera magistra architektury», «magistra inżyniera architektury», «magistra inżyniera architekta», «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1948 med tittel «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», fra 1951 til 1956 med tittel «inżynier architekt», fra 1954 til 1957, 2. avdeling med tittel «inżyniera magistra architektury», fra 1957 til 1959 med tittel «inżyniera magistra architektury», fra 1959 til 1964 med tittel «magistra inżyniera architektury», fra 1964 til 1982 med tittel «magistra inżyniera architekta», fra 1983 til 1990 med tittel «magister inżynier architekt», etter 1991 med tittel «magistra inżyniera architekta») – Krakovs tekniske universitet, fakultet for arkitektur i Krakov («Politechnika Krakowska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1953 ved universitetet for gruvedrift og metallurgi, polyteknisk fakultet for arkitektur — «Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury») – Wrocław tekniske universitet, fakultet for arkitektur i Wrocław («Politechnika Wroclawska, Wydział Architektury»); yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», «magister inżynier architektury», «magister inżynier architekt» (fra 1949 til 1964 med tittel «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», fra 1956 til 1964 med tittel «magister inżynier architektury», etter 1964 med tittel «magister inżynier architekt») – Det tekniske universitetet i Schlesien, fakultet for arkitektur i Gliwice («Politechnika Śląska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1955 ved fakultet for ingeniørvitenskap og bygg («Wydział Inżynieryjno-Budowlany») med tittel «inżynier architekt», fra 1961 til 1969 ved fakultet for industribygg og allmenne ingeniørfag («Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego») med tittel «magister inżynier architekt», fra 1969 til 1976 ved fakultet for sivilingeniørstudier og arkitektur («Wydział Budownictwa i Architektury») med tittel «magister inżynier architekt», etter 1977 ved fakultet for arkitektur («Wydział Architektury») med tittel «magister inżynier architekt» og etter 1995 med tittel «inżynier architekt») – Det tekniske universitetet i Poznan, fakultet for arkitektur i Poznań («Politechnika Poznańska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architektury», «inżynier architekt», «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1955, skole for ingeniørfag, fakultet for arkitektur («Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury») med tittel «inżynier architektury», etter 1978 med tittel «magister inżynier architekt» og etter 1999 med tittel «inżynier architekt») – Det tekniske universitetet i Gdańsk, fakultet for arkitektur i Gdańsk («Politechnika Gdańska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1969 ved fakultet for arkitektur («Wydział Architektury»), fra 1969 til 1971 ved fakultet for sivilingeniørfag og arkitektur («Wydział Budownictwa i Architektury»), fra 1971 til 1981 ved institutt for arkitektur og byplanlegging («Instytut Architektury i Urbanistyki») og etter 1981 ved fakultet for arkitektur («Wydział Architektury»)) – Det tekniske universitetet i Białystok, fakultet for arkitektur i Białystok («Politechnika Białostocka, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «magister inżynier architekt» (fra 1975 til 1989 ved institutt for arkitektur («Instytut Architektury»)) – Det tekniske universitetet i Łódź, fakultet for sivilingeniørfag, arkitektur og miljøteknologi i Łódź («Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister inżynier architekt» (fra 1973 til 1993 ved fakultet for sivilingeniørfag og arkitektur («Wydział Budownictwa i Architektury») og etter 1992 ved fakultet for sivilingeniørfag, arkitektur og miljøteknologi («Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska»), fra 1973 til 1978 med tittel «inżynier architekt», etter 1978 med tittel «magister inżynier architekt») – Det tekniske universitetet i Szczecin, fakultet for sivilingeniørfag og arkitektur i Szczecin («Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt»; «magister inżynier architekt» (fra 1948 til 1954 ved høyskolen for ingeniørfag, fakultet for arkitektur «Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury») med tittel «inżynier architekt», etter 1970 med tittel «magister inżynier architekt» og etter 1998 med tittel «inżynier architekt») <p>Alle disse diplomene må ledsages av en attest på medlemskap utstedt av vedkommende regionalt arkitektorgan i Polen som gir rett til å utøve arkitektvirksomhet i Polen.</p>	2006/2007
Portugal	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomet «diploma do curso especial de arquitectura» utstedt av kunstskolene i Lisboa og i Porto – Arkitektdiplomet «diploma de arquitecto» utstedt av kunstskolene i Lisboa og i Porto – Diplomet «diploma do curso de arquitectura» utstedt av kunsthøyskolene i Lisboa og i Porto 	1987/1988

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomet «diploma de licenciatura em arquitectura» utstedt av kunsthøyskolen i Lisboa – Diplomet «carta de curso de licenciatura em arquitectura» utstedt av det tekniske universitetet i Lisboa og universitetet i Porto – Universitetsdiplom i sivilingeniørfag («licenciatura em engenharia civil») utstedt av teknisk institutt ved det tekniske universitetet i Lisboa – Universitetsdiplom i sivilingeniørfag («licenciatura em engenharia civil») utstedt av fakultetet for ingeniørfag («de Engenharia») ved universitetet i Porto – Universitetsdiplom i sivilingeniørfag («licenciatura em engenharia civil») utstedt av fakultetet for vitenskap og teknologi ved universitetet i Coimbra – Universitetsdiplom i sivilingeniørfag og produksjon («licenciatura em engenharia civil, produção») utstedt av universitetet i Minho 	
Slovenija	<ul style="list-style-type: none"> – «Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture» (universitetsdiplom i arkitektur) utstedt av fakultet for arkitektur, ledsaget av en attest fra en juridisk godkjent vedkommende myndighet innenfor arkitektur gir rett til å utøve virksomhet på området arkitektur – Universitetsdiplom utstedt av teknisk fakulteter som gir rett til tittelen «univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)»/«univerzitetna diplomirana inženirka», ledsaget av en attest fra en juridisk godkjent vedkommende myndighet innenfor arkitektur gir rett til å utøve virksomhet på området arkitektur 	2006/2007
Slovensko	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur og bygg» («architektúra a pozemné staviteľstvo») utstedt av det slovakiske tekniske universitetet («Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava 1950–1952 (tittel: «Ing.») – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») utstedt av fakultet for arkitektur og bygg ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava 1952–1960 (tittel: «Ing. arch.») – Diplom innenfor studieretningen «bygg» («pozemné staviteľstvo») utstedt av fakultet for arkitektur og bygg ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava i 1952—1960 (tittel: «Ing.») – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») utstedt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava 1961–1976 (tittel: «Ing. arch.») – Diplom innenfor studieretningen «bygg» («pozemné stavby») utstedt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava 1961–1976 (tittel: «Ing.») – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») utstedt av fakultet for arkitektur ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava etter 1977 (tittel: «Ing. arch.») – Diplom innenfor studieretningen «byplanlegging» («urbanizmus») utstedt av fakultet for arkitektur ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava etter 1977 (tittel: «Ing. arch.») – Diplom innenfor studieretningen «bygg» («pozemné stavby») utstedt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava 1977–1997 (tittel: «Ing.») – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur og bygg» («architektúra a pozemné stavby») utstedt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava etter 1998 (tittel: «Ing.») – Diplom innenfor studieretningen «bygg – spesialisering arkitektur» («pozemné stavby — špecializácia: architektúra») utstedt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava 2000–2001 (tittel: «Ing.») – Diplom innenfor studieretningen «bygg og arkitektur» («pozemné stavby a architektúra») utstedt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava etter 2001 (tittel: «Ing.») 	2006/2007

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») utstedt av akademiet for kunst og formgivning (Vysoká škola výtvarných umení) i Bratislava etter 1969 (med tittel «Akad. arch.» til 1990, «Mgr.» 1990–1992, «Mgr. arch.» 1992–1996, «Mgr. art.» etter 1997) – Diplom innenfor studieretningen «bygg» («pozemné staviteľstvo») utstedt av fakultet for sivilingeniørfag ved det tekniske universitetet (Stavebná fakulta, Technická univerzita) i Košice 1981–1991 (tittel: «Ing.») <p>Alle disse diplomene skal ledsages av</p> <ul style="list-style-type: none"> – En godkjenningssattest utstedt av det slovakiske arkitektorganet («Slovenská komora architektov») i Bratislava uten noen spesifisering av område eller innenfor området «bygg» («pozemné stavby») eller «arealplanlegging» («územné plánovanie») – En godkjenningssattest utstedt av den slovakiske sivilingeniørsammenslutning («Slovenská komora stavebných inžinierov») i Bratislava på området bygg («pozemné stavby») 	
Suomi/Finland	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer utstedt av avdelingene for arkitektur ved de tekniske universitetene og universitet i Oulu («arkkitehti»/«arkitekt») – Diplomer utstedt av de tekniske instituttene («rakennusarkkitehti»/«byggnadsarkitekt») 	1997/1998
Sverige	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomer utstedt av Arkitekturskolan ved Kungliga Tekniska Högskolan, Chalmers tekniske høyskole og Lunds tekniske høyskole ved universitetet i Lund («arkitekt», «universitetsdiplom i arkitektur») – Attest på medlemskap i «Svenska Arkitekters Riksförbund» (SAR) dersom vedkommende har fått sin utdanning i en stat som omfattes av dette direktiv 	1997/1998
United Kingdom	<ul style="list-style-type: none"> – Kvalifikasjonsbevis utstedt etter bestått eksamen ved <ul style="list-style-type: none"> – «Royal Institute of British Architects» – Arkitektavdelinger ved universiteter, tekniske høyskoler, colleger, akademier, tekniske skoler og kunsts skoler som per 10. juni 1985 var godkjent av «Architects Registration Council» i Det forente kongerike med henblikk på opptak i arkitektregisteret («architect») – En attest på at innehaveren har en ervervet rett til å bruke yrkestittelen arkitekt i henhold til avsnitt 6 nr. 1 bokstav a), b) eller d) i «Architects Registration Act» av 1931 («architect») – En attest på at innehaveren har en ervervet rett til å bruke yrkestittelen arkitekt i henhold til avsnitt 2 i «Architects Registration Act» av 1938 («architect») 	1987/1988

VEDLEGG VII

Dokumenter og attester som kan kreves i samsvar med artikkel 50 nr. 11. *Dokumenter*

- a) Bevis på vedkommendes statsborgerskap.
- b) Kopier av kompetanse- eller kvalifikasjonsbeviser som gir adgang til det berørte yrket samt, der det er hensiktsmessig, en attesting av vedkommendes yrkeserfaring.

Vedkommende myndigheter i vertsstaten kan anmode søkeren om å framlegge opplysninger om utdanning i den utstrekning det er nødvendig for å fastslå om det foreligger mulige vesentlige forskjeller i forhold til den utdanningen som kreves i vertsstaten i samsvar med artikkel 14. Der det er umulig for søkeren å framlegge disse opplysningene, skal vedkommende myndigheter i vertsstaten henvende seg til kontaktpunktet, vedkommende myndighet eller annet relevant organ i hjemstaten.

- c) Når det gjelder tilfellene i artikkel 16, en attest på virksomhetens art og varighet utstedt av vedkommende myndighet eller organ i hjemstaten eller i den seneste oppholdsstaten.
- d) Når vedkommende myndighet i en vertsstat gjør adgang til et lovregulert yrke betinget av at søkerne framlegger bevis på god vandel eller hederlighet eller på at de ikke er erklært konkurs, eller utelukker eller forbyr utøvelse av yrket på grunn av alvorlig forsømmelse i utøvelsen eller overtredelse av straffeloven, skal denne medlemsstaten godta som tilstrekkelig bevis, når det gjelder borgere i andre medlemsstater som ønsker å utøve dette yrket på denne statens territorium, dokumenter utstedt av vedkommende myndigheter i hjemstaten eller den seneste oppholdsstaten som viser at disse kravene er oppfylt. Disse myndighetene skal framlegge de nødvendige dokumentene innen to måneder.

Der vedkommende myndigheter i hjemstaten eller den seneste oppholdsstaten ikke utsteder dokumentene nevnt i første ledd, kan dette erstattes av en erklæring under ed, eller i stater der det ikke er anledning til slik edsavleggelse, av en forsikring på ære og samvittighet, avgitt av den berørte personen for vedkommende retts- eller forvaltningsmyndighet, eventuelt for en notarius publicus eller et kvalifisert bransjeorgan i hjemstaten eller den seneste oppholdsstaten, som utsteder en attest som bekrefter gyldigheten av nevnte erklæring eller forsikring.

- e) Dersom en vertsstat krever at egne borgere som ønsker å starte en lovregulert virksomhet, legger fram attest på vedkommendes fysiske eller psykiske helse, skal denne medlemsstaten godta som tilstrekkelig bevis det dokument som kreves i hjemstaten. I tilfeller der hjemstaten ikke utsteder et slikt dokument, skal vertsstaten godta en attest utstedt av vedkommende myndighet i denne staten. I så fall skal vedkommende myndigheter i hjemstaten framlegge de nødvendige dokumentene innen to måneder.
- f) Dersom en vertsstat krever at egne borgere som ønsker å starte i et lovregulert yrke, framlegger
  - bevis på søkerens finansielle stilling,
  - bevis på at søkeren er forsikret mot den økonomiske risiko som er forbundet med deres yrkesansvar i samsvar med gjeldende lover og forskrifter i vertsstaten om forsikringens vilkår og dekning,

skal denne medlemsstaten godta som tilstrekkelig bevis en attest om dette utstedt av banker og forsikringsselskaper i en annen medlemsstat.

2. *Attester*

For å lette anvendelsen av dette direktivs avdeling III kapittel III, kan en medlemsstat bestemme at personer som oppfyller utdanningsvilkårene, i tillegg til kvalifikasjonsbevisene skal framlegge en attest fra vedkommende myndigheter i hjemstaten som bekrefter at disse kvalifikasjonsbevisene tilsvarer dem som er omhandlet i dette direktiv.